

Handwritten text in the top left corner, possibly a title or reference number, in a cursive script.

Handwritten text in the upper left quadrant, consisting of several lines in a cursive script.

Handwritten text in the center-right area, possibly a date or a signature, in a cursive script.

7 02661

2. m

7 02661 21

กฎการ กรรมการ

บท ที่ ๑

ตอน เลข ตั้งแต่ ๑. ถึง ๑๐.

วิธี ตอน เลข ๑-๒

หนึ่ง

สอง

- (๑) เอา ดิน สอ แท่ง หนึ่ง หนึ่งส้อม เล่ม หนึ่ง, และ ไม้ อัน หนึ่ง ให้ ตู.
- (๒) ยก นิ้ว ๆ หนึ่ง มือ ข้าง หนึ่ง กับ แขน ข้าง หนึ่ง ขึ้น.
- (๓) จี แก้ว ด้ว หนึ่ง, หน้า ต่าง บาน หนึ่ง, แล ประตู บาน หนึ่ง.
- (๔) มี เท้า ที่ ข้าง, มี ตา ที่ ข้าง.
- (๕) ให้ ฉับ ตู นิ้ว สอง นิ้ว, มือ สอง มือ, และ หนึ่งส้อม สอง เล่ม.
- (๖) เอา ไม้ อัน หนึ่ง, เอา ไม้ อีก อัน หนึ่ง, เตี้ย นี้ มี ไม้ ที่ อัน.
- (๗) ไม้ อัน หนึ่ง, กับ อีก อัน หนึ่ง เปน ที่ อัน.
- (๘) ชิด เส้น ๆ หนึ่ง ยาว หนึ่ง ชิด อีก เส้น หนึ่ง ยาว หนึ่ง เตี้ย นี้ มี ที่ เส้น.
- (๙) เส้น ๆ หนึ่ง กับ อีก เส้น หนึ่ง เปน ที่ เส้น.
- (๑๐) เส้น ที่ หนึ่ง ยาว เท่าใด. เส้น ที่ สอง ยาว เท่าใด ทั้ง สอง เส้น ยาว เท่าใด.
- (๑๑) นิ้ว หนึ่ง กับ นิ้ว หนึ่ง เปน ที่ นิ้ว.
- (๑๒) เอา หนึ่งส้อม สอง เล่ม ให้ ฉับ เล่ม หนึ่ง เตี้ย นี้ มี หนึ่งส้อม เหลือ ก็ เล่ม.
- (๑๓) มี หนึ่งส้อม สอง เล่ม หาย เสีย เล่ม หนึ่ง ยัง มี หนึ่งส้อม เหลือ ก็ เล่ม.
- (๑๔) สอง ลบ หนึ่ง เหลือ เท่าใด.
- (๑๕) หนึ่ง กับ หนึ่ง เปน สอง สอง ลบ หนึ่ง เหลือ หนึ่ง.
- (๑๖) เอา ไม้ อัน หนึ่ง เอา อีก อัน หนึ่ง เอา ไม้ ที่ ทน แล้ว.
- (๑๗) ไม้ อัน หนึ่ง สอง ทน เปน ที่ อัน.
- (๑๘) จง เขียน เส้น ขนาน สอง เส้น ยาว เส้น ละ หนึ่ง นิ้ว.
- (๑๙) จง เขียน เส้น ตั้ง เส้น หนึ่ง ยาว สอง นิ้ว.
- (๒๐) จง เขียน เส้น ระดับ เส้น หนึ่ง กับ เส้น ตั้ง อีก เส้น หนึ่ง ยาว เส้น ละ นิ้ว.

บทที่ ๒

ให้ครูหาเติมอีก ไม้เล็ก ๆ ยาวหนึ่ง นิ้ว
สำหรับที่จะสอนนักเรียน ด้วย กำหนด ระยะ ของ หนึ่ง นิ้ว

วิธีสอน เลข ๓

๐ สาม

๐๐ กับ ๐ เป็น ๐๐๐.

- (๑) เอาไม้ สองอันใส่ไม้ อีกอันหนึ่งกับไม้ สองอันนั้น เต็มนี้มีไม้ สามอัน.
- (๒) ไม้ สอง อัน กับ อัน หนึ่ง เป็น ที่ อัน.
- (๓) ให้ดู นิ้ว สาม นิ้ว, ดิน สอ สาม แห่ง, หนังสือ สาม เล่ม.
- (๔) ถ้า มี ไม้ อยู่ สอง อัน จะต้อง การ ไม้ ที่ อัน จึง จะได้ สาม อัน.
- (๕) เอา ไม้ อัน หนึ่งเอาอีกอัน หนึ่งแล้วเอาอีกอันหนึ่ง เต็มนี้มี ไม้ ที่ อัน.
- (๖) ไม้ อัน หนึ่ง กับ อีก อัน หนึ่ง, กับ อีก อัน หนึ่ง, เป็น ไม้ ที่ อัน,
- (๗) ๑ กับ ๑ กับ ๑ เป็น ๓. ๒ กับ ๑ เป็น ๓.
- (๘) มี หนังสือ สาม เล่ม เอา ไป เสีย เล่ม หนึ่ง เหลือ อีก ที่ เล่ม.
- (๙) มี หนังสือ สาม เล่ม เอา ไป เสีย สอง เล่ม เต็ม นี้ มี ที่ เล่ม.
- (๑๐) ๓ ลบ เสีย ๑ เหลือ ๒. ๓ ลบ เสีย ๒ เหลือ ๑.
- (๑๑) ๓ ลบ เสีย ๑ เหลือ เท่า ไหร่.

รูป นี้ เป็น รูป สาม เหลี่ยม

- (๑๒) รูป สาม เหลี่ยม นี้ มี ที่ ด้าน มี มุม ที่ มุม.
- (๑๓) เอา ไม้ สาม อัน วาง ให้ เป็น รูป สาม เหลี่ยม.
- (๑๔) เขียน เส้น ระดับ สาม เส้น, เส้น ขนาน สาม เส้น, เส้น ตั้ง สาม เส้น.
- (๑๕) จะต้อง เอา หนังสือ ที่ ละ เล่ม ที่ หนึ่ง จึง จะได้ สาม เล่ม.
- (๑๖) หนังสือ เล่ม หนึ่ง สาม ทน เป็น ที่ เล่ม.
- (๑๗) ฉันมี กล้วยอยู่ ๓ กล้วย ฉัน จะต้อง ให้ แก่ เด็ก ที่ คน จึง จะได้ คนละ กล้วย.
- (๑๘) หนึ่ง ที่ หนึ่ง เป็น สาม.
- (๑๙) สอง ทน หนึ่ง เป็น สอง, สาม หก หนึ่ง เป็น สาม.

บทที่ ๓

วิธี สอน เลข ๔

○ สี่
○
○

๐๐๐ กับ ๐
๐๐ กับ ๐๐

สาม กับ ห้า เป็น สี่.
สอง กับ สอง เป็น สี่.

- (๑) มี กระสุน สาม ลูก กับ อีก ลูก หนึ่ง เดี่ยว นี้ มี กระสุน ที่ ลูก.
- (๒) กระสุน สาม ลูก กับ อีก ลูก หนึ่ง เป็น ที่ ลูก.
- (๓) สาม กับ หนึ่ง เป็น เท่า ไ.
- (๔) ไม้ อัน หนึ่ง กับ ไม้ สาม อัน เป็น ไม้ ที่ อัน.
- (๕) ม้า สอง ตัว, กับ ม้า สอง ตัว เป็น ม้า ที่ ตัว.
- (๖) ไม้ สี่ อัน ให้ ฉับ อัน หนึ่ง ยัง เหลือ ไม้ ที่ อัน. สี่ ลบ เสีย สอง เหลือ เท่า ไ.
- (๗) จง หยิบ ไม้ สี่ อัน ให้ ฉับ สอง อัน เหลือ ไม้ ที่ อัน. สี่ ลบ เสีย หนึ่ง เหลือ เท่า ไ.
- (๘) จง หยิบ ไม้ สี่ อัน ให้ ฉับ สาม อัน เหลือ ที่ อัน. สี่ ลบ เสีย สาม เหลือ เท่า ไ.
- (๙) ถ้า มี ไม้ อยู่ สี่ อัน แล้ว ให้ ฉับ เสีย สี่ อัน จะ เหลือ ที่ อัน สี่ ลบ เสีย สี่ เหลือ เท่า ไ.
- (๑๐) เรียง ไม้ ทั้ง สี่ อัน ให้ เป็น เส้น รั้ว กับ เส้น หนึ่ง เส้น นั้น ยาว เท่า ไ.
- (๑๑) เรียง ไม้ สี่ อัน ให้ เป็น เส้น ขนาน สอง เส้น เท่า ๆ กัน เส้น หนึ่ง ยาว เท่า ไ.
- (๑๒) ทำ รูป สาม เหลี่ยม รูป หนึ่ง ยัง เหลือ ไม้ ที่ อัน.
- (๑๓) ถ้า หยิบ ไม้ ที่ ละ อัน สี่ ทน จะ ได้ ไม้ ที่ อัน.
- (๑๔) ไม้ อัน หนึ่ง สี่ ทน เป็น ไม้ ที่ กัน.
- (๑๕) ถ้า หยิบ ไม้ ที่ ละ สอง อัน สอง ทน จะ ได้ ไม้ ที่ อัน.
- (๑๖) ไม้ สอง อัน สอง ทน เป็น ที่ อัน.
- (๑๗) ถ้า มี ดิน สี่ แ่ง จะ ต้อง ให้ ฉับ ที่ ละ แ่ง ที่ ทน.
- (๑๘) หนึ่ง ที่ ทน เป็น สี่.
- (๑๙) ถ้า มี หนึ่ง สี่ อยู่ สี่ แ่ง จะ ให้ ที่ ละ สอง แ่ง ได้ ที่ ทน.

บทที่ ๔

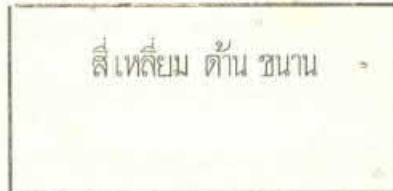
ให้ ครู เตรียม กระดาษ, ไม้ เล็ก ๆ,
และ ไม้ บรรทัด,หลาย อัน แจก ให้ นักเรียน ทุก คน

๑ นิ้ว

๒ นิ้ว

๑ นิ้ว

๑ นิ้ว

- (๑) รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส มี กี่ มุม.
- (๒) รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส นี้ มี ด้าน เท่า กัน กี่ ด้าน.
- (๓) รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส นี้ ยาว ด้าน ละ กี่ นิ้ว.
- (๔) รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส นี้ เป็น กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม.
- (๕) รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน นี้ มี กี่ มุม.
- (๖) รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน นี้ มี กี่ ด้าน.
- (๗) ด้าน สอง ด้าน ใน รูปสี่เหลี่ยมด้านขนานนี้ยาวกว่าอีกสองด้านเท่าใด.
- (๘) รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน นี้ ยาว กี่ นิ้ว.
- (๙) รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน นี้ กว้าง กี่ นิ้ว.
- (๑๐) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส และ ด้าน ขนาน บน กระดาษ. ให้ เท่า รูป ที่ หน้า นี้.
- (๑๑) แบ่งรูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน นี้ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ยาว ด้าน ละ ๑ นิ้ว มี สี่ เหลี่ยม จัตุรัส กี่ รูป.
- (๑๒) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส กับ สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน อีก รูป หนึ่ง. ให้ ยาว กว่า รูป สอง รูป ข้าง หน้า นั้น เท่า หนึ่ง.
- (๑๓) รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ที่ ทำ นั้น ยาว เท่าใด กว้างเท่าใด.
- (๑๔) รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ที่ ทำ นั้น ยาว เท่าใด.
- (๑๕) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ยาว ด้าน ละ ๒ นิ้ว.

- (๑๖) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส สอง รูป ยาว ด้าน ละ ๓ นิ้ว.
- (๑๗) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส สาม รูป ยาว ด้าน ละ ๔ นิ้ว.
- (๑๘) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง ยาว ๒ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว.
- (๑๙) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง.
- (๒๐) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว ๓ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว.
- (๒๑) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ยาว ด้าน ละ ๒ นิ้ว ๑ รูป.
- (๒๒) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ยาว ด้าน ละ ๒ นิ้ว ๑ รูป.

บท ที่ ๕

วิธี สอน เศษ ส่วน สอง

เมื่อ สอน เลข สี่ แล้ว จง สอน เศษ หนึ่ง ส่วน สอง

ที่ นี้ คุฏ ต้อง เสีย เวลา มาก ๆ ให้ นักเรียน ผ่า ส้ม มะนาว, หอม, และ แดง กวัก, ออก เป็น สอง ส่วน ๆ ทั่ว ๆ กัน และ นำ ให้ นักเรียน ตัด กระดาษ ที่ เขียน ไว้ เป็น รูป กลม * รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส หรือ สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน เป็น สอง ส่วน เท่า กัน เวลา หัด ทำ ได้ เข้าใจ แม่น ย่า ดี แล้ว คุฏ ต้อง สอน ว่า เมื่อ แบ่ง สิ่ง ใด ออก เป็น สอง ส่วน เท่า กัน ก็ ต้อง เรียก ว่า ครึ่ง หนึ่ง.

- (๑) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส รูป หนึ่ง แล้ว แบ่ง ให้ เป็น สอง ส่วน เท่า ๆ กัน ส่วน หนึ่ง เรียก ว่า ครึ่ง หนึ่ง รูป นี้ มี ที่ ครึ่ง.
- (๒) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว ๒ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว แบ่ง เป็น ครึ่ง หนึ่ง มี รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน เท่า ยาว ด้าน ละ ๑ นิ้ว ที่ รูป.
- (๓) ขีด เส้น ๆ หนึ่ง ยาว ๒ นิ้ว แบ่ง เส้น นี้ เป็น สอง ส่วน เท่า กัน ส่วน หนึ่ง เรียก ว่า หนึ่ง ส่วน หนึ่ง ยาว เท่า ใด.

- (๔) ๐|๐ ครึ่งหนึ่งของ บอล สี ลูก เป็น ลูก บอล สอง ลูก.
- (๕) ครึ่งหนึ่งของ ดิน สอ ๔ แท่ง เป็น ดิน สอ ที่ แท่ง.
- (๖) ให้นักเรียน เขียน รูป สี เหลี่ยม จัตุรัส ๑ นิ้ว ตาราง เหลี่ยม ๔ รูป เอา สี แดง ทา ครึ่ง หนึ่ง อีก ครึ่ง ทา สี เหลือง.
- (๗) ขีด เส้น ๆ หนึ่ง ยาว ๑ นิ้ว แบ่ง ออก เป็น สอง ส่วน เท่า ๆ กัน ครึ่ง หนึ่ง นั้น ยาว ครึ่ง นิ้ว.
- (๘) เขียน รูป สาม เหลี่ยม ๔ รูป เอา สี เหลือง ทา เสีย ครึ่ง หนึ่ง.
- (๙) เขียน รูป ๒ นิ้ว ตาราง เหลี่ยม ใน รูป นี้ มี รูป กว้าง ยาว ๑ นิ้ว ที่ รูป ใน ครึ่ง หนึ่ง ของ รูป ตาราง เหลี่ยม นี้ มี รูป กว้าง ยาว ๑ นิ้ว ที่ รูป.
- (๑๐) ผล สัม ผล หนึ่ง รากา เท่าใด ถ้า ครึ่ง ผล รากา ๑ อัน.

บทที่ ๖

วิธีสอน เลข ห้า.

๐
๐
๐
๐

ห้า ๕.

๐๐ กับ ๑

๐๐๐ กับ ๐๐

๔ กับ ๑ เช่น ๕.

๓ กับ ๒ เป็น ๕.

- (๑) หยิบไม้ ๔ อัน หยิบ มา อีก อัน หนึ่ง เต็มนี้ มี ไม้ ห้า อัน.
- (๒) ไม้สี่ อัน กับ ไม้ อีก อัน หนึ่ง เป็น ไม้ ห้า อัน.
- (๓) สัม สาม ผล กับ อีก สอง ผล เป็น สัม ห้า ผล.
- (๔) ๔ กับ ๑ เป็น เท่าใด ๓ กับ ๒ เป็น เท่าใด. ครู จะ เรา เขียน คำ ตอบ ได้ สอง อย่าง คือ.
- (ก) ๔ กับ ๑ เช่น ๕. ๓ กับ ๒ เป็น ๕.
- (ข) $๔ + ๑ = ๕$. $๓ + ๒ = ๕$. หมายถึง + ใช้ แทน คำ อะไร
 หมายถึง = ใช้ แทน คำ อะไร. จง ใช้ หมายถึง ใน โจทย์ เหล่า นี้
 ๓ กับ ๑ เป็น ๔. ๒ กับ ๒ เป็น ๔. ๑ กับ ๔ เป็น ๕. ๒ กับ ๓ เป็น ๕.
- (๕) ทุก คน เอา ไม้ คน ละ ๕ อัน เก็บ เสีย อัน หนึ่ง ยัง เหลือ อีก ห้า อัน
- (๖) เก็บ เสีย ๒ อัน ยัง เหลือ อีก ห้า อัน.

- (๗) เก็บไว้เสีย ๓ อัน ยัง เหลือ อีก กี่ อัน.
 (๘) เก็บไว้เสีย ๔ อัน ยัง เหลือ อีก กี่ อัน.
 (๙) เก็บไว้เสีย ๕ อัน ยัง เหลือ อีก กี่ อัน.
 (๑๐) มี อยู่ ๕ หาย เสีย ๑ เหลือ เท่าใด. $๕ + ๑ = ?$ $๒ + ๒ + ๑ = ?$
 มี อยู่ ๕ หาย เสีย ๒ เหลือ เท่าใด. $๓ + ๒ = ?$ $๓ + ๑ + ๑ = ?$
 มี อยู่ ๕ หาย เสีย ๓ เหลือ เท่าใด. $๑ + ๔ = ?$ $๒ + ๑ + ๒ = ?$
 มี อยู่ ๕ หาย เสีย ๔ เหลือ เท่าใด. $๒ + ๓ = ?$ $๑ + ๑ + ๓ = ?$
 มี อยู่ ๕ หาย เสีย ๕ เหลือ เท่าใด. $๓ + ๒ = ?$ $๒ + ๑ + ๒ = ?$
 (๑๑) ขีดเส้น ๆ หนึ่ง ยาว ๕ นิ้ว แบ่ง ออก เป็น สอง ส่วน เท่ากัน ส่วน หนึ่ง ยาว เท่าใด.
 (๑๒) ครึ่ง หนึ่ง ของ ๕ นิ้ว เป็น กี่ นิ้ว.
 (๑๓) ส้ม สอง ผล ครึ่ง เป็น ครึ่ง หนึ่ง ของ ส้ม กี่ ผล.
 (๑๔) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ยาว ๕ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว แบ่ง เป็น รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน เท่ากัน กว้าง ของ ๑ นิ้ว จะมี กี่ รูป.

วิธีสอนเลข ๖

๐	๐๐๐๐๐	กับ ๐	๕ กับ ๑	เป็น ๖
๐๐	๐๐๐๐	กับ ๐๐	๔ กับ ๒	เป็น ๖
๐๐๐	๐๐๐	กับ ๐๐๐	๓ กับ ๓	เป็น ๖

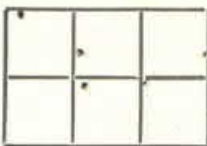
- (๑) ไม้ ๕ อัน กับ ไม้ อีก อัน หนึ่ง เป็น ไม้ ๖ อัน (ครู ต้อง หัด อย่าง นี้ โดย ใช้ หลาย ๆ สิ่ง)
 (๒) เอา ไม้ มา ๕ อัน ใส่ ไว้ ด้วย กัน อีก อัน หนึ่ง มี ไม้ ๖ อัน.
 (๓) อัจ ๔ อัจ กับ ๒ อัจ เป็น อัจ กี่ อัจ.
 (๔) ม้า ๔ ตัว กับ ๒ ตัว เป็น ม้า กี่ ตัว.
 (๕) ลูก บ๊อด สาม ลูก กับ ลูก บ๊อด อีก สาม ลูก เป็น กี่ ลูก.
 (๖) หนังสือ สาม เล่ม กับ หนังสือ อีก สาม เล่ม เป็น หนังสือ กี่ เล่ม.

(๗) $๕ + ๑ =$ $๓ + ๓ =$ $๑ + ๕ =$.
 $๔ + ๒ =$ $๒ + ๔ =$ $๒ + ๒ + ๒ =$.

- (๘) มีลูกอม อยู่ ๖ ผล ให้ฉัน เสีย ๑ ผล ยัง เหลือ อีก ที่ ผล.
 (๙) ฉัน มี มะม่วง ๖ ผล หาย ไป เสีย ๑ ผล ยัง เหลือ อีก ที่ ผล.
 (๑๐) มะม่วง กอง หนึ่ง มี อยู่ ๖ ผล เอา มา ให้ ฉัน เสีย สอง ผล
 ยัง เหลือ อยู่ อีก ที่ ผล.
 (๑๑) มี ปากกา ๖ เล่ม หาย ไป เสีย ๒ เล่ม เหลือ อีก ที่ เล่ม.
 (๑๒) มี ลูก ตุ่ม ๖ เม็ด ฉัน เอา ไป เสีย ๓ เม็ด ยัง มี เหลือ อยู่ อีก ที่ เม็ด.
 (๑๓) มี ลูก ตุ่ม ๖ เม็ด หาย ไป ๓ เม็ด ยัง เหลือ อยู่ อีก ที่ เม็ด.
 (๑๔) ๖ ลบ เสีย ๓ ยัง เหลือ เท่าใด ครู สอน ว่า เรา เขียน เรื่อง นี้ ได้ โดย
 วิธี สอง อย่าง คือ ๖ ลบ เสีย ๓ หรือ $๖ - ๓ = ๓$.
 (๑๕) หมายถึง (—) ใช้ แทน คำ ว่า อะไร.
 (๑๖) $๖ - ๑ =$ $๖ - ๓ =$ $๖ - ๕ =$
 $๖ - ๒ =$ $๖ - ๔ =$ $๖ - ๖ =$.

วิธี สอน เลข ๖ ต่อไป.

ครู ควร จะ เตรียม รูปหนึ่งนิ้ว ตรางเหลี่ยม ด้วย กระดาษแข็ง
 หน่อย ไว้ หายสิบ อัน แล้ว แจก ให้ แก่ นักเรียน.

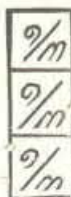
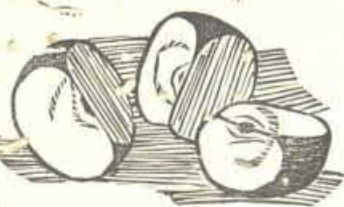

- (๑) ให้ นักเรียน เอา รูป สี่ เหลี่ยม นี้ เรียง เบน แถว ๖ อัน เรียง ให้ เปรู รูป
 สี่ เหลี่ยม ยาว ๓ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว .
 (๒) อีก อย่าง หนึ่ง จัด ให้ เปรู รูป สี่ เหลี่ยม ยาว ๖ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว.
 (๓) อย่าง หนึ่ง จัด ให้ เปรู รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน เท่ากัน ยาว ๒ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว
 ยัง มี เหลือ อยู่ อีก ที่ อัน.

- (๔) แบ่งรูปสี่เหลี่ยมทั้งหมดให้ฉัน ครึ่งหนึ่ง มี เหลือ อยู่ อีก เท่า ไ้.
- (๕) ครึ่งหนึ่ง ของ รูป สี่ เหลี่ยม ๖ อัน เป็น กี่ อัน.
- (๖) จง หิบ ไม้ มา ๖ อัน เรียง ให้ เป็น รูป ๓ เหลี่ยม มี กี่ รูป.
- (๗) ไม้ ๖ อัน ทำ รูป สาม เหลี่ยม ได้ กี่ รูป.
- (๘) จง ทำ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม ยัง มี ไม้ เหลือ อยู่ อีก กี่ อัน.
- (๙) เรียง ให้ เป็น เส้น ดิ่ง สอง เส้น มี อยู่ กี่ เส้น.
- (๑๐) เรียง ให้ เป็น เส้น รัศมี สาม เส้น ๆ หนึ่ง มี กี่ อัน.
- (๑๑) แสดม อัน หนึ่ง ราคา ๒ อัฐ ฉัน มี อัฐ อยู่ ๕ อัฐ จะ ซื้อ ได้ กี่ อัน.
- (๑๒) ดินสอ ๖ แท่ง มากกว่า ดินสอ ๔ แท่ง เท่า ไ้.
- (๑๓) ดินสอ ๓ แท่ง น้อย กว่า ดินสอ ๓ แท่ง เท่า ไ้.
- (๑๔) สาย มี ลูก หิน ๔ ลูก เขา ไป ซื้อ มา อีก ๒ ลูก เขา จะ มี ลูก หิน กี่ ลูก.
- (๑๕) เขียว มี ลูก หิน ๖ ลูก ทำ หาย เสีย ๓ ลูก ยัง มี เหลือ อยู่ อีก กี่ ลูก.
- (๑๖) $๒ + ๓ + ๒ = ๗$ สอง สิ่ง สาม หน เป็น เท่า ไ้.

วิธีสอน เศษหนึ่งส่วนสาม.

เมื่อ สอน ๖ แล้ว จึง สอน เศษ หนึ่งส่วน สาม

ครู ต้อง เตรียม ของ หลาย สิ่ง เหมือน บอก ไว้ ที่ หน้า ๕
 แล ให้ นักเรียน หัด แบ่ง สิ่ง เหล่า นั้น ออก สาม ส่วน เท่า กัน

- (๑) ผลส้มนี้ ได้ แบ่ง ออก เป็น กี่ ส่วน ส่วน หนึ่ง เรียก ว่า เศษ หนึ่งส่วน สาม.
- (๒) จง นำ มะนาว ผล นี้ ออก เป็น สาม ส่วน เท่า ๆ กัน.
- (๓) วงกลม นี้ ได้ แบ่ง ออก เป็น กี่ ส่วน.

- (๕) ดิน สอ ๓ แห่ง กับ อีก ๔ แห่ง เปน ที่ แห่ง.
- (๖) ฟอง ไก่ หนึ่ง ฟอง กับ อีก ๖ ฟอง เปน ที่ ฟอง.
- (๗) ฉันทน์ มี กัลลย อยู่ ๗ ผลรับประทาน เสีย ๑ ผล ยังมี เหลือ อยู่ อีก ที่ ผล.
- (๘) ฉันทน์ มี เลื้อย อยู่ ๗ ตัว ใช้ ฆาต เสีย ๒ ตัว ยังมี ที่ ตัว.
- (๙) มี ดิน สอ ตำ อยู่ ๗ แห่ง หาย เสีย ๓ แห่ง ยัง เหลือ ที่ แห่ง.
- (๑๐) มี ถ้วย อยู่ ๗ ใบ นึ่ง ทำ แดง เสีย ๔ ใบ ยัง เหลือ ถ้วย ดี ที่ ใบ.
- (๑๑) มี ลูก ตุ่ม อยู่ ๗ เม็ด ใช้ ติด เลื้อย เสีย ๕ เม็ด ยังมี เหลือ อยู่ ที่ เม็ด.
- (๑๒) ต้นไม้ ต้นหนึ่ง มี นก เกาะ อยู่ ๗ ตัว บิน ไป เสีย ๖ ตัว ยังมี นก เหลือ อยู่ อีก ที่ ตัว.
- (๑๓) ลูก ข้าง ลูก หนึ่ง ราค ๒ อัฐิ ลูก หนึ่ง ราค ๕ อัฐิ ทั้งสอง ลูก ราค เท่า ไ.
- (๑๔) นาย ถี มี อัฐิ อยู่ ๔ อัฐิ บิดา ของ เขา ให้ อีก ๓ อัฐิ แล้ว มี ที่ อัฐิ.
- (๑๕) ~~บ้าน~~ มี ส้ม อยู่ ๗ ผล ให้ น้อง สาว เสีย ๒ ผล ยังมี ส้ม เหลือ อยู่ อีก ที่ ผล.
- (๑๖) เกษร อายุ ได้ ๕ ขวบ แต่ พี่สาว เขา อายุ มากกว่า เขา ๒ ปี พี่ เขา อายุ เท่า ไ.
- (๑๗) ต้นไม้ ต้นหนึ่ง มี นก เกาะ อยู่ ๗ ตัว บิน ไป เสีย ๔ ตัว ยัง เหลือ ที่ ตัว.
- (๑๘) ใน อาทิตย์ หนึ่ง มี วัน เจ็ด วัน, ถ้า ส่ง ไป เสีย ๒ วัน ยัง เหลือ ที่ วัน.
- (๑๙) ฉัน จะ ต้อง เอา อัฐิ อีก ที่ อัฐิ มา ผสม กับ ๔ อัฐิ จึง จะ ได้ อัฐิ ๗ อัฐิ.
- (๒๐) ฉัน มี อัฐิ อยู่ ๕ อัฐิ อยาก จะ ได้ ๗ อัฐิ ต้อง หา มา อีก เท่า ไ.

วิธี สอน เลข แปด

๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐

๐๐๐๐

กับ ๐

๗ + ๑ = ๘.

๐๐๐

กับ ๐๐

๖ + ๒ = ๘

แปด. ๘.

๐๐๐๐๐

กับ ๐๐๐

๕ + ๓ = ๘

๐๐๐๐

กับ ๐๐๐๐๔

+ ๔ = ๘

$$(๑) \quad ๗ + (?) = ๘. \quad ๔ + (?) = ๘. \quad (?) + ๗ = ๘.$$

$$(๒) \quad ๖ + (?) = ๘. \quad ๓ + (?) = ๘. \quad (?) + ๕ = ๘.$$

$$(๓) \quad ๕ + (?) = ๘. \quad ๒ + (?) = ๘. \quad (?) + ๖ = ๘.$$

$$(๔) \quad ๘ - ๗ = ? \quad ๘ - ๔ = ? \quad ๘ - ๑ = ?$$

$$(๕) \quad ๘ - ๖ = ? \quad ๘ - ๓ = ? \quad ๘ - ๘ = ?$$

$$(๖) \quad ๘ - ๕ = ? \quad ๘ - ๒ = ? \quad ๑ + ? = ๘.$$

(๗) เอา ลูก ตม ๘ เม็ด กอง ไว้ เป็น สอง กอง เท่า กัน กอง หนึ่ง มี ที่ เม็ด.

(๘) ลูก ตม ๔ เม็ด สอง ทน เป็น ที่ เม็ด.

(๙) ใน ๘ มี ๔ สี ทน.

(๑๐) กอง ลูก ตม ๘ เม็ด ไว้ เป็น สี่ กอง เท่า กัน กอง หนึ่ง มี ที่ เม็ด.

(๑๑) ๔ สอง ทน เป็น เท่า ไ.

(๑๒) สิ่ง ของ ๔ นิ้ว เป็น ที่ นิ้ว.

(๑๓) สี นิ้ว เป็น สิ่ง หนึ่ง ของ ที่ นิ้ว.

(๑๔) เขียน รูป สี เหลี่ยม ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว เอา รูป สี เหลี่ยม ด้าน เท่า กว้าง ยาว ๑ นิ้ว วางทับ รูป นี้ ๑ จะ ต้อง การ ที่ รูป จึง จะ ปิด มิด.

(๑๕) ใน แถว หนึ่ง มี รูป ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ที่ รูป มี ที่ แถว รูป ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ๔ รูป กับ อีก ๔ รูป รวม เป็น ที่ รูป.

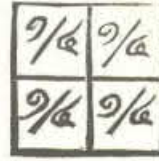
(๑๖) จะ ต้อง การ รูป ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ที่ รูป จึง จะ ปิด แต่ สิ่ง หนึ่ง ของ รูป สี เหลี่ยม ด้าน ขนาน นี้.

(๑๗) ขีด เส้น ระดับ เส้น หนึ่ง ยาว ๘ นิ้ว แบ่ง ออก เป็น สอง ส่วน เท่า กัน ส่วน หนึ่ง มี ที่ นิ้ว.

(๑๘) สิ่ง หนึ่ง ของ สัม ๘ ผล เป็น ที่ ผล.

(๑๙) เอา ดินสอ มา ๘ แท่ง กอง ไว้ เป็น สอง กอง เท่า กัน กอง หนึ่ง มี ดินสอ ที่ แท่ง.

วิธีสอนเศษหนึ่งส่วนสี่

สอนตามวิธีที่ห้า

- (๑) ได้แบ่ง ผล สาลี่ นี้ ออก เป็น ที่ ส่วน ๆ หนึ่ง เรียกว่า อะไร.
- (๒) เศษ หนึ่งส่วนสี่ เขียน อย่าง นี้ $\frac{๑}{๔}$
- (๓) จง แบ่ง ผล ส้มโอ ออก เป็น สี่ ส่วน เท่า กัน.
- (๔) หัก ไม้ นี้ ออก ให้ เป็น สี่ ส่วน เท่า กัน.
- (๕) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน เท่า กัน รูป หนึ่ง นมั่ง ออก เป็น สี่ ส่วน เท่า กัน มี รูป $\frac{๑}{๔}$ กี่ รูป.
- (๖) รูป สี่ เหลี่ยม รูป หนึ่ง ยาว สี่ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว แบ่ง รูป นี้ ออก เป็น สี่ ส่วน ใน ส่วน หนึ่ง มี รูป ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม กี่ รูป.
- (๗) เอา สี่เหลี่ยม ห้า เหลี่ยม $\frac{๑}{๔}$ ห้า เหลี่ยม ห้า $\frac{๑}{๔}$ ห้า เหลี่ยม $\frac{๑}{๔}$ ห้า เหลี่ยม $\frac{๑}{๔}$ ใน รูป นี้ มี $\frac{๑}{๔}$ กี่ รูป.
- (๘) ใน จำนวน เต็ม "จำนวน หนึ่ง" มี $\frac{๑}{๔}$ กี่ อัน.
- (๙) เอา ไม้ มา สี่ อัน ให้ ฉันทน์ เหลี่ยม $\frac{๑}{๔}$
- (๑๐) $\frac{๑}{๔}$ ของ ๔ เป็น เท่า ไ.
- (๑๑) เอา ไม้ มา ๘ อัน ให้ ฉันทน์ เหลี่ยม $\frac{๑}{๔}$ ๆ ของ ๘ เป็น เท่า ไ.
- (๑๒) เอา รูป สี่ เหลี่ยม มา ๘ รูป วาง ไว้ เป็น สี่ กอง เท่า กัน ใน กอง หนึ่ง มี รูป สี่ เหลี่ยม กี่ รูป.

- (๑๓) $\frac{๑}{๔}$ ของ รูป สี่ เหลี่ยม ๘ รูป เป็น กี่ รูป.
- (๑๔) เอา ไม้ มา ๘ อัน เอา มา ให้ ฉันทน์ เหลี่ยม $\frac{๑}{๔}$ มี ไม้ เหลือ กี่ อัน.
- (๑๕) เอา ส่วน ที่ เหลือ นั้น มา ให้ ฉันทน์ ครึ่ง หนึ่ง จะมี ไม้ เหลือ อยู่ กี่ อัน.

(๑๖) ดินสอ แท่ง หนึ่ง เป็น $\frac{๑}{๔}$ ของ ดินสอ ที่ แท่ง.

วิธี สอน เลข ๙.

๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐

เก้า ๙.

๐๐๐๐

กับ ๐ ๘ + ๑ = ๙.

๐๐๐๐๐๐๐

กับ ๐๐ ๗ + ๒ = ๙.

๐๐๐๐๐๐

กับ ๐๐๐ ๖ + ๓ = ๙.

๐๐๐๐๐

กับ ๐๐๐๐ ๕ + ๔ = ๙.

(๑) ๘ + ? = ๙. ? + ๕ = ๙. ๗ + ๒ = ?

(๒) ๗ + ? = ๙. ? + ๖ = ๙. ๖ + ๓ = ?

(๓) ๖ + ? = ๙. ? + ๗ = ๙. ๔ + ๕ = ?

(๔) ๕ + ? = ๙. ? + ๘ = ๙. ๘ + ๑ = ?

(๕) ๙ - ๑ = ? ? + ๔ = ๙. ๙ - ๗ = ?

(๖) ๙ - ๒ = ? ๙ - ๕ = ? ๙ - ๘ = ?

(๗) ๙ - ๓ = ? ๙ - ๖ = ? ๙ - ๔ = ?

(๘) เขียน รูป ๓ นิ้ว ตราง เหลี่ยม แล้ว เอา รูป สี่ เหลี่ยม ๑ นิ้ว ตราง เหลี่ยม
วาง บน รูป นั้น จะ ต้อง การ ที่ รูป จั๊ง จะ ปิด มิด.

(๙) มี รูป สี่ เหลี่ยม อยู่ ที่ ไถ่ แพร หนึ่ง มี ที่ รูป.

(๑๐) รูป สี่ เหลี่ยม ๓ รูป กับ ๓ รูป - กับ อีก ๓ รูป เป็น ที่ รูป.

(๑๑) รูป สี่ เหลี่ยม ๓ รูป สาม ทน เป็น ที่ รูป.

(๑๒) มะม่วง ผล หนึ่ง ราคา ๓ อัฐ ๓ ผล ราคา ที่ อัฐ.

(๑๓) มะม่วง ผล หนึ่ง ราคา ๓ อัฐ มี อัฐ อยู่ ๙ อัฐ จะ ชื้อ ได้ ที่ ผล.

๐๐๐ | ๐๐๐ | ๐๐๐ |

(๑๔) ใน อัฐ ๙ อัฐ มี ๓ อัฐ ที่ ทน.

(๑๕) ใน ๙ มี ๓ ที่ ทน.

(๑๖) เอา ก้อน กวด มา ๙ ก้อน กอง ไว้ ๓ กอง ๆ หนึ่ง มี ที่ ก้อน.

(๑๗) เศษ หนึ่ง ส่วน สาม ของ กวด ๙ ก้อน เป็น ที่ ก้อน.

(๑๘) เอา ก้อน กววด เหล่า นั้น มา ให้ ฉัน เลี้ยว เศษ หนึ่ง ส่วน สาม ยัง มี เหลือ อยู่ อีก กี่ ก้อน.

(๑๙) ส่วน ที่ เหลือ นั้น เอา มา ให้ ฉัน อีก ค้าง หนึ่ง ยัง มี กววด เหลือ อีก กี่ ก้อน.

วิธี สอน เลข สิป.

๐	๐๐๐๐๐๐๐๐	กับ ๐	๙ + ๑ = ๑๐.
๐	๐๐๐๐๐๐๐	” ๐๐	๘ + ๒ = ๑๐.
๐	สิป ๑๐.	๐๐๐๐๐๐ ” ๐๐๐	๗ + ๓ = ๑๐.
๐	๐๐๐๐๐๐	” ๐๐๐๐	๖ + ๔ = ๑๐.
๐	๐๐๐๐๐	” ๐๐๐๐๐	๕ + ๕ = ๑๐.

(๑) กววด ๖ ก้อน กับ อีก ๔ ก้อน เป็น กี่ ก้อน.

(๒) ดินสอ ๕ แท่ง กับ อีก ๕ แท่ง เป็น กี่ แท่ง.

(๓) กววด ๘ ก้อน กับ อีก ๒ ก้อน เป็น กี่ ก้อน.

(๔) กววด ๗ ก้อน กับ อีก ๓ ก้อน เป็น กี่ ก้อน.

(๕) ๑๐ - ๕ = . ? ๓ + ๗ = . ? ๑๐ - ๖ = . ?

๖ + ๔ = . ? ๑๐ - ๔ = . ? ๙ + ๑ = . ?

๘ + ๒ = . ? ๒ + ๘ = . ? ๑๐ - ๘ = . ?

๑๐ - ๗ = . ? ๕ + ๕ = . ? ๗ + ๓ = . ?

(๖) จง เอา รูป สี่ เหลี่ยม มา ๑๐ รูป กอง ไว้ ให้ เป็น สอง กอง เท่า กัน ใน กอง หนึ่ง มี กี่ รูป สอง ห้า หน เป็น เท่า ไ.

(๗) เอา รูป สี่ เหลี่ยม ๑๐ รูป นี้ กอง เป็น ห้า กอง ใน กอง หนึ่ง มี กี่ รูป ห้า สอง หน เป็น เท่า ไ.

(๖) ๐๐๐๐๐ ๐๐๐๐๐

(๗) ๐๐. ๐๐ ๒๐ ๑๐ ๐๐

- (๘) $๒ \times ๕ = ๑๐$. $๕ \times ๒ = ๑๐$.
- (๙) ถ้า ส้ม หนึ่ง ผล ราคา ๕ บาท สอง ผล ราคา เท่า ไ.
- (๑๐) มี ไข่ อยู่ ๑๐ ไข่ จะ ใช้อาหาร ๒ ไข่ ได้ ก็ อัน.
- (๑๑) $\frac{๑}{๒}$ ของ ไข่ ๑๐ ไข่ เป็น ก็ ไข่.
- (๑๒) เอา ไม้มา ๑๐ อัน เอา มา ให้ฉัน สิ่ง หนึ่ง.
- (๑๓) เอา รูป หนึ่ง นิ้ว ตรง เหลี่ยม มา เรียง ให้ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม ยาว ๕ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว.
- (๑๔) รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ยาว ๕ นิ้ว ด้าน กว้าง ๒ นิ้ว มี ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ก็ รูป.

วิธี สอน เลข ๑๐ ต่อไป

- (๑) สีน อายุ ๘ ขวบ ถ้า เขา แก่ กว่า น้อง เขา ๒ ปี น้อง อายุ เท่า ไ.
- (๒) นาย เล็ก หา ไข่ ได้ ใน รัง หนึ่ง ทำ ฟอง อีกรัง หนึ่ง ๔ ฟอง ทั้งสอง รัง เขา หา ได้ ก็ ฟอง.
- (๓) ใน ชั้น หนึ่ง มี นักเรียน ผู้หญิง อยู่ ๖ คน นักเรียน ผู้ชาย ๓ คน รวม นักเรียน ทั้ง ชั้น เป็น ก็ คน.
- (๔) เลือ ดิน หนึ่ง ยาว ๘ ฟุต อีก ดิน หนึ่ง ยาว ครึ่ง เท่า จะ เป็น ก็ ฟุต.
- (๕) เชือก เส้น หนึ่ง ยาว ๘ ฟุตเศษ หนึ่ง ส่วน สาม ของ เชือก เส้น นี้ ยาว ก็ ฟุต.
- (๖) ชาย ผู้ หนึ่ง ต้อง เดิน ไป ๘ เส้น เขา เดิน ไป ได้ แล้ว ๔ เส้น ส่วน ที่ เดิน แล้ว เป็น เศษ อะไร ส่วน อะไร ของ ๘ เส้น.
- (๗) น้อย มี หอย ๔ ตัว น้อง ชาย ให้ อีก ๖ ตัว รวม เป็น หอย ก็ ตัว.
- (๘) นาย เล็ก เดิน ไป ได้ ๓ เส้น ถีบ รถ จักรยาน ไป ได้ ๕ เส้น เขา ได้ ไป เทียบ เล่น เป็น ทน ทาง ก็ เส้น.
- (๙) นาย สาย อายุ ๒ ปี พี่สาว อายุ ๘ ปี เขา แก่ กว่า น้อง ก็ ปี.
- (๑๐) ฉัน แจก เงาะ ๘ ผล ให้ แก่ เด็ก สอง คน ๆ ละ เท่า ๆ กัน คน หนึ่ง ได้ เศษ อะไร ส่วน อะไร เป็น ลูก เงาะ ก็ ผล.

- (๑๑) จะ ต้อง เอา ลูก หิน มา อีก ที่ ลูก รวม กับ ๖ ลูก จึง จะ ได้ ๙ ลูก.
- (๑๒) จง เขียน รูป สาม เหลี่ยม สาม รูป แล รูป สี่ เหลี่ยม ๒ รูป ใน รูป สาม เหลี่ยม ทั้ง สาม รูป มี ด้าน ที่ ด้าน ใน รูป สี่ เหลี่ยม มี ด้าน ที่ ด้าน รูป สาม เหลี่ยม ทั้ง หมด มี ด้าน มากกว่า รูป สี่ เหลี่ยม ทั้ง หมดที่ด้าน.
- (๑๓) พ่อค้า คน หนึ่ง ขาย แบ่ง สาลี่ ไป ๔ ถู ใน วัน จันทร์, วัน อังคาร, ขาย ได้ อีก ๕ ถู ทั้ง สอง วัน เขา ขาย แบ่ง ได้ ที่ ถู.
- (๑๔) นาย คำ สกต หนึ่งสัปดาห์ ได้ ๖ คำ นาย สอน สกต ได้ ๔ คำ ทั้ง สอง คน สกต ได้ ที่ คำ.
- (๑๕) เอา ไม้ ยาว ๘ นิ้ว มา ทำให้ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ได้ ที่ รูป ทำ เป็น รูป ยาว ๒ นิ้ว ได้ ที่ รูป.
- (๑๖) เอา ไม้ ยาว ๙ นิ้ว มา หลาย ๆ อัน เรียง รูป หนึ่ง ให้ เป็น รูป สาม เหลี่ยม ด้าน หนึ่ง มี ที่ นิ้ว.

วิธี บวก และ ลบ

(๑)	บวก	๓	๒	๔	๓	๕	๖	๗	๗.
		๔	๕	๔	๓	๐	๐	๑	๐.
		๒	๑	๒	๓	๕	๓	๒	๓.
		—	—	—	—	—	—	—	—
(๒)		๓	๔	๖	๕	๙	๘	๒	๓.
		๔	๑	๓	๒	๐	๒	๒	๔.
		๓	๕	๑	๒	๑	๐	๕	๒.
		—	—	—	—	—	—	—	—
(๓)		๕	๔	๕	๖	๔	๖	๓	๗.
		๐	๐	๑	๑	๓	๐	๓	๑.
		๒	๕	๓	๓	๒	๔	๔	๑.
		—	—	—	—	—	—	—	—
(๔)		๖	๔	๔	๕	๕	๓	๓	๗.
		๑	๔	๑	๔	๓	๕	๖	๒.
		๒	๑	๓	๑	๑	๒	๑	๐.
		—	—	—	—	—	—	—	—

(๕) ๑๗ ๑๐ ๙ ๑๐ ๘ ๑๐ ๗ ๘ ๖.
 ๔ ๓ ๓ ๔ ๕ ๓ ๖ ๔

(๖) ๑๐ ๘ ๖ ๔ ๗ ๕ ๙ ๑๐.
 ๖ ๗ ๓ ๒ ๕ ๓ ๕ ๘

(๗) ๙ ๗ ๕ ๓ ๔ ๖ ๘ ๑๐.
 ๔ ๔ ๒ ๒ ๑ ๕ ๕ ๓

(๘) ๔ ๖ ๘ ๑๐ ๕ ๗ ๙ ๘.
 ๓ ๒ ๓ ๙ ๔ ๒ ๖ ๗.

วิธีสอนเลข ๑๐ ต่อ ไป โจทย์.

- (๑) ชาว นา คน หนึ่ง มี หั้ว ๖ ตัว เขา ซื้อ มา อีก ๔ ตัว เขา มี หั้ว กี่ ตัว.
- (๒) นาย เชื้อ มี เงิน ๙ บาท นาย ช่าง มี เงิน ๖ บาท นาย เชื้อ มี เงิน มากกว่า นาย ช่าง กี่ บาท.
- (๓) ใน ครอบครัว หนึ่ง มี เด็ก ชาย ๓ คน เด็ก หญิง ๕ คนรวม ทั้ง เด็ก ชาย หญิง มี กี่ คน.
- (๔) น้อย มี ส้ม ๖ ผล นาย เล็ก มี ๓ ผล ทั้ง สอง คน มี กี่ ผล.
- (๕) ส้ม มี ลูกกวาด ๗ เม็ด ให้ เพื่อน เขา ไป เสีย ๓ เม็ด เขา ยัง มี เหลือ อยู่ กี่ เม็ด.
- (๖) มารดา ของ น้อย ใช้ ให้ เขา ไป ซื้อ น้ำมันสดราคา ๖ อัฐ ซื้อขนมหวาน อัน หนึ่ง ราคา ๒ อัฐ และ ลูก กวาด ราคา ๑ อัฐ น้อย ใช้ อัฐ ล้น กี่ อัฐ.
- (๗) มารดา น้อย ให้ อัฐ เขา ไป ๑๐ อัฐ เขา เอา กลับ มา บ้าน กี่ อัฐ.

- (๘) ฉัน มี อัฐ อยู่ ๗ อัฐ อยาก จะได้ ๑๐ อัฐ ฉัน จะต้อง หา มา อีก ก็ อัฐ.
- (๙) นายโต๊ะ อายุ ๖ ขวบ อีก ๓ ปี เขา จะ มี อายุ เท่า ไ.
- (๑๐) ถ้า พี่สาว ของ นายโต๊ะ อายุ เก่า กว่า เขา ๔ ปี พี่ เขา อายุ เท่า ไ.
- (๑๑) จรัส มี อัฐ ๗ อัฐ มารดา ให้ เขา อีก ๓ อัฐ เขา มี อัฐ ก็ อัฐ.
- (๑๒) สอน มี อัฐ ๑๐ อัฐ ซื้อ ต้าย หนึ่งกลุ่ม ราคา ๕ อัฐ เขามี อัฐ เหลือ อีก ก็ อัฐ.
- (๑๓) นก ๗ ตัว กับ นก ๒ ตัว เป็น นก ที่ ตัว หายไป เสีย ๑ ตัว เหลือ อีก ก็ ตัว.
- (๑๔) ดอก กุหลาบ ๖ ดอก กับ ๓ ดอก ตก หาย ๕ ดอก เหลือ ก็ ดอก.
- (๑๕) ระเบียบ มี เหรียญ ๔ ดวง เพื่อน เขา ให้ อีก ๕ ดวง เขา มี ก็ ดวง.
- (๑๖) นาย จอน มี อัฐ ๓ อัฐ ใน กระเป๋่า ข้าง หนึ่ง มี ๔ อัฐ ในกระเป๋่าอีก ข้าง หนึ่ง บิดาเขา ให้ อีก ๒ อัฐ เขา มี อัฐ ก็ อัฐ.

โจทย์.

- (๑) สว่าง มี อัฐ ๗ อัฐ ไข เสีย ๓ อัฐ ยัง เหลือ อยู่ ก็ อัฐ.
- (๒) เวลา เข้า นาย ยอด มี ลูก หิน ๘ ลูก เวลา เป็น เขามี ๕ ลูก เขา ทำ หาย เสีย ก็ ลูก.
- (๓) ลี อยาก จะ ซื้อ กระดาษ แฉ่ง หนึ่ง ราคา ๖ อัฐ เขามี อัฐ แต่ ๔ อัฐ เขา จะต้อง หา มา อีก ก็ อัฐ.
- (๔) สาย อายุ ๕ ขวบ อีก ๓ ปี เขา จะ มี อายุ เท่า ไ.
- (๕) นิติ มี มะพร้าว ๖ ผล ใน มือ หนึ่ง อีก มือ หนึ่ง มี ๔ ผล ทั้งสองมือ เขา มี มะพร้าว ก็ ผล.
- (๖) กุหลาบ มี อัฐ อยู่ ๕ อัฐ ถ้า บิดาเขา ให้ อีก ๕ อัฐ เขา มี อัฐ ก็ อัฐ.
- (๗) เจริญ มี อายุ ได้ ๑๐ ขวบ เมื่อ ๓ ปี มา แล้ว เต็ม นี้ เขามี อายุ ก็ ขวบ.
- (๘) นาย ลอย มี กระดาษ อยู่ ๘ แผ่น ถ้า เขา ขาย ไป เสีย ๔ แผ่น เขาจะมี กระดาษ เหลือ อยู่ ก็ แผ่น.
- (๙) เอม อายุ ๕ ขวบ พี่ ขาย แก่ พ่อ ๒ ปี พี่ ขาย เขา อายุ ได้ เท่า ไ.

- (๑๐) ชุ่ม เอา ดอก กุหลาบ สี รมฤ ๖ ดอกสี ขาว ๖ ดอก ไป ให้ ครู เขา ให้ ดอก กุหลาบ ครู ก็ ดอก.
- (๑๑) เด็ก คน หนึ่ง มี ลูก หิน ๔ ลูก พี่ ชาย เขา ให้ อีก ๘ ลูก รวม ทั้ง หมด เขา มี ลูก หิน ที่ ลูก.
- (๑๒) เด็ก คน หนึ่ง เก็บ ผล มะยม ได้ ๑๐ กระจาด พี่ชายเก็บ ได้ ๘ กระจาด เขา เก็บ ได้ มาก กว่า พี่ ชาย ที่ กระจาด.
- (๑๓) หล่อ มี มะม่วง ๑๐ ผล ให้ น้อง เสีย ครึ่ง หนึ่ง น้อง จะ ได้ ที่ ผล.
- (๑๔) หวาน มี ดอก มะลิ อยู่ ๘ ดอก ให้ เพื่อน เสีย $\frac{๑}{๔}$ เพื่อน เขา ได้ ดอก มะลิ ที่ ตก.
- (๑๕) นาย ยอด หา ใช้ ได้ ๖ ใบ ใน รัง หนึ่ง อีก รัง หนึ่ง ได้ ๔ ใบ ทั้ง สอง รัง เขา ได้ ใช้ ที่ ใบ.
- (๑๖) เด็ก คน หนึ่ง เก็บ ผล มะพร้าว ได้ ๒ กระจาด ใน วันจันทร์ วันอังคาร ๓ กระจาด วันพุธ ๔ กระจาด รวม ทั้ง สาม วัน เขา เก็บ ผล มะพร้าว ได้ ที่ กระจาด.
- แล้ว ภาค ที่ ๑ ต้องสอบ ข้อม.เล็ก จน นัก เรียน จะ ได้ เท่า นี้ ให้ คล่อง แคล่ว.

ภาค ๒

บท ต้น.

วิธี สอน เลข สิบ เอ็ด

๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐

$$๑๐ + ๑ = ๑๑.$$

$$๑ + ๑๐, \text{ หรือ } ๑๐ + ๑ = ๑๑. \quad I = ๑$$

$$๒ + ๙, \text{ " } ๙ + ๒ = ๑๑. \quad II = ๒$$

$$๓ + ๘, \text{ " } ๘ + ๓ = ๑๑. \quad III = ๓$$

$$๔ + ๗, \text{ " } ๗ + ๔ = ๑๑. \quad IV = ๔$$

$$๕ + ๖, \text{ " } ๖ + ๕ = ๑๑,$$

(๒)

(๓)

(๔)

$$๔ + ? = ๑๑. \quad ? + ๒ = ๑๑. \quad ๙ + ๒ = ?$$

$$(๑) \quad ๖ + ? = ๑๑. \quad ? + ๙ = ๑๑. \quad ๖ + ๕ = ?$$

$$๑๐ + ๑ = ? \quad ๗ + ? = ๑๑. \quad ? + ๑ = ๑๑. \quad ๔ + ๗ = ?$$

$$๗ + ๔ = ? \quad ๘ + ? = ๑๑. \quad ? + ๔ = ๑๑. \quad ๘ + ๓ = ?$$

บวกเลขนี้ตั้งแต่ซ้ายไปหาขวา และตั้งแต่บนถึงล่าง

(๕) (๖) (๗) (๘)

(๑๑) (๑๔) (๑๕) (๑๖)

$$(๙) \quad ๓ + ๓ + ๓ + ๑ = ? \quad (๑๗) \quad ๒ + ๕ + ๒ + ๑ = ?$$

$$(๑๐) \quad ๒ + ๕ + ๓ + ๑ = ? \quad (๑๘) \quad ๑ + ๔ + ๒ + ๓ = ?$$

$$(๑๑) \quad ๔ + ๒ + ๒ + ๓ = ? \quad (๑๙) \quad ๓ + ๑ + ๔ + ๒ = ?$$

$$(๑๒) \quad ๒ + ๑ + ๑ + ๖ = ? \quad (๒๐) \quad ๕ + ๒ + ๑ + ๓ = ?$$

(๒๑) (๒๒) (๒๓) (๒๔) (๒๕) (๒๖) (๒๗) (๒๘) (๒๙) (๓๐)

$$๔ \quad ๗ \quad ๖ \quad ๒ \quad ๕ \quad ๓ \quad ๗ \quad ๖ \quad ๕ \quad ๕$$

$$๓ \quad ๓ \quad ๕ \quad ๘ \quad ๔ \quad ๖ \quad ๔ \quad ๔ \quad ๒ \quad ๖$$

บทที่ ๒.

วิธีสอนเลข ๑๑ ท่อไป

(๑)

(๒)

(๓)

(๔)

$$๑๑ - ? = ๒. \quad ๑๑ - ? = ๙. \quad ๔ + ๓ = ? \quad ๑๑ - ๔ = ?$$

$$๑๑ - ? = ๔. \quad ๑๑ - ? = ๗. \quad ๕ + ๕ = ? \quad ๗ + ๔ = ?$$

$$๑๑ - ? = ๕. \quad ๑๑ - ? = ๓. \quad ๖ + ๓ = ? \quad ๓ + ๗ = ?$$

$$๑๑ - ? = ๙. \quad ๑๑ - ? = ๑๐. \quad ๘ + ๓ = ? \quad ๓ + ๓ = ?$$

$$๑๑ - ? = ๖. \quad ๑๑ - ? = ๑. \quad ๑๐ + ๑ = ? \quad ๙ + ๒ = ?$$

(๕)	(๖)	(๗)
$๒ \times ๒ = ?$	$๑๐ \div ๕ = ?$	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๔ = ?
$๒ \times ๕ = ?$	$๘ \div ๒ = ?$	$\frac{๑}{๓}$ ของ ๙ = ?
$๒ \times ๑ = ?$	$๖ \div ๓ = ?$	$\frac{๑}{๔}$ ของ ๘ = ?
$๒ \times ๔ = ?$	$๙ \div ๓ = ?$	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๕ = ?
$๒ \times ๓ = ?$	$๔ \div ๔ = ?$	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๖ = ?

(๘) ลูกไก่ ๑๐ ตัว ขว ๑ ตัว นอก จาก นั้น เปน ไก่ ต่ำ ก็ ตัว.

(๑๐) ถ้า ท่าน มี ข้าว ๑๐ ขี้น เอา ไป ซื้อ กัลย ๓ ผล ๆ ละ ๓ ขี้น ท่าน จะ มี เหลือ ก็ ข้าว.

(๑๑) ฉัน มี ข้าว ๑๐ ขี้น และ ไฟ ๑ ขี้น ฉัน และ ข้าว ๒ ขี้น และ ไฟ ๑ ขี้น รวม ทั้ง หมา ฉัน มี ก็ ข้าว.

(๑๒) จะ ซื้อ สดามะ ๑ ขี้น และ ๓ ข้าว ๓ ขี้น ๆ ละ ไฟ ๑ ขี้น เปน ก็ ข้าว.

(๑๓) ลูก แก้ว ลูก หนึ่ง ราก ๑ ข้าว ๑๐ ลูก ราก เท่า ไ.

(๑๔) กุหลาบ อายุ ๑๐ ขวบ พี่ ชาย แก่ อายุ ๒ ปี พี่ ชาย อายุ ได้ เท่า ไ.

(๑๕) ถ้า ท่าน ได้ มา โรง เรียน ใน เติม นี้ แล ๒ อาทิตย์ กับ ๑ วัน ท่าน มา โรง เรียน ก็ วัน.

(๑๖) เด็ก มี ส้ม ๑๑ ผล ให้ น้อง สาว เสีย ๓ ผล เขา มี เหลือ ก็ ผล.

(๑๗) ถ้า ท่าน ซื้อ น้ำ นม สด มา ๑๑ คอช ท่าน ซื้อ มา ก็ แกลัน แลกลัน หนึ่ง มี ๔ คอช).

(๑๘) น้อย มี ข้าว ๑๑ ข้าว เขา ใช้ เสีย ๔ ข้าว ทำ หาย เสีย ๒ ข้าว ให้ น้อง เสีย ๓ ข้าว ยัง มี ข้าว เหลือ ก็ ข้าว.

บท ที่ ๓

วิธี สอนเลข ๑๑ ท่อ ไป

(๑) ชิด เส้น ขนาน ยาว ๑ นิ้ว ๑๑ เส้น.

(๒) ชิด เส้น ๑ เส้น ยาว ๑๑ นิ้ว.

- (๓) เขียน รูป ๑ นิ้ว ตวง เหลี่ยม ๑๑ รูป.
- (๔) วัด ที่ ๆ พื้น แห่ง หนึ่ง ยาว ๑๑ ฟุต.
- (๕) เขียน รูป สาม เหลี่ยม ๑๑ รูป.
- (๖) ๑๑ มากกว่า ๕ เท่า ไหว ๗? ๘? ๑๐? ๘? ๖? ๔? ๓? ๒? ๑? .
- (๗) เอา เชือก เส้น หนึ่ง ตัด ออก เสีย ๑ ฟุต จาก ฟุต นั้น ตัด ออก เสีย ๑๑ นิ้ว ยัง เหลือ อีก เท่า ไหว.
- (๘) เอา เชือก เส้น หนึ่ง ตัด ออก เสีย ๑๑ ฟุต จาก ๑๑ ฟุต ตัด ออก เสีย ๓ หลา ยัง เหลือ เท่า ไหว.
- (๙) มี ทองแดง ๒ อัน รวม กัน เข้า เปน อัฐิ ๖ อัฐิ จะ เปน อัน ละ เท่า ไหว.
- (๑๐) ใน ห้อง ๆ หนึ่ง มี หน้า ต่าง ๓ บาน ๓ ห้อง มี หน้า ต่าง ก็ บาน.
- (๑๑) ทำ โจทย์ ๆ หนึ่ง ให้ มี จำนวน ๑๑ — ๓ — ๘.
- (๑๒) ทำ โจทย์ ๆ หนึ่ง ให้ มี จำนวน ๖ + ๕ — ๑๑.
- (๑๓) ทำ โจทย์ ๆ หนึ่ง ให้ มี จำนวน ๘ + ๓ — ๑๑.
- (๑๔) ทำ โจทย์ ๆ หนึ่ง ให้ มี จำนวน ๗ + ๔ — ๑๑.
- (๑๕) ทำ โจทย์ ๆ หนึ่ง ให้ มี จำนวน ๑๑ — ๑๐ — ๑.
- (๑๖) ทำ โจทย์ ๆ หนึ่ง ให้ มี จำนวน ๑๑ — ๕ — ๖.
- (๑๗) ทำ โจทย์ ๆ หนึ่ง ให้ มี จำนวน ๑๑ — ๖ — ๕.

จง ทำ คำเติม ลง ใน ที่ กว้าง เหล่า นี้

(๑๘) ๘ () กับ ๓ () เปน ().

(๑๙) ๘ () กับ ๒ () เปน ().

(๒๐) ๗ () กับ ๔ () เปน ().

(๒๑) ๕ () กับ ๕ () เปน ().

(๒๒) ๑๐ () กับ ๑ () เปน ().

(๒๓) ๑๑ () กับ ๔ () เปน ().

(๒๔) ๑๑ () ๑๖ ๘ () ๒๕ () .

(๒๕) ๑๐ () ๑๖ ๗ () ๒๕ () .

(๒๖) ๓ () ๑๖ ๘ () ๒๕ () .

(๒๗) ๕ () ๑๖ ๔ () ๒๕ () .

(๒๘) ๖ () ๑๖ ๕ () ๒๕ () .

บทที่ ๔

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)
๑ + ๘ = ?	๖ + ๓ = ?	๘ + ๑ = ?	๘ + ๒ = ?
๕ + ๓ = ?	๓ + ๓ = ?	๖ + ๔ = ?	๔ + ๓ = ?
๓ + ๖ = ?	๘ + ๑ = ?	๗ + ๔ = ?	๑ + ๔ = ?
๑ + ๗ = ?	๗ + ๑ = ?	๓ + ๓ = ?	๖ + ๕ = ?
๓ + ๕ = ?	๗ + ๓ = ?	๔ + ๔ = ?	๓ + ๗ = ?

(๕)	(๖)	(๗)	(๘)
๑ + ๑ = ?	๗ + ๒ = ?	๕ + ๗ = ?	๓ + ๔ = ?
๓ + ๑ = ?	๓ + ๕ = ?	๕ + ๕ = ?	๕ + ๔ = ?
๘ + ๓ = ?	๑ + ๓ = ?	๓ + ๗ = ?	๓ + ๓ = ?
๑ + ๘ = ?	๖ + ๓ = ?	๑ + ๕ = ?	๔ + ๓ = ?
๓ + ๑ = ?	๑ + ๖ = ?	๔ + ๑ = ?	๖ + ๑ = ?

(๙)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)
๔ + ๖ = ?	๓ + ๘ = ?	๓ + ๔	๑ ของ ๓ = ?
๑ + ๖ = ?	๕ + ๖ = ?	๗ + ๐	๑ ของ ๓ = ?
๓ + ๖ = ?	๓ + ๓ = ?	๘ + ๓	๑ ของ ๔ = ?
๕ + ๓ = ?	๕ + ๑ = ?	๔ + ๕	๑ ของ ๖ = ?
๘ + ๐ = ?	๑ + ๘ = ?	๓ + ๘	๑ ของ ๘ = ?

(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)
๓	๔	๕	๖	๕	๓	๒
๒	๓	๔	๒	๓	๔	๓
๕	๒	๒	๓	๒	๒	๔
(๒๐)	(๒๑)	(๒๒)	(๒๓)	(๒๔)	(๒๕)	(๒๖)
๖	๕	๔	๖	๘	๔	๕
๓	๓	๒	๕	๓	๗	๔
๒	๓					
(๒๗)	(๒๘)	(๒๙)	(๓๐)	(๓๑)		
๘	๕	๒	๓	๗		
๒	๖	๔	๘	๔		

บทที่ ๕

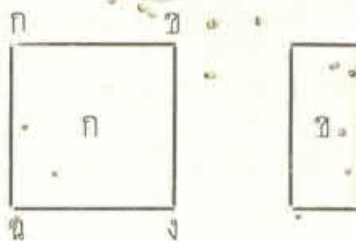
วิธีสอนเลข ๑๑ ต่อไป

- (๑) ถ้า มารดา ให้ อัฐ แก่ บุตร อัฐ หนึ่ง และ สองไฟ และ อีกไฟ หนึ่งรวมทั้งหมด เขา ให้ ก็ อัฐ.
- (๒) ~~ถ้า~~ เด็ก กำลัง เทียว อยู่ ที่ เขา ๕ คน ลง มา ๖ คน ทั้งหมด มี เด็ก ก็ คน.
- (๓) ถ้า เด็ก เหล่า นี้ ๗ คน มี ไม่ เท่า ที่ ไม่ มี ไม่ เท่า ก็ คน.
- (๔) เด็ก ชาย คน หนึ่ง ไป หา ไข่ไก่ ให้ มารดา ที่ รัง หนึ่งหา ได้ ๗ ฟอง อีก รัง หนึ่ง ๔ ฟอง เขา หา ได้ ก็ ฟอง.
ถ้า มารดา ใช้ เสีย ๓ ฟอง มี เหลือ ก็ ฟอง.
- (๕) ถ้า ท่าน เอา อัฐ ไป ซื้อ ของ ๑๑ อัฐ ซื้อ ส้ม ๕ ผล ๆ ละ ๒๐ อัฐ จะมี อัฐ เหลือ เท่า ไ.
- (๖) ถ้า ท่าน มี เงิน เพียง หนึ่ง กับ ๑ อัฐ ไป ซื้อ ของ ๑๑ ผล ละ ๓ อัฐ จะ ซื้อ ได้ ก็ ผล.
- (๗) ถ้า ท่าน ซื้อ ลูก บัด สี แดง ๕ สาย และ สี เขียว ฟ้า ๖ สาย เอา อัฐ ไป ๑๑ อัฐ สาย หนึ่ง ราคา เท่า ไ.
- (๘) ถ้า วัน จันทร์ นก เรือน สกต คำ ได้ ๓ คำ วัน อังคาร ๑ คำ วัน พุธ ๔ คำ วัน พฤหัสบดี ๒ คำ และ วัน ศุกร์ ๑ คำ ตลอดอาทิตย์ สกต ได้ ก็ คำ.

- (๙) เด็กสองคน เล่น ลูกบอล อยู่ ต่างคนต่าง โยน ได้ ๑๑ คน คนหนึ่ง
รับได้ ๒ คน อีกคนหนึ่ง รับได้ ๒ คน เหมือนกัน ต่างคนต่าง รับได้
คนละกี่คน.
- (๑๐) แม่สี ต้อง จำ คำ สกต ๑๑ คำ ถ้า เขา สกต ผิดเสีย ๔ คำ เขา สกต ถูก
กี่ คำ.
- (๑๑) ถ้า ท่าน จะ ไป เจาะ ต้น ยาง เพื่อ จะ เอา น้ำ มัน และ ตอน เข้า เจาะ
ได้ ยาง ๑ ไร่ แลกลั่น และ เวลา เย็น ได้ ๕ ควอท ตลอด วัน ได้ น้ำ
มัน ที่ ควอท.
- (๑๒) จง เขียน เลข ทุก ตัว ที่ ผสม กัน เข้า ได้ ๑๑.
- (๑๓) เอาไม้มา ๑๑ อัน เรียง ให้ เป็น รูป สาม เหลี่ยม ๑ รูป รูปสี่เหลี่ยม
๒ รูป ยังมี ไม้ เหลือ กี่ อัน.
- (๑๔) จง หา รูป เส้น ตั้ง ๑๑ เส้น ใน ห้อง นี้.

บทที่ ๖

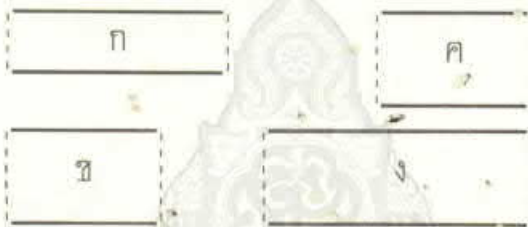
วิธี สอน เลข ๖๑ ต่อไป

- (๑) รูปสองรูปนี้ ชื่ออะไร ตอบว่า รูปสี่เหลี่ยม ด้านขนาน.
- (๒) รูปหนึ่งมีด้านที่ด้าน รูปหนึ่งมีที่มุม.
- (๓) รูปหนึ่งมีมุมฉากที่มุม.
- (๔) รูปหนึ่งมีเส้นขนานที่คู่.
- (๕) รูปหนึ่งมีเส้นต่อกันที่เส้น.
- (๖) รูป (ก) ยาวกว่ารูป (ข) เท่าใด.

- (๗) รูป (ก) กว้าง กว่า รูป (ข) เท่า ๒.
- (๘) รูป (ก) มี หนึ่ง นิ้ว ตรง เหลี่ยม.
- (๙) รูป (ข) มี ๓ นิ้ว ตรง เหลี่ยม.
- (๑๐) รูป (ก) มี มากกว่า รูป (ข) ๓ นิ้ว ตรง เหลี่ยม.
- (๑๑) รูป (ก) โต กว่า รูป (ข) เท่า ๒.
- (๑๒) เส้น รอบ รูป (ก) ยาว ๓ นิ้ว รอบ รูป (ข) ยาว ๓ นิ้ว.
- (๑๓) เส้น รอบ รูป (ก) ยาว กว่า รอบ รูป (ข) ๓ นิ้ว.
- (๑๔) ใน สอง รูป นี้ มี เส้น ตั้ง ที่ เส้น ๑ ระดับ ที่ เส้น.

บท ที่ ๗

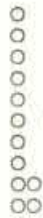
- (๑) จง วาด รูป ให้ เหมือน กับ รูป เหล่า นี้ แต่ ให้ โต กว่า และ ยาว กว่า สอง เท่า.
- (๒) เขียน รูป เหล่า นี้ ให้ เป็น รูป ตรง เหลี่ยม ๑ นิ้ว.
- (๓) จง นับ รูป สี่ เหลี่ยม จัด อยู่ใน รูป หนึ่ง ๑.
- (๔) ใน รูป (ก) มี รูป สี่ เหลี่ยม จัด อยู่ใน รูป หนึ่ง ๑.
- (๕) รูป ไหน ใหญ่ กว่า เพื่อน.
- (๖) รูป ไหน เล็ก กว่า เพื่อน.
- (๗) เส้น รอบ รูป ๑ หนึ่ง ยาว ๓ นิ้ว.
- (๘) รูป ไหน มี เส้น รอบ ยาว กว่า เพื่อน.
- (๙) จง ทำ รูป เหมือน รูป (ก) แต่ ให้ ยาว กว่า ๔ เท่า และ กว้าง กว่า ๒ เท่า.
- (๑๐) จง ตัด รูป สี่ เหลี่ยม จัด อยู่ใน รูป หนึ่ง ๑ ด้วย กระดาษ กว้าง ยาว ๔ นิ้ว ๒ อัน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน อีก สอง รูป ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว.

(๑๓) จง ตัด รูป เหล่า นี้ ที่ บ้าน เอา มา ไขว่เวียน พวง นี้ ทุก แผ่น ใน เส้น รอบ
รูป ทุก ๆ รูป ยาว เท่า ไ้.

บทที่ ๘

วิธี สอน เลข ๑๒

(๑)

$$\begin{array}{ll} ๒ + ๑๐ & \text{วิธี ๑๐} + ๒ = ๑๒ \\ ๓ + ๙ & ,, ๙ + ๓ = ๑๒ \\ ๔ + ๘ & ,, ๘ + ๔ = ๑๒ \\ ๕ + ๗ & ,, ๗ + ๕ = ๑๒ \\ & ,, ๖ + ๖ = ๑๒ \end{array}$$

$$\begin{array}{l} V = ๕ \\ VI = ๖ \\ VII = ๗ \\ VIII = ๘ \\ IX = ๙ \end{array}$$

$$๑๐ + ๒ = ๑๒$$

(๒)

(๓)

(๔)

(๕)

$$\begin{array}{llll} ๔ + ๘ = ? & ๘ + ? = ๑๒ & ? + ๕ = ๑๒ & ๑๒ - ๘ = ? \\ ๖ + ๖ = ? & ๖ + ? = ๑๒ & ? + ๗ = ๑๒ & ๑๒ - ๔ = ? \\ ๗ + ๕ = ? & ๗ + ? = ๑๒ & ? + ๔ = ๑๒ & ๑๒ - ๖ = ? \\ ๒ + ๑๐ = ? & ๑๐ + ? = ๑๒ & ? + ๙ = ๑๒ & ๑๒ - ๓ = ? \end{array}$$

(๖)

(๗)

(๘)

(๙)

$$\begin{array}{llll} ๑๒ - ๘ = ? & ๑๒ - ? = ๙ & ? - ๔ = ๘ & ๗ + ๕ = ? \\ ๑๒ - ๔ = ? & ๑๒ - ? = ๗ & ? - ๖ = ๖ & ๓ + ๙ = ? \\ ๑๒ - ๖ = ? & ๑๒ - ? = ๕ & ? - ๕ = ๗ & ๘ + ๔ = ? \\ ๑๒ - ๒ = ? & ๑๒ - ? = ๓ & ? - ๑๐ = ๒ & ๒ + ๑๐ = ? \end{array}$$

(๑๐)

(๑๑)

(๑๒)

(๑๓)

$$\begin{array}{llll} ๑ + ๒ = ? & ๖ + ๒ = ? & ๒ \div ๒ = ? & ๙ \div ๒ = ? \\ ๒ + ๒ = ? & ๑ + ๓ = ? & ๖ \div ๒ = ? & ๔ \div ๒ = ? \\ ๓ + ๒ = ? & ๒ + ๓ = ? & ๑๐ \div ๒ = ? & ๗ \div ๒ = ? \\ ๔ + ๒ = ? & ๓ + ๓ = ? & ๑๒ \div ๒ = ? & ๑๑ \div ๒ = ? \end{array}$$

(๑๔)

(๑๕)

(๑๖)

(๑๗)

$๓ \div ๓ = ?$ $๑๒ \div ๔ = ?$ $\frac{๑}{๒}$ ของ ๑๒ = ? $\frac{๑}{๓}$ ของ ๙ = ?

$๑๒ \div ๓ = ?$ $๘ \div ๔ = ?$ $\frac{๑}{๓}$ ของ ๑๒ = ? $\frac{๑}{๔}$ ของ ๘ = ?

$๙ \div ๓ = ?$ $๕ \div ๕ = ?$ $\frac{๑}{๕}$ ของ ๑๒ = ? $\frac{๑}{๓}$ ของ ๖ = ?

$๖ \div ๓ = ?$ $๔ \div ๔ = ?$ $\frac{๑}{๒}$ ของ ๑๐ = ? $\frac{๑}{๒}$ ของ ๑๑ = ?

ถ้า ครู จะ จด บท นี้ ไว้ ที่ กระดานดำ แล แนะนำ ให้ นักเรียน หา ผล
จดไว้ให้ ถูก ที่ สัก ครั้ง หนึ่ง แล้ว ลบ เสีย ให้ ทำ เอง เอง จะ ดี มาก.

บท ที่ ๙

วิธี สอน เลข ๑๒ ต่อ ไป

๑๒ สิ่ง เรียกว่า ๑ โหล.

- (๑) สิ่ง หนึ่ง ของ ๑๒ สิ่ง เป็น เท่า ไฉ.
- (๒) ใน ๑ โหล หนึ่ง มี ๓ ฟอง ที่ หน.
- (๓) จะ ต้อง การ ระบาย เท่า ไฉ จึง จะ พอ แจก ให้ แก่ เด็ก ๖ คน คน ละ ๒ ผล.
- (๔) เด็ก คน หนึ่ง ชื่อ กสิณ มา ๔ ผล ภาคา ๑๒ อัฐิ ผล หนึ่ง ภาคา ก็ อัฐิ.
- (๕) เด็ก คน หนึ่ง อายุ ๔ ขวบ อีก ที่ ปี จึง จะ ได้ อายุ ๑๒ ขวบ.
- (๖) ถ้า ส้ม ผล หนึ่ง ภาคา ๒ อัฐิ สิ่ง โหล ภาคา เท่า ไฉ.
- (๗) เลข ตัว โหล สอง หน จึง จะ เป็น ๑๒.
- (๘) หั้ว ๓ คู่ มี เขา ที่ เขา.
- (๙) จะ ต้อง เอา อะไร มา บวก กับ จำนวน เลข ต่อ ไป นี้ จึง จะ ได้ ๑๒ คือ ๙, ๗, ๔, ๖, ๘, ๕, ๓, ๑๑, กับ ๒.
- (๑๐) เดี่ยว นี้ เล็ก อายุ ๑๒ ขวบ ก่อน นี้ ๗ ปี เขา มี อายุ ที่ ขวบ.
- (๑๑) ใน สอง อย่าง ต่อ ไป นี้ อย่าง ไหน จะ ภาคา แพง กว่า กัน มะนาว ๑๒ ผล ภาคา ผล ละ ๑ อัฐิ และ ส้ม ๖ ผล ๆ ละ ๒ อัฐิ.

- (๑๒) ประทัด ครึ่ง ห่อ ราคา ๖ อัฐ ๑ ห่อ ราคา เท่า ใด.
- (๑๓) สาลี่ โหล หนึ่ง ราคา ๑๒ อัฐ ๓ ไพ กับ อัฐ หนึ่ง จะ ได้ กี่ ผล.
- (๑๔) มารดา คน หนึ่ง แบ่ง มะม่วง โหล หนึ่ง ให้ แก่ เด็ก ๓ คน เท่า ๆ กัน คน หนึ่ง จะ ได้ กี่ ผล.
- (๑๕) ใน $\frac{๑}{๒}$ ของ ๑๒ มี ๓ กี่ หน.
- (๑๖) แบ่ง อัฐ ๑๐ อัฐ เป็น สอง ส่วน ลบ เสีย ส่วน หนึ่ง จาก ๑๑ อัฐ ที่ เหลือ เป็น $\frac{๑}{๒}$ ของ กี่ อัฐ.
- (๑๗) ๑๑ ลบ ๓, เอา ๔ มา ลบ, กับ ๓, เอา ๒ คูณ, ลบ ๘. เอา ๓ คูณ, กับ ๖ เป็น เท่า ใด.
- (๑๘) เด็ก คน หนึ่ง หา ไร่ ได้ ๓ ฟอง ได้ อีก ๔ ฟอง ได้ อีก ๔ ฟอง รวม เป็น ไร่ กี่ ฟอง.

บท ที่ ๑๐

วิธี สอน เลข ๑๒ ท่อ ไป

ต้อง เอา ไม่ บรรทัด มา และ นับ ดู ว่า มี กี่ นิ้ว เอา ไม่ หกล มา นับ ดู ว่า มี กี่ ฟุต.
จง ลอก ชื่อ เหล่า นี้ ต่อ ไป และ เต็ม ที่ วาง ให้ ครบ.

๓ ฟุต เป็น ๑ หลา.

๑๒ นิ้ว เป็น ๑ ฟุต อาจารย์ ควร จะ สอน วิธี ย่อ คำ นี้ คือ น. แทน นิ้ว, ฟ. แทน ฟุต ล. แทน หลา.

- (๑) จง ชีต เส้น ๆ หนึ่ง ยาว ๑ ฟุต แบ่ง ออก เป็น ๑๒ ส่วน เท่า ๆ กัน ส่วน หนึ่ง ยาว เท่า ใด.
- (๒) ๖ นิ้ว เป็น ส่วน อะไร ของ ๑ ฟุต, ๔ นิ้ว, ๓ นิ้ว.
- (๓) $\frac{๑}{๓}$ ของ ๑ ฟุต เป็น กี่ นิ้ว $\frac{๑}{๒}$ ของ ๑ ฟุต, $\frac{๑}{๔}$ ของ ๑ ฟุต.
- (๔) จง ชีต เส้น ๆ หนึ่ง บน กระดาษดำ ยาว ๑๒ ฟุต แบ่ง ออก เป็น ๔ ส่วน ๆ หนึ่ง เรียก ว่า อะไร.

- (๕) ฟุต หนึ่ง เป็น ส่วน อะไร ของ ๑ หลา.
- (๖) จง เขียน รูป ๑ ฟุต ตาราง เหลี่ยม และ หนึ่ง หลา ตาราง เหลี่ยม.
- (๗) จง เอา รูป ๑ ฟุต ตาราง เหลี่ยม ๑๒ รูป เรียง เข้า เป็น รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน.
- (๘) รูป นี้ เรียง ยาว เท่า ไต และ กว้าง เท่า ไต.
- (๙) อีก รูป หนึ่ง ให้ วัด กับ รูป ก่อน รูป นี้ ยาว และ กว้าง เท่า ไต.
- (๑๐) จง เอา กระดาษ ตัด รูป สี่ เหลี่ยม มา แต่ บ้าน ให้ รูป นั้น เป็น รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ๑ ฟุต.
- (๑๑) ตัด รูป สี่ เหลี่ยม รูป หนึ่ง ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๓ นิ้ว ใน รูป นี้ มี รูป สี่ เหลี่ยม กว้าง ยาว ๑ นิ้ว กี่ รูป.
- (๑๒) จง ตัด รูป สี่ เหลี่ยม ยาว ๖ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว มี รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ๑ นิ้ว กี่ รูป.
- (๑๓) เอา รูป สี่ เหลี่ยม เล็ก ๙ รูป เรียง ให้ รูป สี่ เหลี่ยม รูป ใหญ่ ๆ รูป หนึ่ง รูป นี้ ยาว กี่ ฟุต กว้าง กี่ ฟุต ยาว กี่ หลา กว้าง กี่ หลา มี รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส กี่ หลา ใช้ รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส กี่ ฟุต ที่ จะ ทำ ให้ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส หนึ่ง หลา.
- (๑๔) คำ นำ อาจารย์ ควร จะ เตรียม รูป สี่ เหลี่ยม ไว้ หลาย ๆ รูป เพื่อ จะ แจก ให้ นัก เรียน ทุกคน ได้ และ ตอบ คำ ถาม ให้ หมด ใน ข้อ ๑๓ อาจารย์ ไม่ ควร จะ ช่วย นัก เรียน ทำ ใน ข้อ นี้

บท ที่ ๑๑

- (๑) จง สบ จำนวน นี้ ต่อ ไป.

๑๐	๑๑	๙	๗	๑๒	๗	๙	๙	๙	๑๐	๖
<u>๙</u>	<u>๒</u>	<u>๖</u>	<u>๓</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๕</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๓</u>	<u>๓</u>

(๒) จง ลบ จำนวน นี้ ต่อกันไป.

$\begin{array}{r} ๑๑ \\ ๖ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๙ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๑ \\ ๗ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๑ \\ ๘ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๙ \\ ๔ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๒ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๐ \\ ๕ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๒ \\ ๕ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๒ \\ ๗ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๑ \\ ๕ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๒ \\ ๘ \end{array}$

(๓) จง บวก จำนวน นี้ ต่อกันไป.

$\begin{array}{r} ๑ \\ ๔ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๙ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๒ \\ ๘ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๔ \\ ๖ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๕ \\ ๒ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๓ \\ ๔ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๔ \\ ๘ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๒ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๓ \\ ๘ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๖ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑ \\ ๙ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๔ \\ ๕ \end{array}$

(๔) จง บวก จำนวน นี้ ต่อกันไป.

$\begin{array}{r} ๘ \\ ๔ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๗ \\ ๔ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๗ \\ ๒ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๖ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๒ \\ ๙ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๗ \\ ๕ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๕ \\ ๕ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๙ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๘ \\ ๒ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๕ \\ ๖ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๖ \\ ๔ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๘ \\ ๓ \end{array}$

(๕) จง คูณ จำนวน เลข ต่อกันไป นี้.

$\begin{array}{r} ๒ \\ ๒ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๔ \\ ๒ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๖ \\ ๒ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๔ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๕ \\ ๒ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๒ \\ ๔ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๓ \\ ๔ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๗ \\ ๑ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๓ \\ ๓ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๓ \\ ๒ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๘ \\ ๑ \end{array}$ $\begin{array}{r} ๑๐ \\ ๐ \end{array}$

(๖) จง ทหาร จำนวน เลข ต่อกันไป นี้. ๒) ๑๐. ๓) ๑๒. ๓) ๙. ๒) ๖. ๔) ๘

๕) ๑๒. ๒) ๑๒. ๒) ๘. ๖) ๑๒. ๕) ๑๐.

(๗)

(๘)

(๙)

(๑๐)

(๑๑)

$๑ \times ๒ = ?$ $๕ \times ๒ = ?$ $๓ \times ๔ = ?$ $๒ \times ๕ = ?$ $\frac{๑}{๒}$ ของ ๒ = ?

$๔ \times ๒ = ?$ $๓ \times ๒ = ?$ $๑ \times ๕ = ?$ $๒ \times ๔ = ?$ $\frac{๑}{๒}$ ของ ๔ = ?

$๖ \times ๒ = ?$ $๑ \times ๓ = ?$ $๒ \times ๓ = ?$ $๔ \times ๓ = ?$ $\frac{๑}{๒}$ ของ ๖ = ?

(๑๒)

(๑๓)

(๑๔)

$\frac{๑}{๒}$ ของ ๑๒ = ?

$\frac{๑}{๓}$ ของ ๓ = ?

$\frac{๑}{๓}$ ของ ๑๒ = ?

$\frac{๑}{๔}$ ของ ๘ = ?

$\frac{๑}{๓}$ ของ ๖ = ?

$\frac{๑}{๔}$ ของ ๔ = ?

$\frac{๑}{๕}$ ของ ๑๐ = ?

$\frac{๑}{๓}$ ของ ๙ = ?

$\frac{๑}{๕}$ ของ ๘ = ?

บทที่ ๑๒

จงให้นักเรียน หัด ผสม เลข ที่ ละ ๒ ตัว ๆ ใด ๆ ใน บรรทัด ไหน ๆ ก็
ได้ ไม่ ให้ ได้ ผสม มาก กว่า ๑๒ ขึ้น ไป.

ก	๔	๗	๘	๙	๓	๕	๑	๘	๒	๖	ก
ข	๗	๓	๔	๒	๘	๖	๙	๓	๗	๖	ข
ฅ	๕	๘	๕	๖	๔	๓	๒	๙	๕	๔	ฅ
ค	๖	๔	๗	๕	๗	๙	๘	๒	๗	๘	ค
ค	๔	๗	๓	๗	๔	๒	๔	๘	๔	๒	ค
ฌ	๘	๓	๘	๒	๖	๘	๗	๕	๙	๙	ฌ
ง	๓	๙	๒	๙	๕	๓	๕	๖	๓	๑	ง
จ	๙	๑	๙	๒	๗	๙	๖	๕	๘	๙	จ
ฉ	๑	๘	๒	๘	๒	๓	๔	๗	๔	๓	ฉ
ช	๘	๒	๗	๓	๙	๘	๗	๓	๖	๘	ช
ช	๔	๙	๑	๘	๒	๒	๕	๘	๕	๓	ช
ฌ	๓	๑	๕	๓	๙	๘	๔	๑	๓	๖	ฌ
ญ	๙	๙	๖	๒	๑	๑	๙	๕	๗	๔	ญ
ด	๒	๓	๔	๔	๕	๘	๖	๑	๕	๘	ด
ด	๖	๕	๗	๘	๔	๓	๕	๙	๕	๔	ด
ด	๕	๗	๔	๓	๖	๗	๔	๒	๓	๖	ด

บทที่ ๑๓

วิธี สอน เลข ๑๒ ท่อ ไป

- (๑) เขียน รูป ลี เหลี่ยม จัตุรัส ๑ รูป กว้าง ยาว ๒ ฟุต มี รูป ๑ ฟุต ตรง
เหลี่ยม กี่ รูป?

- (๒) เขียน อีก รูป หนึ่ง กว้าง ยาว ๑ ฟุต มี รูป ตรง เหลี่ยม ๑ ฟุต ที่ รูป?
- (๓) ตัด กระดาษ ให้ เท่ากับรูป เล็ก จะต้องตัดที่ แผ่น จัง จะปัดรูป ใหญ่ มิตร.
- (๔) เขียน บน กระดาษดำ อีก รูป หนึ่ง กว้าง ยาว ๑ หลา มี หนึ่ง หลา ตรง เหลี่ยม ที่ รูป มี หนึ่ง ฟุต ตรง เหลี่ยม ที่ รูป?
- (๕) เขียน ที่ พื้น รูป หนึ่ง ยาว ๔ ฟุต กว้าง ๑ ฟุต มี ๑ ฟุต ตรง เหลี่ยม ที่ รูป ถ้า เรียง รูป เหล่า นี้ เป็น ๑ หลา ตรง เหลี่ยม จะมี เหลือ หรือ ไม่?
- (๖) สอน ดอกไม้ แห่ง หนึ่ง ยาว ๑ หลา กว้าง ๓ ฟุต จะเป็น ที่ ฟุต ตรง เหลี่ยม?
- (๗) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว ๖ นิ้ว กว้าง สอง นิ้ว แบ่ง ให้ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส เท่า ๆ กัน.
- (๘) เขียน อีก รูป หนึ่ง ให้ ใหญ่ กว่า รูป ก่อน ครั้ง หนึ่ง มี รูป ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ใน รูป นี้ ที่ รูป?
- (๙) เขียน รูป ๆ หนึ่ง ยาว ๑๒ นิ้ว กว้าง ๑ ฟุต.
- (๑๐) เขียน รูป ๆ หนึ่ง ยาว ๑ ฟุต กว้าง ๑ ฟุต.
- (๑๑) จง เขียน รูป สาม เหลี่ยม มุมฉาก ๑ รูป ด้าน หนึ่ง ยาว ๔ นิ้ว อีก ด้าน หนึ่ง ห้า นิ้ว อีก ด้าน หนึ่ง ๓ นิ้ว เส้น รอบ รูป นี้ ยาว ที่ นิ้ว?
- (๑๒) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๓ นิ้ว แล้ว แบ่ง เป็น รูป สาม เหลี่ยม สอง รูป.
- (๑๓) สอน ดอกไม้ สอน หนึ่ง กว้าง ๒ ฟุต ยาว ๔ ฟุต มี ที่ ฟุต ตรง เหลี่ยม?
- (๑๔) เส้น รอบ ข้าง นอก สอน ยาว ที่ ฟุต?
- (๑๕) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส รูป หนึ่ง ที่ มี ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ๔ รูป.
- (๑๖) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส รูป หนึ่ง ที่ มี ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ๔ รูป.
- (๑๗) เส้น รอบ รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว ยาว ที่ นิ้ว?

บทที่ ๑๔

วิธีสอน เลข ๑๒ ต่อ ไป

ให้ครูแจกไม้เล็ก ๆ ให้แก่นักเรียน ใช้คนละ ๑ แท่ง

(๑) เอาไม้เล็ก ๆ ยาว ๑ นิ้ว มา ๑๒ อัน ถ้าเรียงไว้ด้านละ อัน จะทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมได้กี่รูป?

(๒) ถ้าเรียงด้านละ อัน ทำรูปสามเหลี่ยมได้กี่รูป?

(๓) เอาไม้ทั้ง ๑๒ อัน เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมรูปหนึ่ง ด้านเท่ากัน ด้านหนึ่งมีไม้กี่อัน?

(๔) เอาไม้ทั้ง ๑๒ อัน เรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส รูปหนึ่ง ด้านหนึ่งมีไม้กี่อัน?

(๕) มีไม้อยู่ ๑๒ อัน จะทำรูปสี่เหลี่ยม ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว ได้กี่รูป?

(๖) ด้วยไม้ ๑๒ อัน นี้ จงทำรูปสี่เหลี่ยมรูปหนึ่ง ให้ยาวกว่า กว้าง หนึ่งเท่า อย่าง ยาว เท่าใด?

(๗) เอาไม้ ๑๒ อันนี้ ทำรูปสามเหลี่ยมรูปหนึ่ง ให้ทุกด้าน ยาว $\frac{๑}{๓}$ ฟุต.

(๘) เอาไม้ ๑๒ อันนี้ ทำรูปสามเหลี่ยมรูปหนึ่ง ให้ทุกด้าน ยาว $\frac{๑}{๔}$ ฟุต เหลือไม้อีก กี่อัน?

(๙) เอาไม้ ๑๒ อันนี้ ทำรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ให้ทุกด้าน ยาว $\frac{๑}{๕}$ ฟุต.

(๑๐) เรียงไม้ ๑๒ อันนี้ ให้เป็นเส้นระดับ.

(๑๑) เรียงไม้ ๑๒ อันนี้ ให้เป็นเส้นตั้ง.

(๑๒) เรียงไม้ ให้เป็นเส้นระดับ ขนาน กัน ๖ เส้น ๆ หนึ่ง มี กี่ อัน.

(๑๓) เรียงไม้ ให้เป็นเส้นตั้ง ขนาน กัน ๔ เส้น ๆ หนึ่ง มี ไม้ กี่ อัน.

(๑๔) เรียงไม้ ๑๒ อันนี้ ให้เป็นมุมฉาก ๖ รูป มุมฉาก ๖ รูป มุมทแยง ๖ รูป.

(๑๕) จง ลอก ข้อต่อไป นี้ ท่อง ให้ จำ ได้ ของ ๑๒ สิ่ง เป็น ๑ โหล ๑๒ นิ้ว เป็น ๑ ฟุต ๑๒ เดือน เป็น ๑ ปี.

- (๑๖) ชื่อ เดือน คือ มกราคม, กุมภาพันธ์, มีนาคม, เมษายน, พฤษภาคม, มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม.

บท ที่ ๑๕

วิธี สอน ชื่อ เดือน

ให้ ครู เขียน ชื่อ เดือน ตาม ลำดับ ที่ กระดาน แล้ว เขียน อีก เป็น สอง แถว ชื่อ ที่ ลง ปลาย คม แถว หนึ่ง • ที่ ลง ปลาย ย่น แถว หนึ่ง แถว ที่ หนึ่ง มี ๗ ชื่อ ที่ สอง มี ๔ ชื่อ ชื่อ ไหน ที่ ไม่ ตก ใน แถว ทั้ง สอง นี้?

สอน นักเรียน ให้ รู้ ว่า เดือน ที่ ลง ปลาย คม มี ๓๑ วัน ที่ ลง ปลาย ย่น มี ๓๐ วัน เดือน กุมภาพันธ์ มี แต่ ๒๘ วัน.

- (๑) จง เขียน ชื่อ เดือน ลง ทั้งหมด.
- (๒) เดือน ธันวาคม, มกราคม, กุมภาพันธ์, เป็น เศษ ส่วน อะไร ของ ปี ๑?
- (๓) เดือน มีนาคม, เมษายน, พฤษภาคม, เป็น เศษ ส่วน อะไร ของ ปี หนึ่ง?
- (๔) เดือน มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, เป็น เศษ ส่วน อะไร ของ ปี หนึ่ง?
- (๕) ปี หนึ่ง มี กี่ ฤดู คือ อะไร?
- (๖) สาม เป็น เศษ อะไร ของ ๑๒.
- (๗) จง เขียน ชื่อ เดือน ใน ฤดู ฝน.
- (๘) จง เขียน ชื่อ เดือน ใน ฤดู แสง.
- (๙) เดือน ใน ฤดู ฝน เป็น เศษ ส่วน อะไร ของ ปี หนึ่ง?
- (๑๐) จง ออก ชื่อ เดือน ใน ฤดู แสง.
- (๑๑) ถ้า ฉัน มี อัฐ อยู่ ๑๑ อัฐ จะ ชื่อ ผล สาลี่ ผล ละ ๔ อัฐ ได้ กี่ ผล ยัง มี อัฐ เหลือ เท่าใด?
- (๑๒) ข้าง ถนน แห่ง หนึ่ง มี ต้น ไม้ อยู่ ๗ ต้น อีก ข้าง หนึ่ง มี ๕ ต้น ทั้ง สอง ข้าง มี ต้น ไม้ กี่ ต้น.

- (๑๓) ๑๒ สบ เสีย ๓ เอา $\frac{๑}{๓}$ ของ ๘ มา หาร, เอา $\frac{๑}{๒}$ ของ ๘ คูณ, เอา $\frac{๑}{๓}$ ของ ๖ หาร แล้ว ผลรวม ๔ เป็น เท่าใด?
- (๑๔) ๑๑ สบ เสีย ๑ แบ่ง เป็น สอง ส่วน แล้ว ผลรวม ๓ เอา สอง ๆ หน มา หาร เอา $\frac{๑}{๒}$ ของ ๑๒ มา คูณ จะได้ เท่า ไหว?
- (๑๕) ดอกไม้ ๖ ดอก เป็น เศษ อะไร ของ ๑๒ ดอก?
- (๑๖) ดอกไม้ ๕ ดอก เป็น เศษ อะไร ของ ๑๐ ดอก?

บท ที่ ๑๖

วิธี สอน เลข ๑๒ ท่อ ไป

- (๑) จง สอน ชื่อ เดือน ทั้ง หด ลง กระดาน.
- (๒) เกมม พระชนม์ พรรษา เป็น เดือน อะไร.
- (๓) จง เขียน ชื่อ ฤดูแล้ง.
- (๔) จง เขียน ชื่อ เดือน ใน ฤดูแล้ง.
- (๕) จง เขียน ชื่อ เดือน นี้.
- (๖) เดือน ที่ อะไร ?
- (๗) ตั้งแต่ เดือน นี้ ไป จน อีก ๓ เดือน จะเป็น เดือน อะไร.
- (๘) เขา ถือ พิธี ไส้ ริง ข้าง เดือน อะไร ?
- (๙) ตั้งแต่ เดือน มกราคม จน ถึง เดือน ตุลาคม มี ที่ เดือน จด ชื่อ ลง.
- (๑๐) ตั้งแต่ เดือน เมษายน จน ถึง เดือน กรกฎาคม มี ที่ เดือน จด ชื่อ ลง.
- (๑๑) วัน เกิด ของ ท่าน เดือน อะไร.
- (๑๒) น้ำ นม ๑๒ โพนที่ เป็น ที่ ควรท.
- (๑๓) ถ้า ไก่ ไหล หนึ่ง ราก ๘ บาท แล้ว ไกล ราก เท่า ไหว.
- (๑๔) เด็ก ชาย คน หนึ่ง ชื่อ ลูก หิน มา ๑๒ ลูก ๆ ละ ๑ อัฐ เขา ขาย ไป ๖ ลูก ๆ ละ ๒ ไพ ให้ น้อง เสีย ๔ ลูก เขา ได้ อัฐ เท่า ไหว.
- (๑๕) วัน จันทร์ นาย ขิต ทำ การ ได้ ๖ อัฐ วัน อังคาร ได้ อีก ๖ อัฐ ทั้ง สอง วัน ได้ เท่า ไหว.

- (๑๖) นาย ยอด เก็บ ส้ม ๑๒ ผล ให้ เด็ก เก็บ คน หนึ่ง ๓ ผล เขา มี เหลือ
อยู่ ที่ ผล.
- (๑๗) น้อย เก็บ มะยม ได้ ๕ กระเช้า พี่ ชาย เก็บ ได้ ๗ กระเช้า ทั้งสอง คน
เก็บ ได้ ที่ กระเช้า.
- (๑๘) ถ้า ส้ม ผล หนึ่ง ราคา ๕ อัฐิ มะนาว ราคา สอง ไพ เขา เสีย อัฐิ เท่าใด.
- (๑๙) นาย สาย ซื้อ ส้ม ผล หนึ่ง ราคา ๒ ไพ สาลี่ ผล หนึ่ง ราคา ๓ อัฐิ ก้อย
ไพ หนึ่ง เขา เสีย อัฐิ เท่า ไ.

บท ที่ ๑๗

วิธี สอน เลข ๑๒ ต่อ ไป

ครู ควร เตรียม ของ สำหรับ ตัว เหล่า นี้ มา ไว้ ให้ นักเรียน ที่ จะ สอน
มาตรา ตัว ของ ไทย นั้น ยัง ไม่ ได้ . เพราะ ยัง เขียน อยู่ แต่ เลข ๑๒ เท่า นั้น
แต่ ถ้า จะ สอน ให้ ตัว ตาม มาตรา อังกฤษ จะ ง่าย กว่า แล นักเรียน จะ ได้
รู้จัก ใช้ คำ ใหม่ ๆ ถ้า ครู จะ ชื่อ จิต, ไพนัท, ควอท แล แกลลอน ให้
นักเรียน ตัว นี้ ตาม มาตรา จน จำ ได้ จะ ดี ที่ สุด.

๑๒ แกลลอน

๑ ควอท

๑ ไพนัท

๑ จิต

- (๑) เอา เครื่อง ตัว เล็ก คือ จิต ใส่ น้ำ ให้ เต็ม วัน ลง ใน ถ้วย ไพนัท
ที่ จิต เป็น ไพนัท.
- (๒) ทำ อย่าง นี้ ต่อ ไป จน รู้ ว่า ที่ ไพนัท เป็น ควอท.
- (๓) ทำ อย่าง นี้ ต่อ ไป จน รู้ ว่า ที่ ควอท เป็น แกลลอน.
- (๔) จง เขียน มาตรา นี้ ลง แล้วย ท่อง ให้ จำ.
- ๔ จิต เป็น ๑ ไพนัท.
- ๒ ไพนัท เป็น ๑ ควอท.

๔ ควอท เป็น แกลลอน.

- (๕) ใน ควอท หนึ่ง มี กี่ โพนท์ ? แกลลอน หนึ่ง มี กี่ โพนท์ ?
 (๖) โพนท์ หนึ่ง มี กี่ จิล ควอท หนึ่ง มี กี่ จิล ?
 (๗) ควอท หนึ่ง เป็น ส่วน อะไร ของ แกลลอน หนึ่ง ?
 (๘) ๒ ควอท เป็น ส่วน อะไร ของ แกลลอน หนึ่ง ?
 (๙) โพนท์ หนึ่ง เป็น ส่วน อะไร ของ ควอท หนึ่ง ?
 (๑๐) ๒ โพนท์ เป็น ส่วน อะไร ของ แกลลอน หนึ่ง ?
 (๑๑) ๔ ควอท เป็น ส่วน อะไร ของ แกลลอน หนึ่ง ?
 (๑๒) ๔ จิล เป็น ส่วน อะไร ของ ๑ โพนท์ ?
 (๑๓) ๒ จิล เป็น ส่วน อะไร ของ ๑ โพนท์ ?
 (๑๔) จิล หนึ่ง เป็น ส่วน อะไร ของ โพนท์ หนึ่ง ?
 (๑๕) สี่ จิล เป็น ส่วน อะไร ของ ควอท หนึ่ง ?
 (๑๖) ถ้า เด็ก คน หนึ่ง กิน น้ำ นม ๑ โพนท์ กับ $\frac{1}{2}$ จะ เป็น น้ำ นม กี่ จิล ?
 (๑๗) ถ้า กา น้ำ มัน จู น้ำ มัน สอง แกลลอน และ ตะเกียง จู สอง ควอท จะ เต็ม น้ำ มัน จาก กา ใส่ ตะเกียง ได้ กี่ ทน ?

บท ที่ ๑๘

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)
$๗ + ? = ๑๑$	$? + ๔ = ๑๒$	$๕ + ๕ = ?$	$๑๒ - ๒ = ?$
$๕ + ? = ๑๒$	$? + ๕ = ๑๑$	$๖ + ๔ = ?$	$๑๐ - ๒ = ?$
$๔ + ? = ๙$	$? + ๓ = ๑๐$	$๙ + ๓ = ?$	$๘ - ๒ = ?$
$๖ + ? = ๑๐$	$? + ๗ = ๙$	$๗ + ๕ = ?$	$๖ - ๒ = ?$
$๘ + ? = ๑๑$	$? + ๙ = ๑๒$	$๒ + ๔ = ?$	$๔ - ๒ = ?$

(๕)

$$\begin{array}{r} ๗ \\ ๐ \\ ๔ \\ ๑ \end{array}$$

(๖)

$$\begin{array}{r} ๔ \\ ๓ \\ ๐ \\ ๑ \end{array}$$

(๗)

$$\begin{array}{r} ๕ \\ ๓ \\ ๒ \\ ๑ \end{array}$$

(๘)

$$\begin{array}{r} ๕ \\ ๔ \\ ๐ \\ ๒ \end{array}$$

(๙)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)
๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔
๑	๒	๓	๔	๕	๖
๐	๑	๒	๓	๔	๕
๒	๓	๔	๕	๖	๗

(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)
๑๕ — ๔ = ?	๑๖ — ? = ๔	? — ๔ = ๙	๑๗ — ๔ = ?
๙ — ๑๗ = ?	๑๐ — ? = ๔	? — ๖ = ๕	๖ — ๓ = ?
๑๗ — ๕ = ?	๙ — ? = ๖	? — ๑๗ = ๒	๕ — ๔ = ?
๑๑ — ๖ = ?	๙ — ? = ๔	? — ๙ = ๑	๙ — ๓ = ?
๙ — ๒ = ?	๑๗ — ? = ๕	? — ๑๑ = ๑	๙ — ๖ = ?

(๑๙)	(๒๐)	(๒๑)	(๒๒)
๑๙ + ? = ๑๒	๒๐ + ? = ๑๒	๕ + ๖ = ?	๕ + ๑๗ = ?
๑๒ — ? = ๔	๑๒ — ? = ๑	๙ + ๔ = ?	๑๒ — ๙ = ?
๕ + ? = ๑๒	๑๒ — ? = ๙	๙ + ๓ = ?	๑๒ — ๑๐ = ?
๑๒ — ? = ๒	๖ + ? = ๑๒	๕ + ๙ = ?	๑๗ + ๔ = ?

(๒๓)	(๒๔)	(๒๕)	(๒๖)
๑ × ๒ = ?	๒ × ๑ = ?	๒ × ๖ = ?	๕ × ๑ = ?
๑ × ๓ = ?	๒ × ๒ = ?	๓ × ๑ = ?	๕ × ๒ = ?
๑ × ๔ = ?	๒ × ๓ = ?	๓ × ๒ = ?	๕ × ๓ = ?
๑ × ๕ = ?	๒ × ๔ = ?	๓ × ๓ = ?	๕ × ๑ = ?

บทที่ ๑๙

ที่นี้ ครู ควร ให้ นักเรียน แต่ง โจทย์ ตาม ลำพังใจ โดย วิธี อย่าง นี้ จด ชื่อ ของ อะไร ๆ ก็ได้ ใน ที่ว่าง นี้, และ หา ผล.

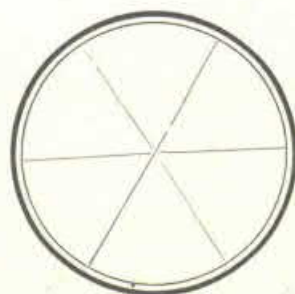
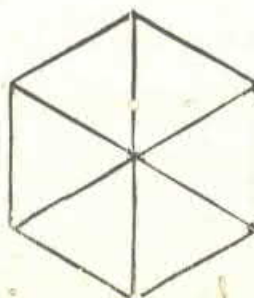
(๑), จง หา ชื่อ เต็ม ลง ใน ที่ว่าง เหล่า นี้

(๑) ') ๕ ผล กับ () ๕ ผล เป็น เท่า ไ.

- (๒) () ๗ อัน กับ () ๓ อัน เป็น ก็ อัน.
 (๓) () ๑๒ ตัว บิน ไป เสีย ๔ ตัว เหลือ อีก ก็ ตัว.
 (๔) () ๔ เส้น กับ () ๔ เส้น เป็น ก็ เส้น.
 (๕) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๓ และ ๗.
 (๖) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๔ และ ๖.
 (๗) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๑๒ และ ๕.
 (๘) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๒ และ ๔.
 (๙) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๑๐ และ ๕.
 (๑๐) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๓ และ ๕.
 (๑๑) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๗ และ ๓.
 (๑๒) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๘ ลบ เสีย ๖.
 (๑๓) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๘ ลบ เสีย ๓.
 (๑๔) จง แต่ง โจทย์ หนึ่ง ใช้ เลข ๘ ลบ เสีย ๔.
 (๑๕) () ๔ แผ่น () กับ ๖ แผ่น เป็น ก็ แผ่น.
 (๑๖) นก ๑๐ ตัว กับ ๑๒ ตัว เป็น นก ก็ ตัว.
 (๑๗) ไม้ ๗ อัน กับ ๒ อัน เป็น ไม้ ก็ อัน.
 (๑๘) มี ขนมห ๖ ก้อน กิน เสีย ๓ ก้อน ยัง เหลือ ก็ ก้อน.

บทที่ ๒๐

วิธี สอนเศษส่วน ๖

ครู ควร เตรียม รูป อย่าง นี้ แล รูป อื่น ด้วย ตาม ลำกั ใจ บน กระดานดำ, แต่ ยัง ไม่ ขีด เป็น ส่วน, เอา ผลไม้ ที่ ง่าย ง่าย เป็น ส่วน เท่า กัน, เอา กระดาษ ตัด เป็น รูป ต่าง ๆ, เส้น เขือก หรือ ริ้ว เป็น เล็ก ๆ ด้วย, ให้ นักเรียน หัด แบ่ง, ตัด, ผ่า, ของ เหล่า นี้ จง ระวัง ให้ เป็น ส่วน เท่า กัน เสมอ.

- (๑) ได้ แบ่ง เส้น ออก เป็น กี่ ส่วน?
- (๒) ได้ แบ่ง วงกลม ออก เป็น กี่ ส่วน ?
- (๓) ส่วน หนึ่ง ๆ เรียก ว่า อะไร?
- (๔) จง ขีด เส้น หนึ่ง ยาว ๖ นิ้ว, ขีด ไว้ $\frac{1}{3}$
- (๕) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว สาม นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว แบ่ง ออก เป็น ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ขีด เสีย $\frac{1}{3}$ ของ รูป นี้.
- (๖) $\frac{1}{3}$ ของ ๑๒ เป็น เท่า ไหร่?
- (๗) $\frac{1}{3}$ ของ ๑๒ เป็น เท่า ไหร่ ?
- (๘) $\frac{1}{3}$ ของ ๑๒ มากกว่า $\frac{1}{4}$ ของ ๑๒ เท่า ไหร่?
- (๙) ใน $\frac{1}{3}$ ปี มี เดือน กี่ เดือน?
- (๑๐) ใน $\frac{1}{3}$ ฟุต มี กี่ นิ้ว?
- (๑๑) ใช้ $\frac{1}{3}$ โหล เป็น กี่ ฟอง ?
- (๑๒) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จักรัศ รูป หนึ่ง ขีด เสีย $\frac{1}{3}$
- (๑๓) จง แด่ง โจทย์ < โจทย์ ใช้ $\frac{1}{3}$ ใน ทุก โจทย์.
- (๑๔) $\frac{1}{3}$ ของ ๑๒ = ? $\frac{1}{4}$ ของ ๑๒ = ? แล $\frac{1}{3}$ ของ ๑๒ ?
- (๑๕) $\frac{1}{3}$ ของ สัมผส หนึ่ง กับ $\frac{1}{4}$ ไหน จะ มากกว่า กัน $\frac{1}{3}$ หรือ $\frac{1}{4}$ ของ สัมผส หนึ่ง ?
- (๑๖) ไหน จะ มากกว่า กัน $\frac{1}{3}$ หรือ $\frac{1}{4}$ ของ สัมผส หนึ่ง.
- (๑๗) ขีด บรรทัด และ แบ่ง ออก ให้ เท่า กัน ตาม โจทย์ ๑๕-๑๖.
- (๑๘) ถ้า ผล ของ หนึ่ง $\frac{1}{3}$ ปอนด์ ราคา ไฟ หนึ่ง $\frac{1}{4}$ ปอนด์ ราคา เท่า ไหร่?

บท ที่ ๒๑

(๑) ถ้า ดิน สอ แห่งหนึ่ง ราคา ๑ ไพ มี อัฐ อยู่ ๑๒ อัฐ ซื้อ ดิน สอ
ได้ที่ แห่ง.

อัฐ ๐๐ ๐๐ ๐๐ ๐๐ ๐๐ ๐๐

ดิน สอ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑

(๒) จง ทำ โจทย์ ต่อ ไป โดย วิธี นี้ ส้ม ผล หนึ่ง ราคา ๒ อัฐ มี อัฐ
๑๐ อัฐ ซื้อ ส้ม ได้ ที่ ผล.

(๓) กระบอง เพย หนึ่ง ราคา ๓ บาท มี เงิน ๔ บาท ซื้อ ได้ ที่ กระบอง.

(๔) แพร หลา หนึ่ง ราคา ๓ บาท มี เงิน ๑๒ บาท ซื้อ ได้ ที่ หลา.

(๕) สาลี่ ผล หนึ่ง ราคา สอง ไพ มี อัฐ เพียง สอง ไพ ซื้อ ได้ ที่ ผล.

(๖) ถ้า ไข่ สอง ฟอง ราคา ไพ หนึ่ง ครึ่ง โหล ราคา เท่า ไ.

(๗) ส้ม ผล หนึ่ง ราคา ๓ อัฐ ของ โหล หนึ่ง ราคา เท่า ไ.

(๘) ตะเกียง ตวง หนึ่ง ราคา ๒ บาท มี เงิน ๔ บาท ซื้อ ตะเกียง ได้ ที่ ตวง.

(๙) ชง เด็ก ๆ ๓ คน ราคา อัฐ หนึ่ง มี ๔ อัฐ ซื้อ ชง ได้ ที่ คน.

(๑๐) มี อัฐ เพียง หนึ่ง ซื้อ แสมมี อัน ละ ไพ ได้ ที่ อัน.

(๑๑) หนังสือ เล่ม หนึ่ง ราคา สอง ไพ มี อัฐ อยู่ สิบ หนึ่ง ซื้อ หนังสือ ได้
ที่ เล่ม ?

(๑๒) แดง โม ผล หนึ่ง ราคา ๓ อัฐ มี อัฐ อยู่ เพียง สอง ไพ ซื้อ แดง
โม ได้ ที่ ผล.

(๑๓) มะยม กระจาด หนึ่ง ราคา สอง ไพ ๓ กระจาด ราคา เท่า ไ.

(๑๔) สาลี่ ผล หนึ่ง ราคา ๕ อัฐ สอง ผล ราคา เท่า ไ.

(๑๕) สาลี่ ผล หนึ่ง ราคา ๓ อัฐ สาม ผล ราคา เท่า ไ.

(๑๖) ส้ม ผล หนึ่ง ราคา สอง ไพ สอง ผล ราคา เท่า ไ.

บท ที่ ๒๒

วิธี สอน เลข ๑๒ ต่อ ไป

(๑) ๒ จิล เป็น ส่วน อะไร ของ ๑ ควอด.

(๒) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จตุรัส แล้ว แบ่ง ออก เป็น รูป สาม เหลี่ยม ๔ รูป โดย ขีด เส้น ผ่าน มุม ลง รูป สาม เหลี่ยม เล็ก รูป หนึ่ง ยัง มี เหลือ อีก ที่ รูป.

(๓) $\frac{๑}{๔}$ กับ $\frac{๑}{๔}$ เป็น $\frac{๒}{๔}$ $\frac{๒}{๔}$ — $\frac{๑}{๔}$ เป็น $\frac{๑}{๔}$

(๔) $\frac{๑}{๓}$ กับ $\frac{๑}{๓}$ เป็น $\frac{๒}{๓}$ $\frac{๒}{๓}$ — $\frac{๑}{๓}$ เป็น $\frac{๑}{๓}$

(๕) $\frac{๑}{๒}$ กับ $\frac{๑}{๒}$ เป็น $\frac{๒}{๒}$ $\frac{๒}{๒}$ — $\frac{๑}{๒}$ เป็น $\frac{๑}{๒}$

(๖) $\frac{๑}{๒}$ ของ ๔ เป็น เท่าใด ๒ เป็น $\frac{๑}{๒}$ ของ เท่าใด.

(๗) $\frac{๑}{๒}$ ของ ๓ เป็น เท่าใด ๓ เป็น $\frac{๑}{๒}$ ของ เท่าใด.

(๘) $\frac{๑}{๓}$ ของ ๖ เป็น เท่าใด ๒ เป็น $\frac{๑}{๓}$ ของ เท่าใด.

(๙) $\frac{๑}{๓}$ ของ ๑ เป็น เท่าใด ๒ เป็น $\frac{๑}{๔}$ ของ เท่าใด.

(๑๐) $\frac{๑}{๖}$ ของ ๑๒ เป็น เท่าใด ๒ เป็น $\frac{๑}{๖}$ ของ เท่าใด.

(๑๑) จง เขียน ชื่อ เดือน ใน ฤกษ์ แล้ง.

(๑๒) จง เขียน ชื่อ เดือน ให้ ครบ ปี หนึ่ง.

(๑๓) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จตุรัส ๒ รูป ให้ เส้น รอบ รูป ทั้ง สอง รวม เข้า ๑๒ นิ้ว.

(๑๔) ที่ ควอด เป็น ๑ แกลตัน.

(๑๕) ที่ ฟุต เป็น ๑ หลา.

(๑๖) ของ ที่ สิ่ง เป็น ๑ โหล.

(๑๗) ให้ ชื่อ ของ สัก ห้า อย่าง ที่ ต้อง ตรง ด้วย ควอด แกลตัน.

(๑๘) เอา ชื่อ ของ ที่ นักเรียน ให้ ใน ข้อ ๑๗ แต่ง ให้ เป็น เรื่อง ให้ เขา คิด เป็น ใจหาย.

(๑๙) จง เขียน ชื่อ วัน ให้ ครบ อาทิตย์ หนึ่ง.

(๑๑) ๓) ๑๓. ๖) ๑๒. ๓) ๑๒. ๒) ๑๓. ๒) ๙.

(๑๒) ๖) ๑๓. ๒) ๑๒. ๔) ๙. ๒) ๕. ๒) ๙.

(๑๓) ๕) ๑๐. ๔) ๑๒. ๓) ๗. ๒) ๖. ๒) ๑๐.

(๑๔) ๔) ๑๓. ๓) ๙. ๗) ๗. ๒) ๗. ๒) ๑๓.

(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)	(๒๐)	(๒๑)	(๒๒)	(๒๓)
๗	๑	๑	๗	๒	๕	๔	๓	๑
๔	๓	๐	๓	๔	๕	๕	๕	๔
๐	๒	๓	๒	๕	๒	๓	๓	๐
๒	๔	๕	๑	๒	๑	๐	๒	๓

บท ที่ ๒๔

วิธีสอน : ทบทวน ท่อ ไป

หัด ทบ เร็ว

(๑)	๗	๑๒	๑๓	๑๓	๗	๑๓	๑๐	๑๒	๑๓
(๒)	๗	๗	๗	๗	๗	๗	๗	๗	๗
(๓)	๑๐	๑๒	๑๒	๗	๑๓	๖	๑๒	๑๓	๗
(๔)	๑๒	๑๓	๑๒	๑๐	๑๓	๑๒	๑๑	๗	๑๒

วิธีสอน : ให้นักเรียน รู้จัก ๑ หลา

- (๕) นักเรียน เคย เห็น เขา ใช้ไม้ หลา วัด อะไร บ้าง ?
- (๖) นักเรียน เคย เห็น อะไร ยาว หนึ่ง หลา บ้าง ?
- (๗) ทำ ของ ใน ห้อง อย่าง หนึ่ง ยาว หนึ่ง หลา.
- (๘) ชีต เส้น ระบุ เส้น หนึ่ง ยาว ๑ หลา ไม่ ต้อง ใช้ ไม้ บรรทัด.
- (๙) แล้ว เอา ไม้ ฟุต วัด ดู ว่า ถูก หรือ ไม่ หลา หนึ่ง มี กี่ ฟุต.

- (๑๐) ถ้า โต๊ะ ตัวหนึ่ง ยาว ๘ ฟุต กว้าง ๕ ฟุต รอย ครึ่ง โต๊ะ ยาว เท่า ไ้?
- (๑๑) น้อย มี อัฐิ เพียง หนึ่ง เล็ก มี ๕ อัฐิ น้อย ให้ เล็ก อัฐิ หนึ่ง ต่าง คน ต่าง มี คน ละ เท่า ไ้ ?
- (๑๒) แดง โจทย์ หนึ่ง ว่า ด้วย ไร่ ๓๓ ฟอง.
- (๑๓) แดง โจทย์ ๑ หนึ่ง ว่า ด้วย เด็ก ผู้ชาย ๓๓ คน.
- (๑๔) แดง โจทย์ ๑ หนึ่ง ว่า ด้วย นก ๓๓ ตัว.
- (๑๕) แดง โจทย์ ๑ หนึ่ง ว่า ด้วย มะพร้าว ๓๓ ผล.
- (๑๖) ๓๓ เดือน มากกว่า ปี หนึ่ง ก็ เดือน บาง ปี มี มากกว่า ๑๒ เดือน หรือ เปล่า ?
- (๑๗) ๓๓ นิ้ว มากกว่า ฟุต หนึ่ง ก็ นิ้ว.
- (๑๘) จะ ต้อง เอา เลข อะไร ประสม กับ ๘ จึง จะ ได้ ๓๓.
- (๑๙) ๓๓ มากกว่า ๗ เท่า ไ้ ?

บท ที่ ๒๕

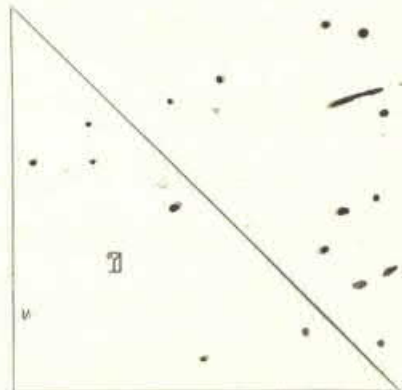
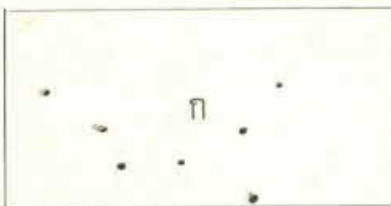
วิธี สอน เลข ๑๓ ต่อไป

- (๑) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง ชิด เสีย ๑
- (๒) เขียน รูป ที่ เหลี่ยม จตุรัส รูป หนึ่ง ชิด เสีย ๑
- (๓) เอา ไม้ ลูก บาท ๑๒ ลูก ก่อ กำแพง ยาว ๔ ลูก สูง ๓ ลูก แล้ว รื้อ เสีย ๑
- (๔) มี ๔ ลบ เสีย ๕ เหลือ เท่า ไ้ ? มี ๑๑ ลบ เสีย ๗ เหลือ เท่า ไ้ ? มี ๓๓ ลบ เสีย ๔ เหลือ เท่า ไ้ ?
- (๕) ถ้า มารดา ให้ เพียง สอง ไร่ ไป ซื้อ ส้ม ราคาล ๓๓ ผล ละ ๒ บาท ผล จะ ต้อง คำนวณ อัฐิ ให้ เท่า ไ้ ?
- (๖) เขื่อน มี สาลี่ ๓๓ ผล ให้ น้อย ๓ คน ๆ ละ ๓ ผล เขามี เหลือ กี่ ผล ?
- (๗) เข้า โพงคั่ว ราคาล ๓๓ ผล ละ ๕ อัฐิ ๓๓ อัฐิ ซื้อ เข้า โพงคั่ว ได้ กี่ โพงคั่ว ?

- (๘) เด็ก คน หนึ่ง อายุ ๓๓ ชวบ น้อง อายุ น้อย กว่า ครึ่ง หนึ่ง น้อง อายุศมี ก็ ชวบ.
- (๙) วัน จันทร์ เล็ก หา อัฐ ได้ $\frac{๑}{๕}$ ของ ๑๒ อัฐ, วัน อังคาร หาได้ $\frac{๑}{๑๐}$ ของ ๑๒ อัฐ, วัน พุธ ได้ $\frac{๑}{๓}$ ของ ๑๒ อัฐ ทั้งสามวันเขาหาได้เท่าใด?
- (๑๐) ถ้า สาย มี หนังสือ ๗ เล่ม บิดา ให้ อีก ๖ เล่ม เขา จะ มี กี่ เล่ม ?
- (๑๑) ชายคน หนึ่ง เดิน ไป ๔ ไมล์ นั่งรถ ไป ๙ ไมล์ เขา จะ ไป กี่ ไมล์ ?
- (๑๒) สาย ให้ พวง ธมภู ครู ๕ พวง พวง มะลิ ๕ พวง รวม ทั้งหมด เปน กี่ พวง ?
- (๑๓) เล็ก จับ กะรอก ได้ ๕ ตัว โต จับ ได้ ๘ ตัว ทั้งสอง คน จับ ได้ กี่ ตัว ?
- (๑๔) เด็ก คน หนึ่ง มี มะม่วง ๗ ผล เพื่อน ให้ อีก ๖ ผล เขา มี กี่ ผล ?
- (๑๕) เด็ก คน หนึ่ง เก็บ มยม ได้ ๗ กระบุง น้อง เก็บ ได้ ๖ กระบุง ทั้ง สอง คน เก็บ ได้ เท่า ไหร่ ?
- (๑๖) พวก หนึ่ง มี เด็ก หญิง ๙ คน เด็ก ชาย ๖ คน มี เด็ก หญิง มาก กว่า เด็ก ชาย กี่ คน ?
- (๑๗) ชาย คน หนึ่ง มี วัว ๓๓ ตัว ขาย เสีย ๔ ตัว เหลือ อีก กี่ ตัว ?

บทที่ ๒๖

วิธี สอน เลข ๑๓ ต่อ ไป

- (๑) เอา กระดาษ ๒ นิ้ว ตรง เหลี่ยม แผ่น หนึ่ง พับ ให้ เท่า รูป (ก).
- (๒) เอา อีก แผ่น หนึ่ง พับ ให้ เท่า รูป (ข).

- (๓) จง เทียบ รูป ทั้ง สอง นี้ แล จัด สิ่ง ที่ เหมือน กัน ๔ ข้อ.
- (๔) แล สิ่ง ที่ ไม่ เหมือน กัน ๔ ข้อ.
- (๕) รูป ก เรียก ว่า อะไร ?
- (๖) รูป ข, เรียก ว่า อะไร ?
- (๗) ทำ อย่างไร จึง จะ รู้ ว่า รูป (ก) กับ (ข) เท่า กัน ? ทั้ง สอง รูป
เป็น ครั้ง หนึ่ง ของ อะไร ?
- (๘) มุม อะไร ของ (ก) เท่า กับ มุม อะไร ของ (ข) ?
- (๙) ด้าน ไหน ของ (ก) เท่า ด้าน ไหน ของ (ข) ?
- (๑๐) รูป หนึ่ง ๆ มี มุม ฉาก กี่ มุม ?
- (๑๑) ถ้า เขียน รูป ทั้ง ๒ นี้ จะ ต้อง ใช้ ที่ เส้น ?
- (๑๒) ฉัน อยาก ให้ นัก เรียน ตัด กระดาษ รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ๒ ด้าน เท่า กัน
มา ๕ รูป แล รูป สาม เหลี่ยม มุม ฉาก ๕ รูป.
- (๑๓) เมื่อ เดิน ไป บ้าน เย็น นี้ हा ของ ลัก & อย่าง ให้ เหมือน กับ รูป นี้.

บท ที่ ๒๗

วิธี สอน เลข ๑๓ ต่อ ไป

- (๑) ๑๓ อัฐิ มาก กว่า เพียง เท่า ไฉ ?
- (๒) ๑๓ ฟุต มาก กว่า ๓ หลา เท่า ไฉ ?
- (๓) ๑๓ ควอท มาก กว่า ๓ แกลลอน เท่า ไฉ ?
- (๔) เลข อะไร คูณ กัน จึง ได้ ๑๓ ?
- (๕) ตัด รูป กระดาษ ๔ เหลี่ยม จัดไว้ ๕ รูป ด้าน ทุก ด้าน ยาว ๒ นิ้ว เวียง
ให้ รูป หนึ่ง อยู่ กลาง แล รูป อื่น ๆ จด รูป กลาง ที่ มุม.
- (๖) ๕ ควอท มี กี่ ไพนท ?
- (๗) ๓ แกลลอน กับ ๑ ควอท มี กี่ ควอท ?
- (๘) ควอท หนึ่ง มาก กว่า ไพนท หนึ่ง เท่า ไฉ ?

- (๘) คอชหนึ่ง มากกว่า จิล หนึ่ง เท่า ไ้ ?
- (๑๐) เชือก เส้น หนึ่ง ยาว ๓ หลา ๒ ฟุต เป็น กี่ ฟุต ?
- (๑๑) หา ใช้ ได้ วัน ละ ๔ ฟอง ต้อง หา กี่ วัน จึง จะ ได้ ๑๒ ฟอง ?
- (๑๒) น้ำ อ้อย ราคา ไพนทึ ละ ๓ อัฐ ๑๒ จิล ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๓) ถ้า เรียน หนังสือ วัน ละ ๒ ชั่วโมง อาทิตย์ หนึ่ง เรียน ได้ กี่ ชั่วโมง ?
(เรียน อาทิตย์ ละ ๖ วัน)
- (๑๔) ๔ สาม หน น้อย กว่า ๑๓ เท่า ไ้ ?
- (๑๕) ห้า กับ หก ลบ ๓, เอา ๒ มา ทาร กับ ๗ ลบ หนึ่ง เอา ๕ ทาร กับ ๑ เอา ๓ คูณ เป็น เท่า ไ้ ?
- (๑๖) ๒ สาม หน $\times$ ๒ เอา ๔ ทาร กับ ๘ ลบ เสีย ๑ กับ ๒ เอา ๖ มา ทาร กับ ๒ เป็น เท่า ไ้ ?
- (๑๗) ๑๓ ลบ เสีย ๓ สาม หน ที่ เหลือ นั้น น้อย กว่า ๒×๖ เท่า ไ้ ?
- (๑๘) ๑๓ ลบ เสีย $\frac{๑}{๒}$ ของ ๖ ทาร ๕ ได้ กี่ หน ?
- (๑๙) ๖ สอง หน $+ ๑ - ๓ \div ๒ - ๑ \times ๓ + \frac{๑}{๕}$ ของ ๕ $- ๓ = ?$
- (๒๐) บรรได ยาว มี ๑๓ ขั้น บรรได สั้น มี ๖ ขั้น อัน ยาว มี มาก กว่า อัน สั้น กี่ ขั้น ?
- (๒๑) เด็ก ชาย คน หนึ่ง มี ๑๒ อัฐ ซื้อ ลาติ ๕ อัฐ ซื้อ ส้ม ๒ ไพ ยัง มี เหลือ กี่ อัฐ ?

บท ที่ ๒๖

วิธี สอน เลข ๑๓ ต่อ ไป

เล่า เรื่อง ข้อ ละ เรื่อง หา คำ เติม ใน ข้อ ต่อ ไป นี้

แบบ สาย มี ส้ม ๘ ผล ให้น้อง ชาย เสีย ๖ ผล มี เหลือ ๒ ผล

- (๑) () แด่ อัน ให้น้อง เสีย ๖ อัน ยัง เหลือ. ()
- (๒) () แก้ว ไ้ กับ ๔ ใบ เป็น ()

- (๓) () ๑๓ แผ่น ให้ ๕ แผ่น เปน. ()
- (๔) () ๗ ผืน กับ ๖ ผืน เปน. ()
- (๕) () ๑๓ แห่ง หัก เสีย ๑๐ แห่ง เหลือ. ()
- (๖) () ๑๒ ผล รับประทาน เสีย ๘ ผล ยัง เหลือ. ()
- (๗) () ๘ อัน กับ ๕ อัน เปน. ()
- (๘) () ๖ ใบ กับ ๓ ใบ เปน. ()
- (๙) () ๕ ผืน กับ ๗ ผืน เปน. ()
- (๑๐) () ๑๑ ใบ แดก เสีย ๕ ใบ เหลือ. ()
- (๑๑) () ๑๒ แห่ง หัก เสีย ๖ แห่ง เหลือ. ()
- (๑๒) () ๘ ผืน กับ ๓ ผืน เปน. ()
- (๑๓) () ๔ เส้น อีก ๗ เส้น เปน. ()
- (๑๔) () ๓ ผล กับ อีก ๕ ผล เปน. ()
- (๑๕) () ๕ อัน กับ อีก ๕ อัน เปน. ()
- (๑๖) () ๑๑ ผืน ให้เพื่อน เสีย ๔ ผืน ยัง มี. ()
- (๑๗) () ๑๒ ผล หาย เสีย ๗ ผล ยัง เหลืออีก. ()
- (๑๘) () ๕ ลำ ลอยไป ๓ ลำ เหลือ. ()
- (๑๙) () ๕ ลำ กับ อีก ๓ ลำ เปน. ()
- (๒๐) () ๘ ตัว บินไป เสีย ๓ ตัว เหลือ. ()
- (๒๑) () ๑๓ ห่อ ไข เสีย ๗ ห่อ เหลือ. ()
- (๒๒) () ๖ ผล กับ ๓ ผล เปน. ()

บท ที่ ๒๔

วิธี สอน เกษ ๑๓ ต่อ ไป

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)
๑	๓	๒	๓	๔	๕	๒	๒	๖	๕
๔	๒	๓	๒	๑	๑	๒	๓	๕	๔
๒	๑	๒	๓	๒	๓	๔	๔	๒	๑

(௧௧)	(௧௨)	(௧௩)	(௧௪)	(௧௫)	(௧௬)	(௧௭)	(௧௮)	(௧௯)	(௨௦)
௧௦	௧௧	௧௨	௧௩	௧௪	௧௫	௧௬	௧௭	௧௮	௧௯
௨௦	௨௧	௨௨	௨௩	௨௪	௨௫	௨௬	௨௭	௨௮	௨௯
௩௦	௩௧	௩௨	௩௩	௩௪	௩௫	௩௬	௩௭	௩௮	௩௯
௪௦	௪௧	௪௨	௪௩	௪௪	௪௫	௪௬	௪௭	௪௮	௪௯

(௨௧)	(௨௨)	(௨௩)	(௨௪)	(௨௫)	(௨௬)	(௨௭)	(௨௮)	(௨௯)	(௩௦)
௨௦	௨௧	௨௨	௨௩	௨௪	௨௫	௨௬	௨௭	௨௮	௨௯
௩௦	௩௧	௩௨	௩௩	௩௪	௩௫	௩௬	௩௭	௩௮	௩௯
௪௦	௪௧	௪௨	௪௩	௪௪	௪௫	௪௬	௪௭	௪௮	௪௯
௫௦	௫௧	௫௨	௫௩	௫௪	௫௫	௫௬	௫௭	௫௮	௫௯

(௩௧)	(௩௨)	(௩௩)	(௩௪)
௩௦ — ௩ = ?	௩௧ — ௪ = ?	௩௨ — ௫ = ?	௩௩ — ௬ = ?
௩௪ — ௮ = ?	௩௫ — ௯ = ?	௩௬ — ௧௦ = ?	௩௭ — ௧௧ = ?
௩௮ — ௧௨ = ?	௩௯ — ௧௩ = ?	௪௦ — ௧௪ = ?	௪௧ — ௧௫ = ?
௪௨ — ௧௬ = ?	௪௩ — ௧௭ = ?	௪௪ — ௧௮ = ?	௪௫ — ௧௯ = ?

(௪௧)	(௪௨)	(௪௩)	(௪௪)
௪௦ + ௩ = ?	௪௧ + ௪ = ?	௪௨ + ௫ = ?	௪௩ + ௬ = ?
௪௪ + ௮ = ?	௪௫ + ௯ = ?	௪௬ + ௧௦ = ?	௪௭ + ௧௧ = ?
௪௮ + ௧௨ = ?	௪௯ + ௧௩ = ?	௫௦ + ௧௪ = ?	௫௧ + ௧௫ = ?

(௫௧)	(௫௨)	(௫௩)	(௫௪)
௫௦ — ௩ = ?	௫௧ — ௪ = ?	௫௨ — ௫ = ?	௫௩ — ௬ = ?
௫௪ — ௮ = ?	௫௫ — ௯ = ?	௫௬ — ௧௦ = ?	௫௭ — ௧௧ = ?
௫௮ — ௧௨ = ?	௫௯ — ௧௩ = ?	௬௦ — ௧௪ = ?	௬௧ — ௧௫ = ?

บทที่ ๓๐

วิธี สอน มาตรา เงิน

ครู ควร จะ เอา ฟค อัฐ โฟ สอง โฟ เพื่อ สลึง และ บาท หลาย ๆ แผ่น เข้า มา ใน ห้อง เรียน แจก ให้ นัก เรียน ดู และ นำ ให้ ดู ตรา พระรูป สลึง เกต ว่า บาง แผ่น เป็น ทองแดง บาง แผ่น เป็น เงิน อธิบาย ให้ เขา เข้าใจ ด้วย ว่า ทำ อย่าง นี้ เพราะ เหตุ อะไร ? แล้ว ให้ เขา ท่อง มาตรา บาท อัฐ ให้ จำ.

ถ้า ครู จะ ตัด กระดาษ ใช้ ต่าง เงิน ให้ นัก เรียน คน หนึ่ง เป็น นาย ห้าง เล่น ข่าย ของ กัน ก็ จะ สนุก มาก.

มาตรา เงิน ไทย

๑ ฟค เป็น อัฐ ๑๐.

๒ อัฐ เป็น โฟ ๒๐.

๔ โฟ เป็น เพื่อ ๒๐.

๒ เพื่อ เป็น สลึง ๒๐.

๔ สลึง เป็น บาท ๑๐.

- (๑) เลือก นัก เรียน คน หนึ่ง ให้ เป็น นาย ห้าง ข่าย ของ ถ้า เขา ทวง เงิน ผิด เมื่อไร ให้ เลือก เอา คน ใหม่.
- (๒) ให้ นัก เรียน ไป ซื้อ ของ ตาม ชอบใจ ที่ ละ คน แล นับ เงิน ที่ นาย ห้าง ทอน ให้ เอง ให้ ถูก.
- (๓) ให้ สักราด ชื่อ ตั้ม ปากกา ราคา ๘ อัฐ ๒ อัน เสีย อัฐ เท่า ไ้?
- (๔) นิตยชื่อ น้าม ๔ กระ ป้อง ๆ ละ สลึง เขา ใช้ อัฐ ลีน เท่า ไ้?
- (๕) ม้อย ชื่อ ดิน สอ ๒ แท่ง ๆ ละ โฟ ลีน อัฐ เท่า ไ้?
- (๖) เป้น ชื่อ ต้าย ๕ หลอด ๆ ละ ๕ อัฐ เข้ม ๒ ห่อ ๆ ละ โฟ ลีน อัฐ เท่า ไ้.
- (๗) จง ชื่อ น้ำ นม กระป๋อง เล็ก ๖ กระป๋อง ๆ ละ สลึง เพื่อ ลีน เงิน เท่า ไ้?
- (๘) นาย ยิ้ม ชื่อ มะยม ๑๒ กระท่ง ๆ ละ โฟ ต้อง เลีย อัฐ ให้ นาย ห้าง เท่า ไ้?

- (๙) เด็ก อีก คน หนึ่ง ซื้อ ส้ม ๔ ผล ๆ ละ ๓ อัฐ และ ลูก กวาด แท่ง หนึ่ง ราคา ๑ อัฐ ต้อง เสีย คุ้ม เท่า ไหร่ ?
- (๑๐) นาย ขต ซื้อ แสทม อัน ละ ๒ ไพ ๕ อัน, อัน ละ ๑ อัฐ สอง อัน ต้อง เสีย อัฐ เท่า ไหร่ ?
- (๑๑) พุ่ม ซื้อ รัปัน ร้อย เลื้อยยาว ๓ ฟุต หลา ละ ๖ อัฐ ต้อง เสีย อัฐ เท่า ไหร่ ?
- (๑๒) ลอ้ง ซื้อ รัปัน ๔- $\frac{1}{2}$ หลา ๆ ละ ไพ ต้อง เสีย อัฐ เท่า ไหร่ ?
- (๑๓) หลี่ ซื้อ ลูก ไม้ ตัด เลื้อย ๓- $\frac{1}{2}$ หลา ๆ ละ ๓ อัฐ เสีย อัฐ ไป เท่า ไหร่ ?

บทที่ ๓๑

สอนเลข ๑๓ ต่อ ไป

วิธี สอน มาตรา ทาง ของ-แห่ง

๒/๕๐๑

๑๐๖๕๔

เพ็ด๑.

ควอด๑.

- ที่ นี้ มี รูป บุเชล, แล เครื่อง บุเชล • เพ็ด, ควอด,
- (๑) เอา ควอด มา อัน หนึ่ง ใส่ ทริย ให้ เต็ม เท ลง ใน เพ็ด ตวง ไป จน รู้ว่า ก็ ควอด เปน หนึ่ง เพ็ด.
- (๒) โดย อย่าง นี้ ตวง ดู ว่า ก็ เพ็ด เปน เครื่อง บุเชล และ ก็ เพ็ด เปน หนึ่ง บุเชล.
- (๓) ลอก ที่ กระดาน ขนวน.

๒ ไพนที เปน ๑ ควอด ค. ว.

๘ ควอด เปน ๑ เพ็ด พ. ค.

๔ เพ็ด เปน ๑ บุเชล บ. ข.

- (๔) จง ท่อง มาตรา นี้ ให้ จำ.

- (๕) ใช้ ตวง ของ อะไร บ้าง ?
- (๖) ถ้า เข้า สาลี่ ๘ บุเชล ราคา ๘ บาท บุเชล หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๗) เข้า โภชน์ ๑ เพ็ค กับ ๒ ควอท จะ เปน ที่ ควอท ?
- (๘) ๑๒ เพ็ค เปน ที่ บุเชล ?
- (๙) ๑๒ ควอท เปน ที่ เพ็ค ?
- (๑๐) ถ้า ราคา เพ็ค ละ ๒ บาท บุเชล หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๑) มัน เทศ ๓ บุเชล ราคา ๑๒ บาท เพ็ค หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๒) พริก แห้ง บุเชล ละ ๕ สลึง ๔ บุเชล ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๓) กะปิ ๔ บุเชล ราคา ๑๓ บาท บุเชล หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๔) ใน ๑๓ เพ็ค มี ที่ บุเชล ยัง เหลือ อีก ที่ ควอท ?

บท ที่ ๓๒

วิธี หา $๓ \div ๑ = ๓$

- (๑) ถ้า ฉัน มี ดิน สอ อยู่ สาม แห่ง ให้ แก่ เด็ก คน หนึ่ง เด็ก นั้น จะ ได้ ดิน สอ ที่ แห่ง ?
- (๒) มี ส้ม อยู่ สาม ผล ให้ แก่ เด็ก คน หนึ่ง เด็ก คน นั้น จะ ได้ เท่า ไ้ ?
- (๓) มี อัญ อยู่ สาม อัญ ให้ แก่ เด็ก คน หนึ่ง เด็ก คน นั้น จะ ได้ ที่ อัญ ?
- (๔) มี แดงกวา อยู่ ๓ ลูก ให้ แก่ เด็ก คน หนึ่ง เด็ก คน นั้น จะ ได้ แดงกวา ที่ ลูก ?
- (๕) มี ตูกกระตา อยู่ ๓ ตัว ให้ แก่ เด็ก คน หนึ่ง เด็ก คน นั้น จะ ได้ ตูกกระตา ที่ ตัว ?
- (๖) มี ดอก ไม้ อยู่ สาม ดอก ให้ แก่ เด็ก สาม คน เด็ก คน หนึ่ง จะ ได้ ที่ ดอก .
- (๗) มี หนังสือ อยู่ สาม เล่ม ให้ แก่ เด็ก สาม คน เด็ก คน หนึ่ง จะ ได้ ที่ เล่ม ?

- (๘) มีไข่ อยู่ สาม ฟอง ให้ แก่ เด็ก สาม คน คน หนึ่ง จะ ได้ กี่ ฟอง?
- (๙) มี หีบ อยู่ สาม ใบ ให้ แก่ เด็ก สาม คน เด็ก คน หนึ่ง จะ ได้ กี่ ใบ?
- (๑๐) ใน สาม ชั่วโมง เด็ก คน หนึ่ง เขียน หนังสือ ได้ สาม หน้า ใน ชั่วโมง หนึ่ง จะ เขียน ได้ กี่ หน้า?
- (๑) ถ้า ฉัน มี หนังสือ อยู่ เล่ม หนึ่ง ซื้อ มา เล่ม หนึ่ง แล้ว พี่ ให้ อีก เล่ม หนึ่ง จะ เป็น หนังสือ กี่ เล่ม?
- (๒) ถ้า ฉัน มี ดิน สอ อยู่ สอง แท่ง แล้ว ไป ซื้อ มา อีก แท่ง หนึ่ง จะ เป็น ดิน สอ กี่ แท่ง?
- (๓) ถ้า ฉัน มี ไข่ อยู่ ไข่ หนึ่ง แล้ว มารดา ให้ อีก สอง ไข่ จะ เป็น กี่ ไข่?

บทที่ ๓๓

วิธีสอนเลข ๑๔

๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐
๐

$$๑๐ + ๔ \text{ หรือ } ๔ + ๑๐ = ๑๔.$$

$$๙ + ๕ \text{ หรือ } ๕ + ๙ = ๑๔.$$

$$๘ + ๖ \text{ หรือ } ๖ + ๘ = ๑๔.$$

$$๑๐ + ๔ = ๑๔. \quad ๗ + ๗ = ๑๔.$$

(๓)	(๔)	(๕)	(๖)
๖ + ๗ = ?	๔ + ๘ = ?	? + ๗ = ๑๔.	? + ๕ = ๑๔.
๕ + ๘ = ?	๖ + ๕ = ?	? + ๙ = ๑๔.	? + ๑๐ = ๑๔.
๗ + ๗ = ?	๖ + ๖ = ?	? + ๘ = ๑๔.	? + ๑๓ = ๑๔.
๙ + ๕ = ?	๕ + ๕ = ?	? + ๔ = ๑๔.	? + ๑๑ = ๑๔.
	๑๑ + ๓ = ?	? + ๖ = ๑๔.	? + ๑๐ = ๑๔.

(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)
๑๔ — ๗ = ?	๑๔ — ๑๑ = ?	๑๓ — ๘ = ?	๑๐ — ๖ = ?
๑๔ — ๙ = ?	๑๔ — ๕ = ?	๑๒ — ๘ = ?	๑๑ — ๗ = ?
๑๔ — ๑๐ = ?	๑๔ — ๑๒ = ?	๑๑ — ๖ = ?	๑๒ — ๘ = ?
๑๔ — ๖ = ?	๑๔ — ๘ = ?	๑๓ — ๗ = ?	๑๑ — ๕ = ?
๑๔ — ๕ = ?	๑๔ — ๓ = ?	๙ — ๖ = ?	๑๒ — ๖ = ?

(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)
๑๒ + ๒ = ?	๓ + ๓ = ?	๑๒ + ๑ = ?	๖ + ๑ = ?
๔ + ๒ = ?	๓ + ๔ = ?	๓ + ๑ = ?	๔ + ๓ = ?
๖ + ๒ = ?	๓ + ๒ = ?	๔ + ๑ = ?	๒ + ๗ = ?
๗ + ๒ = ?	๕ + ๒ = ?	๕ + ๑ = ?	๒ + ๔ = ?

(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)
๑๔ — ๗ = ?	๑๒ — ๓ = ?	๔ — ๔ = ?	๑๓ — ๒ = ?
๑๔ — ๒ = ?	๑๒ — ๒ = ?	๖ — ๖ = ?	๑๓ — ๔ = ?
๑๒ — ๖ = ?	๙ — ๓ = ?	๘ — ๘ = ?	๑๓ — ๖ = ?
๑๒ — ๔ = ?	๑๐ — ๕ = ?	๙ — ๙ = ?	๑๓ — ๓ = ?

บทที่ ๓๔

ครู ต้อง หา รูป กลม ทำ ด้วย กระดาษ หลาย ขนาด แจก ให้ นักเรียน และ ให้ ทำ โจทย์ ต่อไป นี้ โดย วิธี ตัด หรือ พับ กระดาษ.

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)
$\frac{๑}{๓}$ ของ ๓ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๑ = ?	$\frac{๑}{๔}$ ของ ๑ = ?	$\frac{๑}{๖}$ ของ ๑ = ?
$\frac{๑}{๓}$ ของ ๑ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๕ = ?	$\frac{๑}{๔}$ ของ ๔ = ?	$\frac{๑}{๖}$ ของ ๖ = ?
$\frac{๑}{๓}$ ของ ๔ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๗ = ?	$\frac{๑}{๔}$ ของ ๕ = ?	$\frac{๑}{๖}$ ของ ๗ = ?
$\frac{๑}{๓}$ ของ ๖ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๙ = ?	$\frac{๑}{๔}$ ของ ๘ = ?	$\frac{๑}{๖}$ ของ ๑๒ = ?

(๕)	(๖)	(๗)	(๘)
$\frac{๑}{๓}$ ของ ๗ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๒ = ?	$\frac{๑}{๓}$ ของ ๓ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ $\frac{๑}{๒}$ = ?
$\frac{๑}{๓}$ ของ ๔ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๔ = ?	$\frac{๑}{๕}$ ของ ๓ = ?	$\frac{๑}{๓} + \frac{๑}{๓} = ?$
$\frac{๑}{๓}$ ของ ๑๐ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๖ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๑๐ = ?	$\frac{๑}{๔} + \frac{๑}{๔} = ?$
$\frac{๑}{๓}$ ของ ๑๒ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๘ = ?	$\frac{๑}{๒}$ ของ ๑๑ = ?	$\frac{๑}{๓} + \frac{๑}{๖} = ?$

(๙)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)
$\frac{๒}{๓} - \frac{๑}{๓} = ?$	$\frac{๓}{๔} - \frac{๑}{๔} = ?$	$๑ - \frac{๑}{๔} = ?$	$\frac{๓}{๕} - \frac{๑}{๕} = ?$
$\frac{๓}{๓} - \frac{๑}{๓} = ?$	$\frac{๒}{๔} - \frac{๑}{๔} = ?$	$๑ - \frac{๑}{๒} = ?$	$\frac{๓}{๕} - \frac{๑}{๕} = ?$
$\frac{๔}{๔} - \frac{๑}{๔} = ?$	$\frac{๑}{๒} - \frac{๑}{๒} = ?$	$๑ - \frac{๑}{๓} = ?$	$\frac{๑}{๕} - \frac{๑}{๕} = ?$

(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)
$\frac{๒}{๔} + \frac{๒}{๔} = ?$	$\frac{๑}{๔} + \frac{๓}{๔} = ?$	$๑ - \frac{๓}{๔} = ?$	$\frac{๓}{๕} + \frac{๑}{๕} = ?$
$\frac{๒}{๕} + \frac{๒}{๕} = ?$	$\frac{๑}{๔} + \frac{๒}{๔} = ?$	$๑ - \frac{๒}{๔} = ?$	$\frac{๓}{๕} + \frac{๑}{๕} = ?$
$\frac{๑}{๓} + \frac{๒}{๓} = ?$	$\frac{๑}{๕} + \frac{๓}{๕} = ?$	$๑ - \frac{๓}{๕} = ?$	$\frac{๔}{๕} + \frac{๑}{๕} = ?$
		$๑ - \frac{๑}{๕} = ?$	

(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)
๒ เปน $\frac{๑}{๓}$ ของ อะไร?	๒ เปน $\frac{๑}{๕}$ ของ อะไร?	๓ เปน $\frac{๑}{๒}$ ของ อะไร?
๔ เปน $\frac{๑}{๓}$ ของ อะไร?	๓ เปน $\frac{๑}{๔}$ ของ อะไร?	๑ เปน $\frac{๑}{๒}$ ของ อะไร?
๕ เปน $\frac{๑}{๒}$ ของ อะไร?	๓ เปน $\frac{๑}{๓}$ ของ อะไร?	๑ เปน $\frac{๑}{๕}$ ของ อะไร?
๗ เปน $\frac{๑}{๒}$ ของ อะไร?	๕ เปน $\frac{๑}{๒}$ ของ อะไร?	๑ เปน $\frac{๑}{๔}$ ของ อะไร?

บทที่ ๓๕

วิธีสอนเลข ๑๔ ต่อไป

- (๑) ถ้าฉันอยาก จะ แบ่ง มะนาว ให้ แก่ เด็ก ๓ คน ๆ ละ ลูก จะ เปน มะนาว กี่ ลูก.
- (๒) ถ้าฉันอยาก จะ แบ่ง แดงกวา ให้ แก่ เด็ก ๔ คน ๆ ละ ๓ ลูก ว่า จะ เปน แดงกวา กี่ ลูก.

- (๓) ถ้าฉัน มี ดอกไม้ ๑๔ ดอก ให้ แก่ เด็ก ๓ คน ๆ ละ เท่า ไฉน ยัง เหลือ เท่า ไฉน.
- (๔) ถ้าฉัน มี ดิน สอ โหล หนึ่ง กับ ๑ จะ เป็น ดิน สอ ที่ เท่า.
- (๕) ถ้า เด็ก ๓ คน มี แก้ว ๑๔ ตัว ขโมย เอา ไป ๕ ตัว หัก เสีย ๓ ตัว ที่ เหลือ นั้น จะได้ คน ละ เท่า ไฉน.
- (๖) ถ้า เด็ก ๓ คน มี กระดาน คน ละ ๓ แผ่น อยาก จะ ทราบ ว่า ทั้ง สาม คน มี กี่ แผ่น.
- (๗) ๗ ตัว มี กี่ ปีก.
- (๘) ถ้า กล้วย ราก ๓ ลูก ไฟ ฉัน มี อัญมณี หนึ่ง จะ ซื้อ ได้ กี่ ลูก.
- (๙) ถ้า มะม่วง ราก ๕ ใบ หนึ่ง มี อัญมณี หนึ่ง จะ ซื้อ มะม่วง ได้ กี่ ผล.
- (๑๐) ถ้า ขนมหู ชาย ห่อ ละ อัญมณี มี อัญมณี หนึ่ง เสีย ค่า เรือ จ้าง ไฟ หนึ่ง จะ ซื้อ ขนมหู ได้ กี่ ห่อ.
- (๑๑) มี นก ๑๔ ตัว ใน กรง หนึ่ง มี หก ตัว อีก สอง กรง นั้น มี เท่า กัน จะ มี นก กรง ละ กี่ ตัว.
- (๑๒) ทำ การ วัน หนึ่ง ได้ เงิน ๓ สลึง ๔ วัน จะได้ เท่า ไฉน.
- (๑๓) ๔ สลึง เป็น กี่ บาท.
- (๑๔) ๑๐ สลึง เป็น กี่ บาท.
- (๑๕) ๑๑ สลึง เป็น กี่ บาท.

บทที่ ๓๖

วิธี สอน เลข ๑๔ ต่อ ไป
หัด ทบ โดย เร็ว

- (๑) ๑๒ ๑๑ ๙ ๑๓ ๓ ๘ ๑๓ ๗ ๑๐ ๑๒
๑ ๒ ๕ ๗ ๑ ๑ ๘ ๕ ๙ ๒
- (๒) ๖ ๑๒ ๗ ๑๔ ๙ ๑๔ ๑๔ ๙ ๙ ๑๐
๒ ๖ ๕ ๘ ๔ ๒ ๕ ๘ ๖ ๓

(๓) ๑๑ ๖ ๑๑ ๖ ๙ ๑๔ ๑๔ ๑๔ ๑๑ ๖
 ๓ ๓ ๖ ๕ ๒ ๙ ๒ ๘ ๗ ๒

(๔) ๑๑ ๑๒ ๑๔ ๑๔ ๕ ๑๔ ๑๒ ๖ ๑๑ ๑๔
 ๘ ๔ ๖ ๗ ๒ ๔ ๗ ๖ ๕ ๕

(๕) ๑๓ ๑๒ ๑๔ ๑๐ ๑๐ ๑๓ ๙ ๑๔ ๑๒
 ๒ ๓ ๔ ๒ ๕ ๖ ๑ ๘ ๗

(๖) ๘ ๑๓ ๑๐ ๑๐ ๗ ๑๒ ๑๔ ๑๒ ๑๔ ๑๐
 ๕ ๔ ๗ ๓ ๒ ๘ ๒ ๙ ๑ ๔

(๗) ๑๔ ๑๓ ๙ ๑๓ ๗ ๘ ๑๑ ๗ ๑๒ ๑๒
 ๓ ๕ ๓ ๙ ๗ ๗ ๓ ๔ ๕ ๔

เขียน รูป นี้ บน กระดาษ ต่ำ ครู ชี้
เลข กลาง แล ให้ นักเรียน ละเลข อื่น
ตาม แล จะ เลือก.

บท ที่ ๓๗

วิธี สอน เลข ๑๔ ต่อไป

- (๑) ห้อย หนึ่ง ยาว ๔ หลา กับ หนึ่ง ฟุต ยาว ก็ ฟุต?
- (๒) แมลง วัน ตัว หนึ่ง กับ นก ตัว หนึ่ง มี ที่ ขา?
- (๓) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง ยาว ครึ่ง ฟุต กว้าง $\frac{๑}{๓}$ ฟุต.
- (๔) ใน สอง อาทิตย์ ฝน ตก อยู่ ๕ วัน ไม่ได้ ตก ที่ วัน?
- (๕) ถ้า เด็ก คน หนึ่ง ช้อ ลูก กล้วย ราคา ๓ อัฐ ให้ อัฐ ไป สอง ไพ จะ ได้ ทอน เท่า ไ?
- (๖) เด็ก คน หนึ่ง หยิบ อัฐ จาก กระเป๋ อ้น ละ สอง ไพ ๒ อ้น อ้น ละ ไพ ๓ อ้น อ้น ละ อัฐ ๑ อ้น หมด ด้วย กัน เปน ที่ อัฐ?

- (๗) เขียน เส้น ดิ่ง ให้ ขนาน กัน ๑๔ เส้น.
- (๘) เขียน เส้น ราบ ให้ ขนาน กัน ๑๔ เส้น.
- (๙) ถ้า มี สัม ๑๔ ผล ให้ เพื่อน ๕ คน ๆ ละ ๒ ผล จะ เหลือ อีก กี่ ผล?
- (๑๐) ๘ กับ ๕ ลบ เสีย ๖ คูณ ๒ ลบ เสีย ๕ ทหาร ๓ คูณ ๒ ลบ ๔ ลบ ๑ คูณ ๗ ลบ ๑ เป็น เท่า ไ?
- (๑๑) ข้าง ทำ ถึง คน หนึ่ง ทำ ถึง ๑๔ ใบ ขาย ไป เสีย ๕ ใบ เหลือ ถึง กี่ ใบ?
- (๑๒) สาย มี สาสี ๑๔ ผล ให้ เย็น ครั้ง หนึ่ง เย็น มี กี่ ผล?

บท ที่ ๓๘

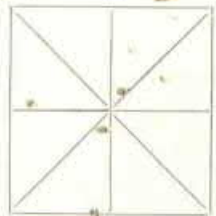
วิธี สอน เลข ๑๔ ต่อ ไป

- (๑) ถอก ลง ไว้ เล่า ท่อง ให้ จำ ได้.
- ๗ วัน เป็น อาทิตย์ หนึ่ง ๑๒ เดือน เป็น ปี หนึ่ง.
- (๒) ใน ๒ อาทิตย์ มี กี่ วัน.
- (๓) ใน $\frac{๑}{๒}$ ของ ปี หนึ่ง มี กี่ เดือน.
- (๔) ใน $\frac{๑}{๓}$ ของ ปี หนึ่ง มี กี่ เดือน.
- (๕) ใน ปี หนึ่ง มี กี่ ฤดู.
- (๖) เขียน ชื่อ ฤดู เหล่า นี้ ลง.
- (๗) ใน ฤดู หนึ่ง มี กี่ เดือน.
- (๘) เขียน ชื่อ เดือน ใน ฤดู ๆ ลง.
- (๙) ๖ เดือน เป็น อะไร ของ ปี หนึ่ง.
- (๑๐) ๔ เดือน เป็น ส่วน อะไร ของ ปี หนึ่ง.
- (๑๑) ๓ เดือน เป็น ส่วน อะไร ของ ปี หนึ่ง.
- (๑๒) ๒ เดือน เป็น ส่วน อะไร ของ ปี หนึ่ง.
- (๑๓) ใน $\frac{๑}{๓}$ ของ ปี หนึ่ง มี กี่ เดือน.
- (๑๔) ใน $\frac{๑}{๒}$ ของ ปี หนึ่ง มี กี่ เดือน.

- (๑๕) ถ้าไปโรงเรียน ปี ละ ๑๐ เดือน มีเวลา หยุด พัก ที่ เดือน.
- (๑๖) ๑๕ เดือน มากกว่า ปี หนึ่ง ที่ เดือน.
- (๑๗) ถ้า คน ๆ หนึ่ง ทำงาน ได้ อาทิตย์ ละ ๑๒ บาท วัน หนึ่ง ได้ ที่ บาท
(อาทิตย์ หนึ่ง ทำ ๖ วัน).
- (๑๘) เด็ก ชาย คน หนึ่ง หา เงิน ได้ เดือน ละ ๑๒ บาท ครึ่ง เดือน หา เงิน
ได้ ที่ บาท.
- (๑๙) วัน นี้ วัน อะไร จด ชื่อ ราย วัน.
- (๒๐) เดือน นี้ เดือน อะไร เขียน ชื่อ ราย เดือน จน ล้น ปี.
- (๒๑) ตั้ง แต่ เดือน มีนาคม จน ถึง สิงหาคม เปน ที่ เดือน.
- (๒๒) ตั้ง แต่ มิถุนายน ร. ศ. ๑๒๖ จน ถึง เดือน กุมภาพันธ์ ร. ศ. ๑๒๗
เปน ที่ เดือน.
- (๒๓) ตั้ง แต่ วัน พุธ อาทิตย์ นี้ จน ถึง วัน ศุกร์ อาทิตย์หน้า เปน ที่ วัน.
- (๒๔) การ แรก นา มี ใน เดือน อะไร.
- (๒๕) เฉลิม พระชนม์พรรษา เดือน อะไร?.
- (๒๖) เข้า พรรษา เดือน อะไร?.
- (๒๗) ออก พรรษา เดือน อะไร?.

บท ที่ ๓๙

วิธี สอน เศษ ส่วน แปร

- (๑) ได้ แบ่ง รูป เหล่า นี้ ทุก รูป ออก เปน ที่ ส่วน?.
- (๒) ส่วน หนึ่ง เรียก ว่า อะไร?.

- (๓) ชีต เส้น ๆ หนึ่ง ยาว $\frac{๑}{๘}$ นิ้ว ลม เสีย $\frac{๑}{๘}$
- (๔) ส่วน ที่ ลม ออก นั้น มี กี่ นิ้ว?
- (๕) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว $\frac{๑}{๘}$ นิ้ว กว้าง $\frac{๑}{๘}$ นิ้ว แบ่ง ให้ เป็น ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ชีต เสีย $\frac{๑}{๘}$
- (๖) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว $\frac{๑}{๘}$ นิ้ว กว้าง $\frac{๑}{๘}$ นิ้ว แบ่ง ให้ เป็น ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ชีต เสีย $\frac{๑}{๘}$
- (๗) ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ไปน ส่วน อะไร ของ $\frac{๑}{๘}$ นิ้ว ตรง เหลี่ยม?
- (๘) นิ้ว หนึ่ง เป็น ส่วน อะไร ของ $\frac{๑}{๘}$ นิ้ว?
- (๙) สัม ผด หนึ่ง เป็น ส่วน อะไร ของ $\frac{๑}{๘}$ ผด?
- (๑๐) $\frac{๑}{๘}$ ของ $\frac{๑}{๘}$ เป็น เท่า ได? $\frac{๑}{๘}$ ของ $\frac{๑}{๘}$ เป็น เท่า ได? $\frac{๑}{๘}$ ของ $\frac{๑}{๘}$ เป็น เท่า ได?
- (๑๑) $\frac{๑}{๘}$ เป็น เศษ อะไร ส่วน $\frac{๑}{๘}$?
- (๑๒) $\frac{๑}{๘}$ เป็น เศษ อะไร ส่วน $\frac{๑}{๘}$?
- (๑๓) $\frac{๑}{๘}$ เป็น เศษ อะไร ส่วน $\frac{๑}{๘}$?
- (๑๔) $\frac{๑}{๘}$ เป็น เศษ อะไร ส่วน $\frac{๑}{๘}$?
- (๑๕) $\frac{๑}{๘}$ เท่า กับ เศษ อะไร ส่วน $\frac{๑}{๘}$?
- (๑๖) ถ้า แบ่ง สัม ๑ ผด ให้ เด็ก คน ละ $\frac{๑}{๘}$ จะ ให้ ได้ กี่ คน?
- (๑๗) ให้ ครู แจก กระดาษ กลม ๆ หลาย แผ่น ให้ นักเรียน ทั่ว ๆ กัน แล ให้ เขา สด กระดาษ ตาม ใจหายต่อไป นี้.

$$\begin{array}{r} \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \\ \frac{๑}{๘} + \frac{๑}{๘} = ? \end{array}$$

บทที่ ๔๐
วิธีสอนเลข ๑๔ ต่อไป
วิธี บวก

(๑)	๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙
(๒)	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙
(๓)	๓๑	๓๒	๓๓	๓๔	๓๕	๓๖	๓๗	๓๘	๓๙
(๔)	๔๑	๔๒	๔๓	๔๔	๔๕	๔๖	๔๗	๔๘	๔๙
(๕)	๕๑	๕๒	๕๓	๕๔	๕๕	๕๖	๕๗	๕๘	๕๙

๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙
๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙
๓๑	๓๒	๓๓	๓๔	๓๕	๓๖	๓๗	๓๘	๓๙
๔๑	๔๒	๔๓	๔๔	๔๕	๔๖	๔๗	๔๘	๔๙
๕๑	๕๒	๕๓	๕๔	๕๕	๕๖	๕๗	๕๘	๕๙

(๗) $\frac{๔}{๗}$ $\frac{๕}{๗}$ $\frac{๖}{๗}$ $\frac{๗}{๗}$ $\frac{๑}{๗}$ $\frac{๒}{๗}$ $\frac{๓}{๗}$ $\frac{๔}{๗}$ $\frac{๕}{๗}$ $\frac{๖}{๗}$

(๘) $\frac{๑}{๙}$ $\frac{๒}{๙}$ $\frac{๓}{๙}$ $\frac{๔}{๙}$ $\frac{๕}{๙}$ $\frac{๑}{๑๐}$ $\frac{๒}{๑๐}$ $\frac{๓}{๑๐}$ $\frac{๔}{๑๐}$ $\frac{๑}{๑๐}$

(๙) $\frac{๔}{๓}$ $\frac{๖}{๗}$ $\frac{๕}{๕}$ $\frac{๔}{๖}$ $\frac{๔}{๔}$ $\frac{๙}{๔}$ $\frac{๖}{๔}$ $\frac{๕}{๗}$ $\frac{๔}{๔}$
 $\frac{๕}{๕}$ $\frac{๑}{๑}$ $\frac{๔}{๔}$ $\frac{๓}{๕}$ $\frac{๕}{๑}$ $\frac{๑}{๓}$ $\frac{๒}{๒}$ $\frac{๔}{๔}$

(๑๐) $\frac{๓}{๕}$ $\frac{๒}{๙}$ $\frac{๓}{๙}$ $\frac{๕}{๖}$ $\frac{๔}{๖}$ $\frac{๔}{๗}$ $\frac{๗}{๕}$ $\frac{๓}{๙}$ $\frac{๕}{๗}$ $\frac{๙}{๔}$ $\frac{๗}{๖}$
 $\frac{๖}{๒}$ $\frac{๒}{๓}$ $\frac{๓}{๒}$ $\frac{๒}{๒}$ $\frac{๒}{๓}$ $\frac{๒}{๒}$ $\frac{๑}{๑}$ $\frac{๑}{๑}$ $\frac{๑}{๑}$ $\frac{๑}{๑}$

บทที่ ๔๑

วิธีสอนเลข ๑๔ ต่อไป

(๑) ล้อ ของ เด็ก ราคา ๓ บาท หมวก ราคา ๓ บาท ล้อ ราคา มากกว่า หมวก กี่ บาท ?

(๒) น้อย มี ของ ๑๒ ผล ถ้า เขา รับประทาน เสีย ๔ ผล ยังเหลือ อีก กี่ ผล.

(๓) นาย เป๊ะ มี สุนัข ๓๓ ตัว ถ้า เขา ขาย เสีย ๔ ตัว ยัง เหลือ อยู่ อีก กี่ ตัว ?

(๔) ลี เขียน หนังสือ ได้ ๑๔ ตัว เขา ลบ เสีย ๕ ตัว ยัง เหลือ อีก กี่ ตัว.

(๕) ~~เย็น~~ เย็น อายุ ๑๔ ปี น้อง ชาย อ่อน กว่า ๖ ปี น้อง อายุ เท่า ไหร่ ?

(๖) หลี อายุ ๗ ขวบ พี่ ชาย แก่ กว่า ๗ ปี พี่ อายุ เท่า ไหร่ ?

(๗) นิตย์ อายุ ๑๔ ปี นิง อายุ ๘ ขวบ นิง อ่อน กว่า นิตย์ กี่ ปี ?

(๘) ชาย สอง คน ออก เดิน พัว้ม ลัน จาก คน จะ เดินมาพบกัน, คน หนึ่ง เดิน ได้ ชั่วโมง ละ ๔ ไมล์ อีก คน หนึ่ง เดิน ได้ ชั่วโมง ละ ๓ ไมล์ ถ้า เขา พบ กัน ใน เวลา สอง ชั่วโมง ทั้ง สอง ไกล กัน กี่ ไมล์ น้อย.

- (๘) ชาย สอง คน ออก เดิน จาก ที่ แห่ง เดียว กัน เดิน ไป ทาง เดียว กัน คน หนึ่ง เดิน ได้ ชั่วโมง ละ ๒ ไมล์ อีก คน หนึ่ง เดิน ได้ ชั่วโมง ละ ๔ ไมล์ ใน โมง เดียว เขา ไป ห่าง จาก กัน กี่ ไมล์ ใน ๔ ชั่วโมง ห่าง จาก กัน กี่ ไมล์?
- (๑๐) ถ้า ชาย ๓ คน ทำ การ แล้ว ใน ๒ วัน คน เดียว ทำ แล้ว กี่ วัน.
- (๑๑) ชาย สอง คน ออก เดิน จาก ที่ เดียว กัน ต่าง คน ก็ ต่าง เดิน ไป คน ละ ทาง คน หนึ่ง เดิน ชั่วโมง ละ ๒ ไมล์ อีก คน หนึ่ง เดิน ชั่วโมง ละ ๓ ไมล์ ใน โมง เดียว เขา ไป ห่าง จาก กัน กี่ ไมล์? ใน สอง ชั่วโมง กี่ ไมล์.
- (๑๒) ถ้า สารี ๑ ผล ราคา เท่า ส้ม ๓ ผล สารี ๔ ผล จะ เป็น ส้ม กี่ ผล.
- (๑๓) นาย เชื้อ ไป ซื้อ ด้าย มา ๖ เชียด ถ้า เชียด หนึ่ง ราคา ไพ่ หนึ่ง นาย เชื้อ ต้อง ให้ อัฐ เขา เท่า ไ.

บท ที่ ๔๒

วิธี สอน เลข ๑๔ ต่อ ไป

- (๑) เด็ก ชาย สอง คน ชั่ง ลูก หิน ๗ ลูก คน ใหญ่ ให้ คน เล็ก เสีย ๔ ลูก เขา ทั้ง สอง ต่อม คน ต่าง มี กี่ ลูก.
- (๒) นาย เล็ก มี ๑๐ อัฐ บิดา ให้ อีก ๓ อัฐ เขา ไป ซื้อ ลูก หิน ๑๐ ลูก ราคา ๒ ลูก ต่อ อัฐ ยังมี อัฐ เหลือ เท่า ไ.
- (๓) ใน โรง เรียน แห่ง หนึ่ง นักเรียน ๕ คน นั่ง อยู่ แถว ที่ หนึ่ง แถว ที่ ๒ ๕ คน แถว ที่ ๓, ๔ คน ทั้ง สาม แถว มี นักเรียน กี่ คน.
- (๔) นาย ขม ชาย มะยม ไป สอง กระหวง ๆ ละ ๕ อัฐ เขา อัฐ ไป ซื้อ ขม เสีย ไพ่ หนึ่ง ยังมี อัฐ เหลือ เท่า ไ.
- (๕) ๑๔ มี ๒ ที่ หน ๗ ที่ หน เป็น ๑๔ ๑๔ ที่ หน เป็น ๑๔.
- (๖) ๑๒ มี ๒ ที่ หน? ๓ ที่ หน? ๔ ที่ หน? ๖ ที่ หน?
- (๗) ๑๐ มี ๑๐ ที่ หน? ๕ ที่ หน? ๒ ที่ หน?

(๘) ถ้า ชาย สอง คน เกี้ยว เข้า ไร่ หนึ่ง แล้ว ใน ๔ วัน, คน เดียว จะ เกี้ยว แล้ว ใน กี่ วัน ?

(๙) ถ้า ใช้ ๑ โหล รากา เพื่อ หก อัฐ ๖ ฟอง รากา กี่ อัฐ.

(๑๐) ชาย คน หนึ่ง เปน หั้ว ข้างเจ้า อยู่ ๑๔ บาท เขา ใช้ ให้ บ้าง แล้ว ยัง ติด อยู่ ๖ บาท ที่ ใช้ แล้ว กี่ บาท ?

(๑๑) นาย เล็ก ซื้อ ลูก ข้าง ๓ ลูก ต่อ ๖ อัฐ และ นาย เป้น ซื้อ ๘ ลูก ต่อ ๘ อัฐ เขา ทั้ง สอง ซื้อ ลูก ข้าง กี่ ลูก สิ้น อัฐ เท่า ไหร่ ?

(๑๒) เจ็ด กับ เจ็ด เปน เท่า ไหร่ ?

(๑๓) ห้า กับ เก้า เปน เท่า ไหร่ ?

(๑๔) หก กับ แปด เปน เท่า ไหร่ ?

(๑๕) นาย ชิต ซื้อ ส้ม ผล หนึ่ง รากา ๓ อัฐ มี อัฐ เหลือ อยู่ อีก ๑๐ อัฐ เมื่อ ก่อน เขา มี อัฐ เท่า ไหร่ ?

(๑๖) นาย วัช ซื้อ ผาติกา รากา ๘ บาท ขาย ไป ๑๐ บาท ได้ ทำไร เท่า ไหร่ ?

(๑๗) นาย จัน ซื้อ แป้ง ๑ กระสอบ รากา ๕ บาท ขาย ไป ได้ ทำไร ๒ บาท เขา ขาย ไป เท่า ไหร่.

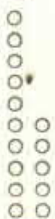
(๑๘) ๑๔ มี ๗ กี่ หน.

(๑๙) ๑๔ มี ๓ กี่ หน กับ เศษ เท่า ไหร่.

(๒๐) ๑๔ มี ๔ กี่ หน กับ เศษ เท่า ไหร่.

บท ที่ ๔๓

วิธี สอน เลข ๑๕

$$๕ + ๑๐ = ๑๕, \text{ หรือ } ๑๐ + ๕ = ๑๕.$$

$$๖ + ๙ = ๑๕, \text{ หรือ } ๙ + ๖ = ๑๕.$$

$$๗ + ๘ = ๑๕, \text{ หรือ } ๘ + ๗ = ๑๕.$$

$$๑๐ + ๕ = ๑๕.$$

(ଗ)	(ଘ)	(ଙ)	(ଝ)
ଗ + ଣ = ?	ଘ + ଙ = ?	ଙ + ଝ = ?	ଞ + ଝ = ?
ଞ + ଝ = ?	ଘ + ଘ = ?	ଘ + ଝ = ?	ଞ + ଘ = ?
ଝ + ଙ = ?	ଝ + ଝ = ?	ଞ + ଝ = ?	
ଝ + ଙ = ?	ଙ + ଘ = ?	ଝ + ଘ = ?	
ଞ + ଣ = ?	ଞ + ଣ = ?	ଘ + ଣ = ?	

(ଛ)	(ଜ)	(ଝ)	(ଞ)
ଝ + ? = ଗ	ଝ + ? = ଘ	ଞ + ? = ଗ	ଞ + ? = ଝ
ଞ + ? = ଝ	ଞ + ? = ଘ	ଞ + ? = ଘ	ଞ + ? = ଗ
ଝ + ? = ଘ	ଝ + ? = ଝ	ଝ + ? = ଗ	ଞ + ? = ଘ
ଙ + ? = ଘ	ଝ + ? = ଘ	ଙ + ? = ଗ	ଞ + ? = ଝ
ଞ + ? = ଗ	ଙ + ? = ଝ	ଝ + ? = ଞ	ଝ + ? = ଝ

(ଞ)	(ଞ)	(ଞ)	(ଞ)
? + ଝ = ଗ	? + ଝ = ଝ	? + ଘ = ଝ	? + ଘ = ଘ
? + ଙ = ଝ	? + ଞ = ଘ	? + ଝ = ଝ	? + ଣ = ଗ
? + ଘ = ଝ	? + ଘ = ଝ	? + ଞ = ଝ	? + ଣ = ଝ
? + ଝ = ଘ	? + ଘ = ଝ	? + ଙ = ଝ	? + ଙ = ଝ
? + ଞ = ଗ	? + ଝ = ଞ	? + ଝ = ଝ	? + ଝ + ଝ

(ଞ)	(ଝ)	(ଝ)	(ଞ)
ଞ + ଘ = ?	ଝ ÷ ଝ = ?	ଞ ÷ ଝ = ?	ଞ ÷ ଣ = ?
ଝ + ଘ = ?	ଝ ÷ ଣ = ?	ଞ ÷ ଣ = ?	ଞ ÷ ଝ = ?
ଞ + ଝ = ?	ଝ ÷ ଘ = ?	ଞ ÷ ଘ = ?	ଞ ÷ ଘ = ?
ଙ + ଞ = ?	ଝ ÷ ଘ = ?	ଞ ÷ ଝ = ?	ଙ ÷ ଣ = ?
ଝ + ଞ = ?	ଞ ÷ ଙ = ?	ଞ ÷ ଘ = ?	ଙ ÷ ଘ = ?

บทที่ ๔๔

วิธี สอน เลข ๑๔ ต่อ ไป

หา คำ ที่ ควร ใช้ เติม ลง ใน ที่ ข้าง ใต้

- (๑) แบบ อย่าง (มะม่วง) สี่ ผล กับ (มะม่วง) ๓ ผล เป็น (มะม่วง) (๗) ผล.
- (๒) () เก้า อัน กับ () สอง อัน เป็น () () อัน.
- (๓) () แปด ลูก หาย เสีย ๕ ลูก เหลือ () () ลูก.
- (๔) () สิบเอ็ด อัน หาย เสีย เก้าอัน เหลือ () () อัน.
- (๕) () สิบสอง ผืน ขาด เสีย หก ผืน เหลือ () () ผืน.
- (๖) () หก ผล กับ () เจ็ด ผล เป็น () () ผล.
- (๗) () เจ็ด ผล กับ () เจ็ด ผล เป็น () () ผล.
- (๘) () แปด อัน กับ () หก อัน เป็น () () อัน.
- (๙) () เก้า ตัว กับ () ๔ ตัว เป็น () () ตัว.
- (๑๐) () แปด แผ่น กับ () ๗ แผ่น เป็น () () แผ่น.
- (๑๑) () ๑๐ ผล กับ () ๕ ผล เป็น () () ผล.
- (๑๒) () ๑๕ อัน หาย ไป เสีย ๙ อัน เหลือ () () อัน.
- (๑๓) () ๑๔ ตัว หาย ไป เสีย ๘ ตัว เหลือ () () ตัว.
- (๑๔) () ๓ ใบ กับ () ๑๒ ใบ เป็น () () ใบ.
- (๑๕) () ๕ เล่ม กับ () ๙ เล่ม เป็น () () เล่ม.
- (๑๖) () ๙ คัน กับ () ๖ คัน เป็น () () คัน.
- (๑๗) () ๑๐ บ้าน กับ () ๓ บ้าน เป็น () () บ้าน.
- (๑๘) () ๗ ตัว กับ () ๘ ตัว เป็น () () ตัว.
- (๑๙) () ๑๒ ใบ แดง เสีย ๘ ใบ เหลือ () () ใบ.
- (๒๐) () ๑๑ เล่ม ขาด เสีย ๗ เล่ม เหลือ () () เล่ม.
- (๒๑) () ๗ ผืน กับ () ๔ ผืน เป็น () () ผืน.

(๒๒) () ๗ อัน กับ () ๕ อัน เป็น () () อัน.

(๒๓) ๑๕ เล่น ขาด เสีย ๔ เล่น เหลือ () () เล่น.

บทที่ ๔๕

วิธี สอน เลข ๑๕ ต่อไป

วิธี บวก

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๔	๕	๕	๖	๑๐	๖	๕	๗	๗
๗	๓	๒	๕	๒	๖	๖	๕	๗

(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)
๖	๕	๔	๗	๕	๖	๕	๔	๗
๔	๒	๖	๕	๔	๗	๕	๖	๕
	๕	๒	๒	๖	๒	๕	๒	๑

(๑๙)	(๒๐)	(๒๑)	(๒๒)	(๒๓)	(๒๔)	(๒๕)	(๒๖)	(๒๗)
๗	๖	๔	๕	๖	๑	๗	๒	๔
๔	๔	๒	๔	๗	๑	๑	๖	๕
๒	๔	๗	๓	๑	๕	๕	๔	๒
		๑	๒	๑	๕	๓	๓	๑

(๒๘)	(๒๙)	(๓๐)
๕	๕	๗
๕	๓	๗
๑	๒	๐
๐	๑	๑

(๓๑)

๗ + ๘ = ?

(๓๒)

๑๕ - ๑๖ = ?

(๓๓)

๑๕ - ๕ = ?

(๓๔)

๕ + ๓ = ?

๑๕ - ๕ = ?

๓๓ - ๒ = ?

๑๕ - ๗ = ?

๑๕ - ๑๕ = ?

๑๕ - ๕ = ?

๑๕ - ๓ = ?

๑๑ + ๔ = ?

๕ + ๑๐ = ?

๖ - ๕ = ?

๑๕ - ๑๑ = ?

๑๕ - ๖ = ?

๑๕ - ๘ = ?

ฝึก

(๓๕)	(๓๖)	(๓๗)	(๓๘)	(๓๙)	(๔๐)	(๔๑)	(๔๒)	(๔๓)	(๔๔)
๑๕	๑๕	๑๒	๗	๕	๑๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๓
๘	๗	๖	๕	๕	๕	๑๐	๕	๘	๗

(๔๕)

$๕ \times ๓ = ?$

(๔๖)

$๕ \times ๒ = ?$

(๔๗)

$๒ \times ๒ = ?$

(๔๘)

$๖ \times ๑ = ?$

$๖ \times ๒ = ?$

$๓ \times ๔ = ?$

$๓ \times ๒ = ?$

$๒ \times ๖ = ?$

$๗ \times ๒ = ?$

$๔ \times ๒ = ?$

$๒ \times ๗ = ?$

$๔ \times ๒ = ?$

$๓ \times ๓ = ?$

$๓ \times ๕ = ?$

$๒ \times ๕ = ?$

$๓ \times ๑ = ?$

บทที่ ๔๖

วิธีสอนเลข ๑๕ ต่อไป

- (๑) ม้า ๕ ตัว เป็นเศษส่วนอะไร ของ ม้า ๑๕ ตัว?
- (๒) หนังสือ ๓ เล่ม เป็นเศษส่วนอะไร ของ หนังสือ ๑๒ เล่ม?
- (๓) ๑๕ ลบ ๔ แล้ว ลบ ๕ ที่ เหลือ เอา ๒ คูณ แล้ว เอา ๓ ทหาร กับ ๓ เอา ๒ คูณ ลบ เสีย ๕ เอา ๓ คูณ เป็น เท่าใด?
- (๔) เงิน ๑ เฟื้อง ยี่ บาท ที่ อัฐิ จะได้ ๑๕ อัฐิ?
- (๕) ทองแดง ที่ อัฐิ เป็น ๘ อัฐิ?
- (๖) ชาย คนหนึ่ง ทำ ได้ ๑๕ ใบ ชาย เสีย ๘ ใบ เหลือ ที่ ไบ?
- (๗) ชาย คนหนึ่ง ซื้อ ถ่าน ลีน เงิน ๘ บาท ซื้อ แป้ง ลีน ๗ บาท เขา ลีน เงิน เท่าใด?
- (๘) หญิง คนหนึ่ง มี ไถ่ ๑๕ ตัว จะต้อง ขาย เท่าใด จึง จะ เหลือ ๖ ตัว?
- (๙) เอา ๗ ทหาร ๑๕ แล้ว เอา ๖ คูณ ผล ที่ ได้ ลบ เสีย ๒ กับ เอา ๕ ทหาร ผล ที่ ได้ แล้ว เอา ๓ คูณ กับ ๖ เอา ๒ ทหาร กับ ๘ เป็น เท่าใด?
- (๑๐) สุกร ตัว หนึ่ง ราคา ๕ บาท แพะ ตัว หนึ่ง ราคา ๗ บาท ทั้ง สอง ราคา เท่าใด?
- (๑๑) มี เด็ก เล่น ลูก บอล อยู่ ๖ คน อีก ๕ คน ยืน ตู เขา เล่น ทั้ง หมด มี เด็ก ที่ คน?
- (๑๒) น้ำ ปลา โพนที่ หนึ่ง ราคา ๕ โพน หนึ่ง ๒ ควอท กับ ๑ โพนที่ ราคา เท่าใด?

- (๑๓) สอง อาทิตย์ กับ หนึ่ง วัน เป็น ที่ วัน?
- (๑๔) ปี หนึ่ง กับ ๓ เดือน มี ที่ เดือน?
- (๑๕) ๑ ฟุต กับ ๓ นิ้ว มี ที่ นิ้ว?
- (๑๖) ๔ หลา กับ ๒ ฟุต มี ที่ ฟุต?
- (๑๗) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง ยาว ๕ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว เส้น
รอบ รูป ยาว ที่ นิ้ว?
- (๑๘) ถ้า คอก กระต่าย ยาว ๕ หลา กว้าง ๒ หลา จะต้อง ทำ รั้ว ยาว ที่ หลา
จึง จะ รอบ?
- (๑๙) จง เขียน เลข จำเพาะ สอง จำนวน ที่ ผสม กัน ได้ ๑๕.
- (๒๐) ๓ ครอบ กับ ๑ โพนท์ มี ที่ โพนท์?
- (๒๑) ๓ แกล็สส์ แล ๒ ครอบ มี ที่ ครอบ?
- (๒๒) แกล็สส์ หนึ่ง ครอบ หนึ่ง โพนท์ หนึ่ง มี ที่ โพนท์?

บทที่ ๔๗

วิธี สอน เลข ๑๕ ต่อ ไป

- (๑) เอา ไม้ เล็ก ๆ ยาว ๑ นิ้ว มา ๑๕ อัน เรียง เป็น รูป สามเหลี่ยม ไขว้ ไม้
ด้าน ละ อัน ได้ ที่ รูป?
- (๒) เรียง เป็น รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ได้ ที่ รูป? มี ไม้ เหลือ ที่ อัน?
- (๓) เอา ไม้ ที่ เหลือ นั้น ทำ รูป อะไร ได้?
- (๔) เรียง เป็น รูป สี่ เหลี่ยม ให้ ด้าน ยาว ๆ ๒ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว ทำ ได้ ที่ รูป?
ที่ เหลือ ทำ รูป อะไร ได้?
- (๕) เอา ไม้ เหล่า นี้ ทำ รูป ๓ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ไม้ ที่ เหลือ ทำ รูป อะไร
ได้?
- (๖) ขีด เส้น ขนาน ๑๕ เส้น ขีด เส้น ตั้ง ๑๕ เส้น.
- (๗) ขีด เส้น รัศมี ๑๕ เส้น ขีด เส้น เอน ๑๕ เส้น.

- (๘) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๓ นิ้ว แล้ว ชีต เส้น ผ่าน มุม.
- (๙) ได้ แบ่ง รูป นี้ ออก เป็น รูป สาม เหลี่ยม กี่ รูป?
- (๑๐) จง วัด เส้น รอบ รูป สาม เหลี่ยม ว่า มี กี่ นิ้ว?
- (๑๑) จง เอา กระดาษ ตัด รูป สาม เหลี่ยม มุม จาก สอง รูป เอา มา วาง ไว้ ให้ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม จดไว้.
- (๑๒) ไป ชีต เส้น บน ถนน สอง เส้น คณะ ให้ ห่าง กัน ๑๕ ฟุต ภายหลัง วัด ตู ว่า ถูก หรือ ไม่?
- (๑๓) คณะ ตู้ ตู ว่า สูง เท่า ไ้ ภายหลัง วัด ตู ว่า ถูก หรือ ไม่?
- (๑๔) เชือก เส้น หนึ่ง ยาว ๑๕ ฟุต ตัด ออก ๕ หลา เหลือ เท่า ไ้?
- (๑๕) มี เงิน อยู่ เพียง หก อัฐิ ซื้อ ดิน สอ ลัน ๕ อัฐิ ซื้อ ฟอง น้ำ ๓ อัฐิ ที่ เหลือ ซื้อ ลูก หิน ลูก ตะไฟ ได้ เท่า ไ้?
- (๑๖) $\frac{๑}{๓}$ ของ ๑๕ เป็น เท่า ไ้ $\frac{๒}{๓}$ ของ ๑๕ เป็น เท่า ไ้?
- (๑๗) เขียน เลข ๑๐ แดง ๑ และ ๓ ตัว ผล บวก ให้ ได้ ๑๕
- (๑๘) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม รูป หนึ่ง ยาว ๑๕ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว มี กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม?
- (๑๙) ไม้ เล็ก ๆ ๑๕ อัน เรียง เป็น รูป ๕ เหลี่ยม ได้ กี่ รูป?
- (๒๐) ทำ รูป สี่ เหลี่ยม จดไว้ รูป หนึ่ง แล้ว แบ่ง เป็น รูป สาม เหลี่ยม เท่า กัน สี่ รูป.
- (๒๑) ที่ ได้ ทำ รูป เหล่า นี้ ชีต เส้น อะไร บ้าง?

บท ที่ ๔๘

วิธี ถอน เลข ๑๕ ท่อ ไป

- (๑) กระดาษ ใบ แดง กี่ ใบ บาท สอง ใบ รวม กัน เป็น เงิน ๑๕ บาท?
- (๒) ชาย คน หนึ่ง มี แะ ๑๕ ตัว ถ้า จะ ขาย เสีย $\frac{๑}{๓}$ ของ ที่ มี อยู่ จะ เหลือ กี่ ตัว?

- (๓) เลข อะไร เท่า กัน ๕ ตัว ผสม แล้ว เป็น ๑๕?
- (๔) นาย เลข ชีต เส้น หนึ่ง ยาว ๗ ฟุต นาย สาย ชีต อีก ให้ ยาว กว่า ๑ ฟุต ทั้ง สอง เส้น ยาว เท่า ไ้?
- (๕) รูป สาม เหลี่ยม ๕ รูป มี กี่ มุม?
- (๖) รูป สาม เหลี่ยม ๕ รูป มี มุม มากกว่า รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ๓ รูป เท่า ไ้?
- (๗) ถ้า หมวก ไบ หนึ่ง ต้อง การ วััน พัน ๓ หลา ๕ ไบ ต้อง การ กี่ หลา?
- (๘) ดอก ไม้ ดอก หนึ่ง มี ๑ กลีบ ๕ ดอก มี กี่ กลีบ?
- (๙) มี เงิน อยู่ เพียง ๗ อัฐิ ชื้อ ดิน สอ ดำ ได้ กี่ แท่ง ๆ ละ ๓ อัฐิ?
- (๑๐) ฉัน มี ลูก เกา สัต ๑๕ ลูก ต้อง แบ่ง ให้ เด็ก ที่ คน ๆ ละ ๕ ลูก?
- (๑๑) มี เงิน เพียง ๗ อัฐิ จะ ชื้อ ตุ๊กตา ๓ ตัว ต่อ ๕ อัฐิ ได้ เท่า ไ้?
- (๑๒) บ้าน ฉัน ไกล ไป จาก นี้ ๑๐ ไมล์ ถ้า เดิน ขึ้น มา อีก ครึ่ง ทน ทาง จะ เป็น กี่ ไมล์?
- (๑๓) ต้อง เอา กี่ อัฐิ มา กับ ๔ อัฐิ จึง จะ เป็น ๑๕ อัฐิ?
- (๑๔) เอา เชือก เส้น หนึ่ง ยาว ๕ นิ้ว ตัด ให้ ยาว เส้น ละ นิ้ว ต้อง ตัด ได้ กี่ เส้น?
- (๑๕) ตัด เชือก เส้น หนึ่ง ยาว ๑๐ นิ้ว ๔ ทน จะ ได้ กี่ เส้น หนึ่ง ๆ ถ้า ยาว เท่า กัน จะ ยาว เท่า ไ้?
- (๑๖) เริ่ม ตั้ง แต่ วัน จัันทร์ ไป ๑๕ วัน มี วัน อาทิตย์ ที่ ทน, วัน จันทร์ แต่ วัน จัันทร์ ต่อ ไป ๑๕ วัน มี วัน อาทิตย์ ที่ ทน?
- (๑๗) ชื้อ ลูก หิน ภาคา ๕ ลูก ๒ ไพ ๑๕ ลูก ภาคา เท่า ไ้?

วิธี สอน เลข ๑๕ ต่อ ไป

- (๑) ใช้ มาตรา อะไร ตวง น้ำ ปลา?
- (๒) จง เขียน มาตรา นี้ ลง.
- (๓) จง เขียน คำ ย่อ สำหรับ ใช้ แทน จิล, ไพนท, ควอท, แล แกล์ ลัน.
- (๔) คิด โจทย์ & โจทย์ ใช้ จิล, ไพนท, ควอท, แล แกล์ ลัน.
- (๕) ต้อง การ ตั้ จู น้ำ สอง ควอท ที่ ตั้ จิง จะ จู น้ำ ๒ แกล์ ลัน ได้?
- (๖) ต้อง การ ตั้ จู น้ำ ไพนท หนึ่ง ที่ ตั้ จิง จะ จู น้ำ แกล์ ลัน ครึ่ง ได้?
- (๗) จง เต็ม ที่ ว่าง ต่อ ไป นี้ :—

๑ ไพนท เปน () จิล ๑ $\frac{1}{2}$ ฟุต = () นิ้ว.

๓ แกล์ ลัน = () ควอท ๑๕ ฟุต = () หลา.

๓ $\frac{1}{3}$ ควอท = () ไพนท ๔ หลา = () ฟุต.

๑๐ จิล = () ควอท ๑๕ นิ้ว = () ฟุต.

- (๘) แมลง ตัว หนึ่ง มี ปีก ๒ คู่ ๆ หนึ่ง ใหญ่ คู่ หนึ่ง เล็ก ตัว หนึ่ง จะ มี ที่ ปีก ๓ ตัว มี ที่ ปีก?

- (๙) น้ำ ปลา ควอท หนึ่ง ราคา ๖ อัฐิ . ๒ ควอท กับ ๑ ไพนท ราคา เท่า ไ?

- (๑๐) ถ้า จะ ซื้อ เกือก ไล่ น้ำ จะ ต้อง ซื้อ ที่ คู่?

- (๑๑) ถ้า ผ้า หลา หนึ่ง ราคา ๕ บาท ๓ หลา ราคา เท่า ไ?

- (๑๒) ถ้า บอ้ย ตัก ถูบ วัน ละ ๕ แถ ๓ วัน จะ ตัก ได้ ที่ แถ ?

- (๑๓) ถ้า ชาย คน หนึ่ง มี เงิน ๑๑ บาท ซื้อ เข็ม ไกชนัน เสีย ๕ บาท จะ มี เงิน เหลือ เท่า ไ?

- (๑๔) เด็ก สอง คน อยาก ซื้อ ลูก บอล . คน หนึ่ง มี ๗ อัฐิ อีก คน หนึ่ง มี ๖ อัฐิ ลูก บอล ราคา ลูก ละ ๑๕ อัฐิ ต้อง การ อัฐิ อีก เท่า ไ?

- (๑๕) ชาย ผู้ หนึ่ง เปน หนี้ อยู่ ๑๕ บาท ใช้ ให้ แล้ว ๘ บาท เขา ยัง เปน หนี้ อยู่ เท่า ไ?

(๑๖) ชาวไร่ ขาย มัน ได้ ๕ บาท ขาย เข้า ไร่ ๗ บาท ไป ซื้อ น้ำ ตาล เสีย ๖ บาท ยังมี เงิน เหลือ เท่า ไหร่ ?

บท ที่ ๕๐

วิธี สอน เลข ๑๕ ต่อ ไป

(๑) ๙×๑ กับ () = ๑๕.

(๒) ๕×๓ กับ () = ๑๕.

(๓) ๗×๒ กับ () = ๑๕.

(๔) ๓×๓ กับ () = ๑๕.

(๕) ๖×๒ กับ () = ๑๕.

(๖) ๑๒×๑ กับ () = ๑๕.

(๗) ๔×๓ กับ () = ๑๕.

(๘) $๒ + ๕$ กับ () = ๑๕.

(๙) ๑๒ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก (๓)

(๑๐) ๖ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๑) ๘ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๒) ๑๐ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๓) ๘ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๔) ๔ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๕) ๒ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๖) ๑๑ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๗) ๗ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๘) ๘ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๑๙) ๓ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๒๐) ๑๓ มี อยู่ใน ๑๕ () หน กับ อีก ()

(๒๑) ๑๕ มี อยู่ใน ๑๕ () ทน กับ อีก ()

(๒๒) ๑๕ มี อยู่ใน ๑๕ () ทน กับ อีก ()

(๒๓) ๑๕ มากกว่า ๑๐ เท่า ไ้ ?

(๒๔) ๑๕ มากกว่า ๗ เท่า ไ้ ?

(๒๕) ๑๕ มากกว่า ๘ เท่า ไ้ ?

(๒๖) ๑๕ มากกว่า ๖ เท่า ไ้ ?

(๒๗) ๑๕ มากกว่า ๑๑ เท่า ไ้ ?

(๒๘) ๑๕ มากกว่า ๙ เท่า ไ้ ?

(๒๙) ๑๕ มากกว่า ๕ เท่า ไ้ ?

(๓๐) ๑๕ มากกว่า ๔ เท่า ไ้ ?

(๓๑) ๑๕ มากกว่า ๑๒ เท่า ไ้ ?

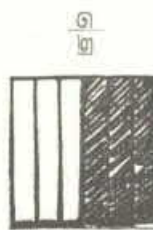
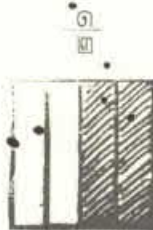
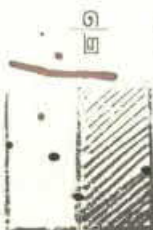
(๓๒) ๙ น้อย กว่า ๑๕ เท่า ไ้ ?

หัด ผสม เวี

(๓๓) $\frac{๗}{๗}$ $\frac{๘}{๘}$ $\frac{๖}{๖}$ $\frac{๗}{๖}$ $\frac{๘}{๗}$ $\frac{๕}{๘}$ $\frac{๖}{๕}$ $\frac{๕}{๖}$ $\frac{๕}{๕}$ $\frac{๖}{๕}$

บท ที่ ๕๑

วิธี สอน เลข เศษ ส่วน

$$\frac{๑}{๒} = \frac{๒}{๔} = \frac{๓}{๖} = \frac{๔}{๘}$$

(๑) ได้ แบ่ง รูป ที่ ๑ เป็น กี่ ส่วน ? ขีด เสีย กี่ ส่วน ?

(๒) ได้ แบ่ง รูป ที่ สอง เป็น กี่ ส่วน ? ขีด เสีย กี่ ส่วน ?

- (๓) ส่วนที่ขีดในรูปที่หนึ่งกับรูปที่สอง ใหญ่ เล็ก กว่า กัน อย่างไร บ้าง ?
- (๔) ถ้าอย่างนั้น $\frac{1}{2}$ กับ $\frac{2}{4}$ ใหญ่ เล็ก กว่า กัน หรือ ?
- (๕) ขีดสองเส้นให้เหนว่า $\frac{1}{2}$ เท่ากับ $\frac{2}{4}$
- (๖) รูปที่สามได้แบ่งออกเป็นกี่ส่วน ?
- (๗) ส่วนที่ขีดในรูปที่สามกับรูปที่หนึ่ง ใหญ่ เล็ก กว่า ส่วนที่ขีดในรูปที่ ๒ และ ๓ อย่างไร บ้าง ?
- (๘) ถ้าอย่างนั้น $\frac{1}{2}$ กับ $\frac{3}{6}$ หรือ $\frac{2}{4}$ กับ $\frac{3}{6}$ ใหญ่ เล็ก กว่า กัน หรือ ?
- (๙) เอาไม้บรรทัดวัดดูว่า $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{6}$ เท่ากัน หรือ เปล่า
- (๑๐) ได้แบ่งรูปที่ ๔ เป็นกี่ส่วน ? ขีดเสียกี่ส่วน ?
- (๑๑) ส่วนที่ขีดในรูปที่ ๔ เปรียบเทียบ กับ ส่วนที่ขีดในรูปอื่น เป็นอย่างไร บ้าง ?
- (๑๒) $\frac{1}{2}$ และ $\frac{2}{4}$, $\frac{2}{4}$ และ $\frac{3}{6}$, $\frac{3}{6}$ และ $\frac{4}{8}$ ผิดกัน อย่างไร บ้าง ?
- (๑๓) จงขีดเส้นหนึ่งให้เหนว่า $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{6}$ และ $\frac{4}{8}$ เป็นส่วนเท่ากัน
- (๑๔) เขียนรูปสี่เหลี่ยมยาว ๘ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว ๔ รูป ขีดเส้นจนเหนได้ว่า $\frac{1}{2}$ เท่ากับ $\frac{2}{4}$, $\frac{2}{4}$ เท่ากับ $\frac{3}{6}$
- (๑๕) ขึ้นไหนจะใหญ่กว่ากัน สัม- $\frac{1}{2}$ ผล, หรือ $\frac{1}{2}$ ผล ?

บทที่ ๕๒

จงทำเลขต่อไปนี้

(๑)

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = \frac{?}{?}$$

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \frac{?}{?}$$

$$\frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{?}{?}$$

$$\frac{1}{5} + \frac{1}{5} = \frac{?}{?}$$

(๒)

$$\frac{1}{3} + \frac{2}{3} = \frac{?}{?}$$

$$\frac{1}{4} + \frac{3}{4} = \frac{?}{?}$$

$$\frac{1}{5} + \frac{4}{5} = \frac{?}{?}$$

$$\frac{1}{6} + \frac{5}{6} = \frac{?}{?}$$

(๓)

$$\frac{1}{6} + \frac{5}{6} = \frac{?}{?}$$

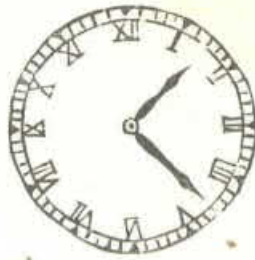
$$\frac{1}{7} + \frac{6}{7} = \frac{?}{?}$$

$$\frac{1}{8} + \frac{7}{8} = \frac{?}{?}$$

$$\frac{1}{9} + \frac{8}{9} = \frac{?}{?}$$

บทที่ ๕๓

วิธีสอนให้ดูนาฬิกา

ครู ควร จะ หา นาฬิกา เก่า หรือ เอา กระดาษ แฉีก ทำ หน้า นาฬิกา สำหรับ
ใช้ใน โรง เรียน จน นักเรียน ดู นาฬิกา ได้ ถูก ต้อง.

- (๑) ครู ถาม ว่า นี ้ รูป อะไร ? มี เข็ม กี่ เล่ม ?
- (๒) ยาว เท่า กัน หรือ ?
- (๓) เข็ม ยาว บอก นาฬิกา.
- (๔) เข็ม สั้น บอก โมง.
- (๕) เมื่อ นาฬิกา III โมง เข็ม สั้น อยู่ ที่ ไหน ? เข็ม สั้น อยู่ ที่ ไหน ?
เมื่อ นาฬิกา ตี VI โมง เข็ม ทั้ง สอง อยู่ ไหน ?
- (๖) เมื่อ นาฬิกา ตี XII เข็ม ทั้ง สอง อยู่ ที่ ไหน ?
- (๗) เอา เข็ม ไว้ ที่ XII แล้ว เลื่อน เข็ม สั้น ให้ ชี้ I II III IV V
VI VII VIII IX X XI XII เมื่อ เลื่อน ถึง เลข หนึ่ง เลข
ใด ให้ นักเรียน บอก โมง นั้น.
- (๘) ให้ นักเรียน เขียน รูป นาฬิกา ที่ กระดาษ ของ เขา แล สำ แตง เวลา
ตาม ที่ ครู จะ กะ ให้.
- (๙) เข็ม ยาว เดิน ครบ รอบ หนึ่ง . สั้น เวลา เท่า ใด ?
- (๑๐) เข็ม สั้น เดิน ได้ เท่า ใด ขณะ เมื่อ เข็ม ยาว เดิน ครบ รอบ หนึ่ง ?
- (๑๑) เข็ม ยาว ถึง เลข ไหน เมื่อ เดิน ไป ได้ ครั้ง หนึ่ง ?
- (๑๒) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ เพียง ครั้ง . . . ชี้ เพียง คี่น .

- (๓๓) เลื่อนให้ชี้ เข็ม เข็ม ๔ โมง ครึ่ง. บ่าย ๓ โมง ครึ่ง.
 (๓๔) เลื่อน เข็ม ให้ชี้ เข็ม ๓ โมง ครึ่ง เข็ม ๖ โมง ครึ่ง.
 (๓๕) เลื่อน เข็ม ให้ชี้ ๒ ทุ่ม ครึ่ง ให้ชี้ ๑ ยาม ให้ชี้ ๔ ทุ่ม ครึ่ง ให้ชี้ ๓ ยาม ให้ชี้ ๑๑ ทุ่ม.
 (๓๖) เลื่อน เข็ม ให้ชี้ เวลา เข้า เรือน ตอน เข้า และ ตอน บ่าย.
 (๓๗) เลื่อน เข็ม ให้ชี้ เวลา เลิก โรงเรียน ตอน เข้า และ ตอน บ่าย.
 (๓๘) เลื่อน เข็ม ให้ชี้ ทุก ๆ โมง และ ครึ่ง โมง ตลอด วัน แล คืน.

บทที่ ๕๔

วิธีสอนเลข ๑๖

$$๑๐ + ๖ = ๑๖.$$

$$๖ + ๑๐. \text{ หรือ } ๑๐ + ๖ = ๑๖. \quad -XVI = ๑๖$$

$$๗ + ๙. \text{ หรือ } ๙ + ๗ = ๑๖.$$

$$๘ + ๘ = ๑๖.$$

(๑)

$$๔ + ๑๒ = ?$$

(๒)

$$๗ + ๗ = ?$$

(๓)

$$๖ + ๗ = ?$$

(๔)

$$๕ + ๑๑ = ?$$

$$๑๐ + ๖ = ?$$

$$๙ + ๗ = ?$$

$$๗ + ๕ = ?$$

$$๑๑ + ๕ = ?$$

$$๘ + ๗ = ?$$

$$๖ + ๖ = ?$$

$$๑๐ + ๔ = ?$$

$$๙ + ๖ = ?$$

$$๕ + ๘ = ?$$

$$๘ + ๖ = ?$$

$$๘ + ๕ = ?$$

$$๙ + ๕ = ?$$

$$๙ + ๓ = ?$$

(๕)

$$๖ + ? = ๑๓$$

(๖)

$$๑๐ + ? = ๑๖$$

(๗)

$$๑๕ + ? = ๑๖$$

(๘)

$$๘ + ? = ๑๖$$

$$๘ + ? = ๑๖$$

$$๔ + ? = ๑๕$$

$$๑๔ + ? = ๑๕$$

$$๗ + ? = ๑๖$$

$$๗ + ? = ๑๕$$

$$๓ + ? = ๑๓$$

$$๑๓ + ? = ๑๔$$

$$๙ + ? = ๑๖$$

$$๕ + ? = ๑๐$$

$$๙ + ? = ๑๓$$

$$๑๐ + ? = ๑๓$$

$$๖ + ? = ๑๖$$

$$๙ + ? = ๑๓$$

$$๖ + ? = ๑๑$$

$$๙ + ? = ๑๓$$

$$๕ + ? = ๑๖$$

(๕)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)
? + ๑๐ = ๑๕	? + ๘ = ๑๖	? + ๑๔ = ๑๖	? + ๕ = ๑๖
? + ๕ = ๑๖	? + ๕ = ๑๕	? + ๑๕ = ๑๖	? + ๕ = ๑๖
? + ๘ = ๑๕	? + ๖ = ๑๕	? + ๑๑ = ๑๖	? + ๕ = ๑๖
? + ๗ = ๑๖	? + ๕ = ๕	? + ๑๒ = ๑๖	? + ๑๐ = ๑๕

(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)
๑๖ - ๑๕ = ?	๑๖ - ? = ๑๕	? - ๗ = ๕	๗ + ๕ = ?
๑๖ - ๑๒ = ?	๑๖ - ? = ๖	? - ๘ = ๘	๘ + ๘ = ?
๑๖ - ๑๐ = ?	๑๖ - ? = ๘	? - ๕ = ๗	๕ + ๑๑ = ?
๑๖ - ๘ = ?	๑๖ - ? = ๑๐	? - ๖ = ๑๐	๖ + ๗ = ?
๑๖ - ๑๑ = ?	๑๖ = ? = ๕	? - ๗ = ๘	๗ + ๑๕ = ?
๑๖ - ๗ = ?	๑๖ - ? = ๗	? - ๕ = ๕	๖ + ๑๐ = ?

บทที่ ๕๕

วิธีสอนเลข ๑๖ หักไป

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)
๕	๖	๕	๕	๕	๖	๗	๕	๑	๗
๕	๗	๘	๕	๕	๕	๕	๖	๕	๕
๗	๑	๗	๕	๕	๖	๗	๗	๗	๗
?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖

(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)
๕	๕	๗	๑	๕	๕	๗	๕	๕
๖	๗	๖	๐	๑	๐	๖	๕	๕
๗	๑	๐	๕	๗	๗	๐	๕	๕
๗	๕	๗	๕	๐	๕	๗	๑	๕

(๒๐)	(๒๑)	(๒๒)	(๒๓)	(๒๔)	(๒๕)	(๒๖)	(๒๗)	(๒๘)	(๒๙)	(๓๐)
๗	๗	๕	๑	๗	๖	๕	๗	๗	๗	๗
๗	๕	๗	๕	๖	๗	๕	๖	๗	๕	๗
๕	๖	๕	๗	๕	๗	๗	๕	๕	๕	๕

(๓๑)	(๓๒)	(๓๓)	(๓๔)	(๓๕)	(๓๖)	(๓๗)	(๓๘)	(๓๙)	(๔๐)
<u>๗</u>	<u>๘</u>	<u>๙</u>	<u>๑๐</u>	<u>๑</u>	<u>๒</u>	<u>๓</u>	<u>๔</u>	<u>๕</u>	<u>๖</u>

(๔๑)	(๔๒)	(๔๓)	(๔๔)	(๔๕)	(๔๖)	(๔๗)	(๔๘)	(๔๙)	(๕๐)
<u>๗</u>	<u>๘</u>	<u>๙</u>	<u>๑๐</u>	<u>๑</u>	<u>๒</u>	<u>๓</u>	<u>๔</u>	<u>๕</u>	<u>๖</u>

(๕๑)	(๕๒)	(๕๓)	(๕๔)	(๕๕)	(๕๖)	(๕๗)	(๕๘)	(๕๙)	(๖๐)
<u>๗</u>	<u>๘</u>	<u>๙</u>	<u>๑๐</u>	<u>๑</u>	<u>๒</u>	<u>๓</u>	<u>๔</u>	<u>๕</u>	<u>๖</u>

(๖๑)	(๖๒)	(๖๓)	(๖๔)	(๖๕)	(๖๖)	(๖๗)	(๖๘)	(๖๙)	(๗๐)
<u>๗</u>	<u>๘</u>	<u>๙</u>	<u>๑๐</u>	<u>๑</u>	<u>๒</u>	<u>๓</u>	<u>๔</u>	<u>๕</u>	<u>๖</u>

บทที่ ๕๖
วิธีสอนเลข ๑๖ ต่อไป
โจทย์ สำหรับ หัดลบ

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)
<u>๑</u>	<u>๑</u>	<u>๑</u>	<u>๑</u>	<u>๑</u>	<u>๑</u>	<u>๑</u>	<u>๑</u>	<u>๑</u>	<u>๑</u>

(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)	(๒๐)
<u>๑๐</u>	<u>๑๑</u>	<u>๑๒</u>	<u>๑๓</u>	<u>๑๔</u>	<u>๑๕</u>	<u>๑๖</u>	<u>๑๗</u>	<u>๑๘</u>	<u>๑๙</u>

(๒๑)	(๒๒)	(๒๓)	(๒๔)	(๒๕)	(๒๖)	(๒๗)	(๒๘)	(๒๙)	(๓๐)
<u>๑๐</u>	<u>๑๑</u>	<u>๑๒</u>	<u>๑๓</u>	<u>๑๔</u>	<u>๑๕</u>	<u>๑๖</u>	<u>๑๗</u>	<u>๑๘</u>	<u>๑๙</u>

(๓๑)	(๓๒)	(๓๓)	(๓๔)	(๓๕)	(๓๖)	(๓๗)	(๓๘)	(๓๙)	(๔๐)
<u>๑๐</u>	<u>๑๑</u>	<u>๑๒</u>	<u>๑๓</u>	<u>๑๔</u>	<u>๑๕</u>	<u>๑๖</u>	<u>๑๗</u>	<u>๑๘</u>	<u>๑๙</u>

(๔๑)	(๔๒)	(๔๓)	(๔๔)	(๔๕)	(๔๖)	(๔๗)	(๔๘)	(๔๙)	(๕๐)
๑๑	๑๔	๑๗	๑๐	๘	๖	๑๕	๑๓	๑๑	๘
<u>๕</u>	<u>๕</u>	<u>๕</u>	<u>๕</u>	<u>๕</u>	<u>๕</u>	<u>๕</u>	<u>๕</u>	<u>๕</u>	<u>๕</u>

(๕๑)	(๕๒)	(๕๓)	(๕๔)	(๕๕)	(๕๖)	(๕๗)	(๕๘)	(๕๙)	(๖๐)
๑๑	๖	๑๔	๘	๑๗	๑๐	๑๕	๗	๑๓	๘
<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>	<u>๖</u>

(๖๑)	(๖๒)	(๖๓)	(๖๔)	(๖๕)	(๖๖)	(๖๗)	(๖๘)	(๖๙)	(๗๐)
๑๕	๗	๑๓	๘	๑๑	๑๖	๘	๑๔	๑๐	๑๗
<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๗</u>

(๗๑)	(๗๒)	(๗๓)	(๗๔)	(๗๕)	(๗๖)	(๗๗)	(๗๘)	(๗๙)	(๘๐)
๘	๘	๑๐	๑๑	๑๗	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๑
<u>๘</u>	<u>๘</u>	<u>๘</u>	<u>๘</u>	<u>๘</u>	<u>๘</u>	<u>๘</u>	<u>๘</u>	<u>๘</u>	<u>๘</u>

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)
๓ x ๓ = ?	๔ x ๓ = ?	๓ x ๓ = ?	๓ x ๔ = ?
๓ x ๓ = ?	๕ x ๓ = ?	๓ x ๕ = ?	๓ x ๕ = ?
๔ x ๔ = ?	๖ x ๓ = ?	๓ x ๘ = ?	๘ x ๓ = ?
๕ x ๓ = ?	๔ x ๓ = ?	๓ x ๖ = ?	๓ x ๗ = ?

(๕)	(๖)	(๗)	(๘)
๓ x ? = ๘	๔ x ? = ๑๗	๓ x ? = ๖	๓ x ? = ๑๐
๓ x ? = ๑๗	๕ x ? = ๑๕	๔ x ? = ๘	๔ x ? = ๑๗
๔ x ? = ๑๖	๖ x ? = ๑๗	๕ x ? = ๑๖	๕ x ? = ๑๐
๕ x ? = ๑๐	๗ x ? = ๑๕	๘ x ? = ๑๖	๓ x ? = ๘

(๘)

$๑๐ \div ๒ = ?$

(๙)

$๘ \div ๓ = ?$

(๑๐)

$๑๐ \div ๕ = ?$

(๑๑)

$๑๖ \div ๒ = ?$

$๑๔ \div ๗ = ?$

$๑๒ \div ๔ = ?$

$๑๕ \div ๕ = ?$

$๑๒ \div ๓ = ?$

$๑๖ \div ๘ = ?$

$๘ \div ๘ = ?$

$๑๖ \div ๔ = ?$

$๑๕ \div ๓ = ?$

$๑๐ \div ๒ = ?$

$๖ \div ๓ = ?$

$๑๔ \div ๒ = ?$

$๘ \div ๔ = ?$

(๑๓)

$๑๖ \div ๕ = ?$

(๑๔)

$๑๐ \div ๓ = ?$

(๑๕)

$๑๔ \div ๔ = ?$

(๑๖)

$๖ \div ๕ = ?$

$๑๔ \div ๓ = ?$

$๘ \div ๕ = ?$

$๑๖ \div ๖ = ?$

$๗ \div ๖ = ?$

$๑๕ \div ๖ = ?$

$๑๖ \div ๗ = ?$

$๑๓ \div ๗ = ?$

$๘ \div ๘ = ?$

$๑๒ \div ๖ = ?$

$๑๓ \div ๖ = ?$

$๑๒ \div ๘ = ?$

$๑๐ \div ๕ = ?$

(๑๗)

$๒ \times ๒ = ?$

(๑๘)

$๒ \times ๕ = ?$

(๑๙)

$๓ \times ๕ = ?$

(๒๐)

$๔ \times ๒ = ?$

$๒ \times ๖ = ?$

$๒ \times ๗ = ?$

$๔ \times ๑ = ?$

$๔ \times ๔ = ?$

$๒ \times ๔ = ?$

$๓ \times ๑ = ?$

$๔ \times ๓ = ?$

$๕ \times ๒ = ?$

$๒ \times ๘ = ?$

$๓ \times ๔ = ?$

$๕ \times ๑ = ?$

$๖ \times ๑ = ?$

$๒ \times ๓ = ?$

$๓ \times ๓ = ?$

$๕ \times ๓ = ?$

$๖ \times ๒ = ?$

บทที่ ๕๘

วิธี สอน เหลี่ยม ลูก บาด

สี่ เหลี่ยม ลูก บาด

เอา ไม้ ลูก บาด วาง บน ตู้นักเรียน ตู้นักเรียน

(๑) บัด หน้า ของ ไม้ ลูก บาด.

(๒) มี กี่ หน้า?

(๓) หน้า ข้าง บน เป็น รูป อะไร?

(๔) หน้า ข้าง บน มี ริม กี่ ด้าน?

(๕) มี อีก หน้า หนึ่ง

- (๖) หน้า นี้ มี ริม ที่ ต้าน ? ทุก ๆ หน้า มี ริม ที่ ต้าน ?
- (๗) จง ถี มุม บน ข้าง ซ้าย มือ.
- (๘) มี ที่ เส้น มา รวม กัน ที่ มุม นี้ ?
- (๙) ไม่ ถู ก บา ต มี ที่ มุม ? ทุก ๆ มุม มี เส้น บรรจบ กัน ที่ เส้น ?
- (๑๐) สาม เส้น นี้ ที่ บรรจบ กัน มี เส้น ระดับ ที่ เส้น แด เส้น ดิ่ง ที่ เส้น ?
- (๑๑) นับ เส้น ที่ ไม่ ถู ก บา ต ได้ ที่ เส้น ? มี เส้น ดิ่ง ที่ เส้น บรรจบ กัน ที่ มุม.
- (๑๒) ไม่ ถู ก บา ต มี เส้น หนาน กัน ที่ คู่ ?
- (๑๓) จง เขียน ทุก สิ่ง ที่ ได้ เรียน แล้ว จาก ไม่ ถู ก บา ต.
- (๑๔) จง เขียน ชื่อ ของ ต่าง ๆ ที่ มี หก หน้า ที่ เหน ได้ ใน ห้อง นี้.
- (๑๕) ใน รูป ถู ก บา ต ๑ นิ้ว มี กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ?
- (๑๖) ยก ไม่ ถู ก บา ต ขึ้น ไม่ ให้ ริม ลัก ต้าน หนึ่ง เปน เส้น ดิ่ง.

ข้อ สำคัญ ที่ สุด คือ ครู ควร จะ หัด นักเรียน พุด ถึง ไม่ ถู ก บา ต
จน เข้า ใจ ถี ถ้วน. เพราะ ว่า นี้ เปน พื้น เมน ชู เร ชัน.

บท ที่ ๕๘

วิธี สอน เลข ๑๖ ต่อ ไป

เอา ไม่ เล็ก ๆ ยาว ๑ นิ้ว มา แจก ให้ นักเรียน คน ละ มัด หนึ่ง.

- (๑) เอา ไม่ นี้ มา ๑๖ อัน.
- (๒) เรียง เปน รูป สาม เหลี่ยม ใช้ ไม่ ต้าน ละ อัน ได้ กี่ รูป ?
- (๓) เรียง เปน รูป สี่ เหลี่ยม จตุรัส ได้ กี่ รูป ?
- (๔) เรียง รูป ๕ เหลี่ยม ได้ กี่ รูป ?
- (๕) เรียง รูป สี่ เหลี่ยม จตุรัส รูป หนึ่ง. ใช้ ไม่ ต้าน ละ กี่ อัน ?
- (๖) เรียง เปน รูป ห้า เหลี่ยม, สี่ เหลี่ยม จตุรัส กับ รูป สาม เหลี่ยม ๒ รูป
ไม่ เหลือ กี่ อัน ?
- (๗) เรียง รูป สาม เหลี่ยม ต้าน เท่า ใช้ ไม่ ต้าน ละ อัน.

- (๘) เรียง เบน รูป สี่ เหลี่ยม ให้ ด้าน ยาว ๆ ๔ อัน และ กว้าง ครึ่ง หนึ่ง
ของ ยาว เอา ไม้ ที่ เหลือ เรียง รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส รูป หนึ่ง.
- (๙) รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ใหญ่ กว่า รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ที่ เท่า ?
- (๑๐) เรียง ไม้ ทั้ง หมด ให้ เบน เส้น ตั้ง ขนาน กัน สอง เส้น มี ไม้ เส้น ละ กี่ อัน ?
- (๑๑) เรียง ไม้ ทั้ง หมด ให้ เบน เส้น ระดับ ขนาน กัน ๔ เส้น ๆ หนึ่ง มี ไม้ กี่ อัน ?
- (๑๒) เรียง ไม้ ให้ เบน รูป ตาม ขอบ ใจ รูป หนึ่ง.
- (๑๓) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง ยาว ๑๖ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว มี กี่
นิ้ว ตรง เหลี่ยม ?
- (๑๔) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน อีก รูป หนึ่ง ให้ มี จำนวน ตรง เหลี่ยม
เท่ากับ รูป ใน โจทย์ ๑๓.
- (๑๕) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส ให้ มี จำนวน ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม เท่า กับ รูป ใน
โจทย์ ๑๓.
- (๑๖) จง หา ระยะ รอบ รูป แฉก พื้น ที่ ๑ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ของ รูป สี่ เหลี่ยม
ด้าน ขนาน ยาว ๖ ฟุต กว้าง ๒ ฟุต.
- (๑๗) จง ชี้ต เส้น หนึ่ง ยาว ๑๖ ฟุต.
- (๑๘) ชี้ต อีก เส้น หนึ่ง ยาว ๓ หลา กับ หนึ่ง ฟุต.
- (๑๙) จง คเน เส้น หนึ่ง ที่ พื้น ให้ ยาว ๑๖ ฟุต แล้ว วัด ดู ถูก หรือ ไม่.

ครู จง หัด ให้ นักเรียน คเน ระยะ สั้น ยาว ของ ๆ ต่าง ๆ แล้ว ให้ วัด ดู
(การ นี้ เป็ ประโยชน์ แก่ นักเรียน มาก).

บท ที่ ๒๐

วิธี สอน เลข ๑๖ ต่อ ไป

- (๑) เข้า สาร สอง บุเชลล์ เปน กี่ เพ็ค ?
- (๒) เข้า สาร ๑๖ เพ็ค ถึง บุเชลล์ หรือ ไม่ ?
- (๓) ใน ครึ่ง บุเชลล์ มี เข้า สาร กี่ เพ็ค ?
- (๔) เข้า ครึ่ง บุเชลล์ เปน กี่ ควช ?

- (๕) มี มัน ผง อยู่ บุหรี่ จะ ขาย ให้ คน ละ ๒ ครอบ ได้ กี่ คน?
- (๖) ถ้า มี เช้า เม้า ๑ เฟ็ค จะ แจก ให้ แก่ เด็ก คน ละ ๑ โพนท์ ได้ กี่คน.
- (๗) ชาว ไว่ คน หนึ่ง ไป เก็บ ถั่ว ลิสง ได้ ๒ บุหรี่ ให้ น้อย เสีย ๑ เฟ็ค
เขา เก็บ เอา ไว้ ๑ เฟ็ค ยัง มี เหลือ ไว้ ขาย เท่าไร?
- (๘) ถ้า มี ถั่วลิสง ๑ เฟ็ค แจก ให้ เด็ก คน หนึ่ง ๑ ครอบ อีก คน หนึ่ง
๒ โพนท์ อีก คน หนึ่ง ๑ โพนท์ ยัง มี ถั่ว เหลือ อีก.
- (๙) จง เขียน มาตรา ตรง ของ แห่ง.
- (๑๐) ออก ชื่อ ของ ห้า อย่าง ที่ ต้อง ตรง ด้วย มาตรา นี้.
- (๑๑) เต็ม ที่ ข้าง ต่อ ไป นี้ ให้ ถูก.
- ๔ โพนท์ เปน ครอบ.
- ๑๒ ครอบ เปน เฟ็ค และ เฟ็ค.
- ๑๐ เฟ็ค เปน บุหรี่ และ ครอบ.
- ๑ บุหรี่ เปน เฟ็ค
- (๑๒) เขียน ๕ โจทย์ ไว้ ครอบ
- (๑๓) เขียน ๕ โจทย์ ไว้ เฟ็ค
- (๑๔) อีก ๕ โจทย์ ไว้ บุหรี่.
- (๑๕) ถ้า รู้ ว่า มี กี่ เฟ็ค อยาก รู้ ครอบ ต้อง ทำ อย่างไร ?
- (๑๖) ถ้า รู้ ครอบ อยาก รู้ โพนท์ ต้อง ทำ อย่างไร ?

บท ที่ ๖๑

วิธีสอนเลข ๑๖ ต่อ ไป

- (๑) จง ทา เลข เต็ม ลง ใน ที่ ข้าง ให้ ถูก.
- จิต เปน ๑ โพนท์.
- โพนท์ เปน ๑ ครอบ.
- ครอบ เปน ๑ แก้วตัน.

(๒) วัน เป็น ๑ กาติดย.
..... เดือน เป็น ปี หนึ่ง.

(๓) ๒ ควอท มี กี่ จิล ?

(๔) ๒ แกลลอน มี กี่ ไพนท.

(๕) จง คิด ๕ โจทย์ ใช้ จิล ไพนท ควอท หรือ แกลลอน ก็ได้.

(๖) จง ออก ชื่อ ของ ๔ อย่าง ที่ ชื่อ ได้ จาก ห้าง ที่ นาย ห้าง ตั้ง ใช้
มาตรา นี้.

(๗) น้ำ ปลา ครึ่ง แกลลอน เป็น กี่ ควอท ?

(๘) ถ้า น้ำ ๑ ไพนท หนัก ๑ ปอนด์ ๒ แกลลอน หนัก เท่า ไ้ ?

(๙) เต็ม น้ำ ปลา ๒ ควอท ใส่ ขวด จู ไพนท หนึ่ง ได้ กี่ ขวด ?

(๑๐) ๑๕ ควอท มี กี่ แกลลอน และ กี่ ควอท ?

(๑๑) ๑๓ ควอท มี กี่ แกลลอน และ กี่ ควอท ?

(๑๒) ๑๖ ควอท มี กี่ แกลลอน และ กี่ ควอท ?

(๑๓) ๓ $\frac{3}{4}$ แกลลอน มี กี่ ควอท.

(๑๔) สาม ควอท เป็น ส่วน ใด ของ หนึ่ง แกลลอน.

(๑๕) ถ้า น้ำ มัน ยาง ๔ แกลลอน ราคา ๑๖ บาท แกลลอน หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?

(๑๖) ชาย หนึ่ง ชาย น้ำ ผัง ไป ๔ ควอท ชาย อีก ๕ ควอท ชาย อีก
๘ ไพนท รวม ทั้ง สาม คน ชาย น้ำ ผัง ไป กี่ แกลลอน.

(๑๗) น้ำ ปลา ๑๖ ไพนท เป็น กี่ แกลลอน ?

(๑๘) ถ้า น้ำ ส้ม หนึ่ง ไพนท หนึ่ง ราคา ๓ อัฐี ครึ่ง แกลลอน ราคา เท่า ไ้ ?

(๑๙) หัก ผลลบ โดย เร็ว.

๗ ๘ ๙ ๖ ๗ ๘ ๗ ๖ ๗ ๕ ๙ ๘

๙ ๘ ๕ ๗ ๘ ๕ ๗ ๕ ๖ ๙ ๗ ๕

บทที่ ๖๒

วิธีสอนให้ตุนาฬิกาต่อไป

- (๑) หยิบ หน้า นาฬิกา มา ให้ เข็ม ทั้งสอง ชี้ เทียง เลื่อน เข็ม ให้ ชี้
ทุก ๆ โมง แล ค้าง โมง ตลอด วัน แล คืน.
- (๒) เมื่อ เข็ม ยาว เดิน ไป ได้ $\frac{1}{2}$ ของ รอบ ได้ เดิน ไป ก็ นาที ของ
ชั่วโมง หนึ่ง.
- (๓) ถ้า เข็ม ยาว อยู่ ที่ ๓ แล เข็ม สั้น อยู่ ระหว่าง ๑ แล ๓ จะ เป็น ที่ โมง ?
- (๔) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ บ่าย ๒ โมง ๑๕ นาที.
- (๕) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ เช้า ๓ โมง ๑๕ นาที.
- (๖) เข็ม เข็ม ให้ ชี้ เทียง เลย ๑๕ นาที.
- (๗) หัก เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ ๑๕ นาที เลย โมง หนึ่ง โมง ใด ให้ ได้.
- (๘) ถ้า เดิน ไป ได้ $\frac{3}{4}$ ของ รอบ แล้ว เข็ม ยาว จะ อยู่ ที่ ไหน ?
- (๙) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ อีก ๑๕ นาที จะ ๓ โมง เช้า.
- (๑๐) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ อีก ๑๕ นาที จะ โมง เช้า.
- (๑๑) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ อีก ๑๕ นาที จะ เทียง.
- (๑๒) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ ๑๕ นาที จะ ๔ โมง เช้า.
- (๑๓) เพน จุด เล็ก ๆ ระหว่าง เลข ๑๒ กับ เลข ๑ หรือ ? ระหว่าง เลข อื่น ๆ
มี จุด เหมือน กัน หรือ ?
- (๑๔) จง นับ จุด นั้น ระยะ หนึ่ง มี ที่ อัน ?
- (๑๕) ครู ต้อง บอก ว่า จุด หนึ่ง หมายถึง ที่ หนึ่ง ระหว่าง ๑๒ แล ๑ มี ที่ นาที.
- (๑๖) เลื่อน เข็ม ทั้ง สอง ให้ ชี้ เลข ๑๒ เลื่อน เข็ม ยาว ให้ ชี้ เลข ๑ เข็ม
ยาว ผ่าน มา ก็ นาที ถ้า อย่าง นั้น จะ เป็น ๑๒ โมง กับ ที่ นาที ?
- (๑๗) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ เทียง เลย ๑๐ นาที.
- (๑๘) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ เทียง เลย ๕ นาที.
- (๑๙) เลื่อน เข็ม ให้ ชี้ ๑๒ โมง เลย ๑๕ นาที.

บทที่ ๒๓

ข้อสำหรับ หัด บวกจำนวนต่ำกว่า ๑๖

	ก.	ข.	ค.	ง.	จ.	ฉ.	ด.	ต.	ธ.	ย.
(๑)	๒	๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐
(๒)	๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒
(๓)	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔
(๔)	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖
(๕)	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘
(๖)	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐
(๗)	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒
(๘)	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔
(๙)	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔	๓๖
(๑๐)	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔	๓๖	๓๘
(๑๑)	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔	๓๖	๓๘	๔๐
(๑๒)	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔	๓๖	๓๘	๔๐	๔๒
(๑๓)	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔	๓๖	๓๘	๔๐	๔๒	๔๔
(๑๔)	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔	๓๖	๓๘	๔๐	๔๒	๔๔	๔๖
(๑๕)	๓๐	๓๒	๓๔	๓๖	๓๘	๔๐	๔๒	๔๔	๔๖	๔๘
(๑๖)	๓๒	๓๔	๓๖	๓๘	๔๐	๔๒	๔๔	๔๖	๔๘	๕๐
(๑๗)	๓๔	๓๖	๓๘	๔๐	๔๒	๔๔	๔๖	๔๘	๕๐	๕๒
(๑๘)	๓๖	๓๘	๔๐	๔๒	๔๔	๔๖	๔๘	๕๐	๕๒	๕๔

(๑๙) ครูชี้จำนวนไหน ๆ ก็ได้ แล้วให้นักเรียน หาค ผล บวก ของ จำนวน
ตัว นั้น กับ จำนวน บน.

- (๒๐) ครูชี้ที่แถวไหนก็ได้ เช่น แถว (จ) ให้นักเรียนหา ผลบวก
ให้ได้ ๑๒, ๑๓, ๑๕. หรืออื่นๆต่อไปก็ได้.
- (๒๑) ผสมแถวไหนๆ สองแถวด้วยกันก็ได้.

บทที่ ๖๔

วิธีสอน เลข ๑๗

สิบเจ็ด. ๑๗.

$$๗ + ๑๐. \text{ หรือ } ๑๐ + ๗ = ๑๗. \quad \text{XVII} = ๑๗$$

$$๘ + ๙ \text{ หรือ } ๙ + ๘ = ๑๗.$$

$$๑๐ + ๗ = ๑๗.$$

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)
๖ + ? = ๑๗	? + ๑๐ = ๑๗	๑๕ + ๒ = ?	๑๗ - ๘ = ?
๗ + ? = ๑๗	? + ๔ = ๑๗	๑๕ + ๓ = ?	๑๗ - ๑๐ = ?
๘ + ? = ๑๗	? + ๖ = ๑๗	๑๓ + ๔ = ?	๑๗ - ๕ = ?
๙ + ? = ๑๗	? + ๘ = ๑๗	๑๒ + ๕ = ?	๑๗ - ๔ = ?
๕ + ? = ๑๗	? + ๑๑ = ๑๗	๑๑ + ๖ = ?	๑๗ - ๖ = ?

(๕)	(๖)	(๗)	(๘)
๑๗ - ๑๐ = ?	๑๗ - ๒ = ?	๑๗ - ? = ๗	๑๗ - ? = ๑๖
๑๗ - ๘ = ?	๑๗ - ๑๖ = ?	๑๗ - ? = ๘	๑๗ - ? = ๓
๑๗ - ๓ = ?	๑๗ - ๑๓ = ?	๑๗ - ? = ๔	๑๗ - ? = ๑๕
๑๗ - ๑๑ = ?	๑๗ - ๑๕ = ?	๑๗ - ? = ๙	๑๗ - ? = ๖
๑๗ - ๑๕ = ?	๑๗ - ๑ = ?	๑๗ - ? = ๕	๑๗ - ? = ๑๐

(௭)

(௮)

(௯)

(௧௦)

$$? - ௫ = ௭$$

$$? - ௮ = ௭$$

$$? - ௫ = ௭$$

$$௮ + ௫ = ?$$

$$? - ௮ = ௮$$

$$? - ௭ = ௭$$

$$? - ௭ = ௭$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$? - ௭ = ௮$$

$$? - ௮ = ௭$$

$$? - ௭ = ௮$$

$$௭ + ௮ = ?$$

$$? - ௮ = ௭$$

$$? - ௭ = ௭$$

$$? - ௮ = ௮$$

$$௮ + ௮ = ?$$

$$? - ௭ = ௭$$

$$? - ௭ = ௭$$

$$? - ௮ = ௭$$

$$௭ + ௭ = ?$$

$$௭ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

(௧௧)

(௧௨)

(௧௩)

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௭ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௭ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

$$௮ + ௭ = ?$$

பயிற்சியை

(௧)

(௨)

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

$$௮ + ௭ + ௮ + ௮ + ௮ = ?$$

(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)
๖	๗	๘	๑	๖	๔	๖	๔	๖	๔	๑
๔	๕	๔	๕	๕	๕	๗	๓	๕	๔	๓
๓	๓	๓	๐	๐	๓	๑	๓	๓	๔	๓
๓	๑	๑	๔	๓	๐	๑	๔	๓	๔	๔
(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)	(๒๐)	(๒๑)	(๒๒)	(๒๓)	(๒๔)
๓	๔	๔	๔	๓	๓	๑	๑	๖	๓	๓
๓	๑	๐	๔	๓	๔	๐	๕	๔	๔	๔
๔	๑	๓	๖	๔	๕	๔	๐	๐	๔	๔
๔	๔	๕	๓	๕	๕	๔	๔	๗	๓	๓
(๒๕)	(๒๖)	(๒๗)	(๒๘)	(๒๙)	(๓๐)	(๓๑)	(๓๒)	(๓๓)	(๓๔)	(๓๕)
๔	๖	๕	๓	๗	๕	๖	๔	๔	๕	๕
๕	๔	๖	๓	๗	๐	๕	๕	๔	๔	๓
๓	๓	๓	๕	๓	๑	๔	๔	๔	๔	๓
๔	๓	๓	๕	๑	๔	๓	๑	๕	๐	๐
(๓๖)	(๓๗)	(๓๘)	(๓๙)	(๔๐)	(๔๑)	(๔๒)	(๔๓)	(๔๔)	(๔๕)	(๔๖)
๖	๑	๓	๑	๔	๓	๓	๔	๔	๔	๔
๔	๐	๐	๓	๐	๓	๓	๓	๖	๔	๔
๐	๗	๕	๔	๔	๔	๓	๓	๔	๐	๔
๑	๓	๕	๕	๕	๓	๔	๐	๓	๔	๕

บทที่ ๖๖

วิธี สอน เลข ๑๗ ต่อไป

- (๑) ๔ มีใน เลข ที่ ๓. กับ อีก เท่า ไ.
- (๒) ๖ มี อยู่ใน เลข ที่ ๓. กับ อีก เท่า ไ.
- (๓) ๘ มี อยู่ใน เลข ที่ ๓. กับ อีก เท่า ไ.
- (๔) ๔ มี อยู่ใน เลข ที่ ๓. กับ อีก เท่า ไ.
- (๕) ๕ มี อยู่ใน เลข ที่ ๓. กับ อีก เท่า ไ.
- (๖) ๓ มี อยู่ใน เลข ที่ ๓. กับ อีก เท่า ไ.
- (๗) ๒ มี อยู่ใน เลข ที่ ๓. กับ อีก เท่า ไ.
- (๘) ๗ มี อยู่ใน เลข ที่ ๓. กับ อีก เท่า ไ.
- (๙) ๑๗ คือ อะไร ๔ ๓. กับ อีก เท่า ไ.

- (๑๐) ๑๗ คืออะไร ๕ คน กับ อีก เท่า ไ.
- (๑๑) ๑๗ คืออะไร ๘ คน กับ อีก เท่า ไ.
- (๑๒) ๑๗ คืออะไร ๔ คน กับ อีก เท่า ไ.
- (๑๓) ๑๗ คืออะไร ๖ คน กับ อีก เท่า ไ.
- (๑๔) ๑๗ คืออะไร ๓ คน กับ อีก เท่า ไ.
- (๑๕) ๑๗ คืออะไร ๒ คน กับ อีก เท่า ไ.
- (๑๖) ๑๗ คืออะไร ๗ คน กับ อีก เท่า ไ.
- (๑๗) ๑๗ คืออะไร ๙ คน กับ อีก เท่า ไ.
- (๑๘) ๑๗ มากกว่า ๑๔ เท่า ไ.
- (๑๙) ๑๗ มากกว่า ๘ เท่า ไ.
- (๒๐) ๑๗ มากกว่า ๖ เท่า ไ.
- (๒๑) ๑๗ มากกว่า ๑๐ เท่า ไ.
- (๒๒) ๑๗ มากกว่า ๑๒ เท่า ไ.
- (๒๓) ๑๗ มากกว่า ๑๕ เท่า ไ.
- (๒๔) ๑๗ มากกว่า ๙ เท่า ไ.
- (๒๕) ๑๗ มากกว่า ๗ เท่า ไ.
- (๒๖) ๑๗ มากกว่า ๑๑ เท่า ไ.
- (๒๗) ๑๗ มากกว่า ๑๓ เท่า ไ.
- (๒๘) ๑๗ มากกว่า ๕ เท่า ไ.
- (๒๙) ๑๗ มากกว่า ๑๖ เท่า ไ.
- (๓๐) ๑๗ มากกว่า ๔ เท่า ไ.
- (๓๑) ๑๗ มากกว่า ๔ สาม คน เท่า ไ.
- (๓๒) ๑๗ มากกว่า ๔ สี่ คน เท่า ไ.
- (๓๓) ๑๗ มากกว่า ๓ ห้า คน เท่า ไ.
- (๓๔) ๑๗ มากกว่า ๒ หก คน เท่า ไ.

(୩) ୧) ଗଞ୍ଜ. ୨) ଗଞ୍ଜ. ୩) ଗଞ୍ଜ. ୪) ଗଞ୍ଜ. ୫) ଗଞ୍ଜ. ୬) ଗଞ୍ଜ.

$\frac{9}{10}$ ଥିବା ଗଠ = ?

ଉତ୍ତର = ?

$$\frac{6}{5} \text{ ମନ } 6 = ?$$

บทที่ ๖๘

วิธีสอน เลข ๑๗ ต่อไป

(๑) จง ทำ รูป สี่ เหลี่ยม หรือ เส้น ให้ อธิบาย ตาม รูป ต่อไป นี้.

$\frac{๑}{๒} = \frac{?}{๔}$	$\frac{๑}{๒} = \frac{?}{๓}$	$\frac{๓}{๓} = \frac{?}{๖}$	$\frac{๒}{๔} = \frac{?}{๓}$
$\frac{๒}{๒} = \frac{?}{๔}$	$\frac{๒}{๒} = \frac{?}{๓}$	$\frac{๑}{๔} = \frac{?}{๓}$	$\frac{๓}{๔} = \frac{?}{๓}$
$\frac{๑}{๒} = \frac{?}{๖}$	$\frac{๑}{๓} = \frac{?}{๖}$	$\frac{๒}{๔} = \frac{?}{๖}$	$\frac{๒}{๖} = \frac{?}{๓}$
$\frac{๒}{๒} = \frac{?}{๖}$	$\frac{๒}{๓} = \frac{?}{๖}$	$\frac{๒}{๔} = \frac{?}{๖}$	$\frac{๓}{๖} = \frac{?}{๓}$

(๒) ๑๗ เดือน เป็น ที่ ปี ?

(๓) ๑๗ เดือน มี ที่ ฤดู ?

(๔) ๑๗ นิ้ว มากกว่า ฟุต หนึ่ง ที่ นิ้ว ?

(๕) ๑๗ ฟอง มากกว่า หนึ่ง โหล ที่ ฟอง ?

(๖) ๑๗ วัน เป็น ที่ อาทิตย์ ?

(๗) ๑๗ ฟุต เป็น ที่ หลา ?

(๘) ๑๗ ศวอท เป็น ที่ แกล์ สัน ?

(๙) ๑๗ โพนท์ เป็น ศวอท ?

(๑๐) ๑๗ จิล เป็น ที่ โพนท์ ?

(๑๑) ๑๗ เฟ็ค เป็น ที่ บุเชิต ?

(๑๒) ๑๗ ศวอท เป็น ที่ เฟ็ค ?

(๑๓) ๑๗ ชั้ว มากกว่า สลึง หนึ่ง เท่า ไ้ ?

(๑๔) ๑๗ ชั้ว มากกว่า เฟือง สอง ไพ เท่า ไ้ ?

(๑๕) ๑๗ วัน มากกว่า ปีกัน หนึ่ง ที่ วัน ?

(๑๖) ถ้า รู้ ราคา หนึ่งสือ เล่ม หนึ่ง อยาก รู้ ของ ๕ เล่ม จะต้อง ทำ อย่างไร ?

(๑๗) ดินสอ สอง แท่ง เป็น เศษ ส่วน อะไร ของ ดินสอ ๑๖ แท่ง ถ้า นักเรียน

คิดเลขอย่างนี้ เร็วไม่ได้ ครู ควร จะ ให้ เขา คิด โดย นับของ จนจำได้.

บทที่ ๖๙

วิธีสอน เลข คู่คี่

- (๑) จง เขียน จำนวน เลข ต่ำ กว่า ๑๐ ลง ไป ที่ ๒ หาร ได้ ไม่ มี เหลือ.
- (๒) เลข ทุก จำนวน ที่ ๒ หาร ได้ ไม่ มี เหลือ นั้น เรียก ว่า เลข คู่.
- (๓) จง เขียน เลข คู่ ตั้งแต่ หนึ่ง ถึง ๑๘.
- (๔) จง เขียน เลข ๔ จำนวน ที่ เอา ๒ หาร ไม่ได้.
- (๕) เลข ทุก จำนวน ที่ เอา ๒ หาร ไม่ได้ เรียก ว่า เลข คี่.
- (๖) จง เขียน เลข คี่ ตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๓.
- (๗) จง นับ ๒ ตั้งแต่ ๒ ถึง ๑๖.
- (๘) จง นับ เลข ที่ ๒ ถึง ๑๘.
- (๙) ครู สั่ง ให้ นักเรียน เอา เมล็ด น้อยหน่า หรือ มะขาม มา โรงเรียน บ้าง แล้ว ครู สอน ให้ เล่น คู่คี่.
- (๑๐) ฉัน มี อัญ สลึง หนึ่ง ให้ น้อง เสี่ย ๑ ขว่ง ที่ ฉัน มี อยู่ ยัง เหลือ ใด?
- (๑๑) ถ้า ห้อง นี้ ยาว ๕ หลา กับ ๒ ฟุต จะเป็น กี่ ฟุต ?
- (๑๒) แดง มี ฝรั่ง ๑๓ ผล กิน เสี่ย ผล หนึ่ง ที่ เหลือ แบ่ง ให้ น้อง ค้าง หนึ่ง ยังมี ฝรั่ง เหลือ อยู่ กี่ ผล ?
- (๑๓) นาย ขม มี สวน สี เหลี่ยม จัตุรัส หนึ่ง รอบ สวน วัด ได้ ๑๖ หลา ด้าน หนึ่ง จะ ยาว เท่า ใด ?
- (๑๔) ถ้า มี ทอง แดง-อัน ละ ไพ ๒ อัน, ๒ ไพ อัน หนึ่ง ๑ อัฐ ๓ อัน รวม หมด ด้วย กัน เป็น กี่ อัฐ ?
- (๑๕) ถ้า จะ ซื้อ ลูกไม้ ติด เลื่อ ๒ แฉก ราคา หลา ละ อัฐ ๒ แฉก หนึ่ง มี ๘ หลา จะ สิ้น อัฐ เท่า ใด ?
- (๑๖) มี เด็ก เล่น อยู่ ๒ หมู่ หมู่ หนึ่ง เดิน มา มี เด็ก หญิง ๒ คน กับ เด็ก ชาย คน หนึ่ง หมู่ ที่ เดิน ไป มี เด็ก หญิง ๓ คน เด็ก ชาย ๒ คน รวม หมด ด้วย กัน มี เด็ก กี่ คน ?

บทที่ ๗๐

วิธี สอนเลข ๑๗ ต่อ ไป

(๑) ถ้าใช้ ตำนานวัน ละ ๒ กระป๋อง ๆ หนึ่ง จู ๑ บุเชิล ใน ๒ อาทิตย์ ใช้ที่ บุเชิล ?

(๒) ถ้า น้ำ ส้ม ๑ แกล สัน รากา สลึง หนึ่ง โพนท์ หนึ่ง รากา เท่า ไ้ ?

(๓) จะ ต้อง เติม น้ำ ๑๒ ควอท ลง ใน ถัง จู ๒ ควอท ที่ หน ?

(๔) นาย ชม ซื้อ ดินสอ แท่ง หนึ่ง เสีย อัฐ ไพ หนึ่ง ซื้อ กระดาษ เสีย ๑๕ อัฐ สิ้น อัฐ เท่า ไ้ ?

(๕) ๑๒ กับ ๓ ลบ เสีย ๔ เหลือ เท่า ไ้ ? ๑๒ กับ ๔ ลบ เสีย ๗ เหลือ เท่า ไ้ ?

(๖) ๕ กับ ๘ ลบ เสีย ๑๒ เหลือ เท่า ไ้ ? ๑๒ กับ ๓ ลบ เสีย ๙ เหลือ เท่า ไ้ ?

(๗) ๑๗ ลบ เสีย ๙ แล้ว ลบ ๕ เหลือ เท่า ไ้ ? ๙ กับ ๕ ลบ เสีย ๖ เหลือ เท่า ไ้ ?

(๘) ถ้า สลึง ๓ ผล รากา ๖ อัฐ ๘ ผล รากา เท่า ไ้ ?

(๙) ถ้า หมวก ใบ หนึ่ง รากา ๕ บาท มี เงิน ๑๕ บาท ซื้อ หมวก ได้กี่ ใบ ?

(๑๐) ถ้า ส้ม ผล หนึ่ง รากา ๒ ไพ มี อัฐ สลึง หนึ่ง ซื้อ ส้ม ได้กี่ ผล ?

(๑๑) อัฐ สอง ไพ อัน หนึ่ง . อัน ละ ไพ ๓ อัน ทั้ง หมด เปน กี่ อัฐ ?

(๑๒) แดง อายุ ๑๗ ปี, ก่อน ๙ ปี มา นี้ เขา อายุ ๑๗ ได้ เท่า ไ้ ?

(๑๓) จง แต่ง โจทย์ ๕ โจทย์ ใช้ จำนวน ๑๗ เปน ผล ที่ สุด.

(๑๔) นาย บุติก มี มะนาว ๕ ผล น้อย มี มาก กว่า เท่า หนึ่ง ทั้งสองคน มี กี่ ผล ?

(๑๕) กระปุก หมึก ใบ หนึ่ง รากา หนึ่ง สอง ใบ รากา เท่า ไ้ ?

(๑๖) นาย เขย อยาก ซื้อ หนังสือ เล่ม หนึ่ง รากา ๑๗ อัฐ เขา มี อัฐ เพียง เดียว ยัง ขาด อีก เท่า ไ้ ?

(๑๗) ชาย ผู้ หนึ่ง ซื้อ เบ๊ง ๑ กระสอบ รากา ๖ บาท เสีย เงิน ค่า ของ อื่น ๆ อีก ๙ บาท เขา ใช้ เงิน สิ้น กี่ บาท ?

(๑๘) ๙ กับ ๖ ลบ เสีย ๘ เหลือ เท่า ไ้ ?

(๑๙) ถ้า ได้ ๓ ตัว ราคา ๑๕ บาท ๒ ตัว ราคา เท่าใด ?

(๒๐) ถ้า ซื้อ กระดาษ ลีน ๘ อัน ซื้อ ดินสอ ลีน ๖ อัน ทั้งหมด ลีน อัน เท่าใด ?

บท ที่ ๗๑

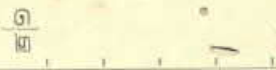
วิธี สอน เลข ๑๗ ต่อ ไป

- (๑) ฟัน ที่ ของ สอน ดอกไม้ แห่ง หนึ่ง ยาว ๘ ฟุต กว้าง ๓ ฟุต จะเป็น เนื้อ ที่ ที่ ฟุต ตาราง เหลี่ยม ?
- (๒) จง เขียน รูป หนึ่ง หยาบ ตาราง เหลี่ยม แล้ว แบ่ง เป็น ๑ ฟุต ตาราง เหลี่ยม จะได้ ที่ ฟุต ?
- (๓) จง หา ของ ใน ห้อง ทำ อย่าง วัด ดู แล้ว หา หน้า ตาราง เหลี่ยม ของ ๑ สิ่ง นั้น.
- (๔) จง ชิด เส้น ดิ่ง เส้น หนึ่ง ยาว ๑๗ นิ้ว ไม่ ต้อง ใช้ไม้บรรทัด.
- (๕) จง ชิด เส้น ธรรมดา เส้น หนึ่ง ยาว ๑๖ ฟุต กับ ๕ นิ้ว ไม่ ต้อง ใช้ไม้บรรทัด.
- (๖) เอา ไม้บรรทัด วัด เส้น ที่ ชิด แล้ว ดู ว่า ได้ คน ถูก หรือ ไม่.
- (๗) คน ที่ นอก ห้อง เส้น หนึ่ง ยาว ๑๗ ฟุต อีก เส้น หนึ่ง ยาว ๑๗ หลา แล้ว วัด ดู ถูก หรือ ไม่ ?
- (๘) เอา ไม้ เล็ก ๆ ยาว ๑ นิ้ว ๑๗ อัน เรียง ให้ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ละ อัน จะได้ ที่ รูป เหลือ อีก ๓ อัน ?
- (๙) เรียง รูป สาม เหลี่ยม ได้ ที่ รูป.
- (๑๐) จง วัด ฟัน ยาว ๑๖ ฟุต แล้ว เดิน ไป เพียง นั้น ได้ ที่ ก้าว ?
- (๑๑) ไป เดิน ที่ อื่น ๑๖ ก้าว เท่า นั้น แล้ว วัด ดู ว่า ได้ ๑๖ ฟุต หรือ ไม่ ?
- (๑๒) ก้าว ไป ให้ ได้ ๕ หลา ๑๖ ฟุต ก้าว ไป อีก ให้ ได้ ๔ หลา ๑๖ ฟุต ก้าว อีก ให้ ได้ ๙ หลา ๘ ฟุต.
- (๑๓) ต้อง คน ก้าว ให้ เท่า ๆ กัน เมื่อ ก้าว แล้ว วัด ดู ว่า ถูก หรือ ไม่ ?

- (๑๔) วัด ห้าง เขียน ตามยาว ด้วยไม้ หลา.
- (๑๕) เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง ต่อ เส้น ผ่า มุม ทั้ง ๒ เส้น.
- (๑๖) มี น้ำ ปลา ๕ แกลลอน ขาย ทน หนึ่ง ลัง ไป ๓ คอวท อีก ทน หนึ่ง ๔ คอวท อีก ทน หนึ่ง ๖ คอวท จะมี น้ำ ปลา เหลือ กี่ คอวท ? ถ้า ขาย คอวท ละ ๕ อัฐิ จะได้ เท่า ไหร่ ?
- (๑๗) ถ้า เมล็ด กาแฟ มูชิชิ หนึ่ง ราคา ๓ บาท เพ็ค หนึ่ง ราคา เท่า ไหร่ ?

บท ที่ ๗๒

วิธี สอน เศษ ส่วน ๕

ครู จง ตาม นักเรียน ว่า รูป ทั้ง หมด เหล่า นี้ ได้ แบ่ง ออก เป็น กี่ ส่วน ?

- (๑) ให้ นักเรียน ชี้ ส่วน หนึ่ง ของ รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน.
- (๒) ส่วน ที่ ชี้ นี้ เรียก ว่า อะไร ?
- (๓) จง ชี้ ส่วน หนึ่ง ของ รูป ๕ เหลี่ยม.
- (๔) จง ชี้ ส่วน หนึ่ง ของ วงกลม.
- (๕) จง ชี้ ส่วน หนึ่ง ของ เส้น ที่ ได้ ขีด ไว้.
- (๖) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน รูป หนึ่ง ยาว ๕ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว แบ่ง ออก เป็น ๕ ส่วน เท่า ๆ กัน จง ขีด เสีย $\frac{1}{5}$ ของ รูป นั้น.
- (๗) จง ขีด เส้น เพื่อ จะ ชี้ ให้ เห็น ใดๆ ส่วน ต่อ ไป นี้:—

$\frac{1}{5}$ ของ ๕ $\frac{2}{5}$ ของ ๕ $\frac{3}{5}$ ของ ๕ $\frac{4}{5}$ ของ ๕

$\frac{9}{5}$ ଟଙ୍କା ୧୦

$\frac{1}{2}$ ଟନ ୧୦

၈၄၁

$\frac{6}{5}$ ଅଞ୍ଚଳ

$\frac{9}{5}$ ଟନ ଓ

$\frac{1}{2}$ ଟପା ଚା

$\frac{3}{5}$ ଅଞ୍ଚଳ, ୧୫

୬ ଅମ୍ଳ ଚୂର୍ଣ୍ଣ

- (๘) ๑ เป็นเศษอะไรของ ๕ ?
- (๙) ๒ เป็นเศษอะไรของ ๕ ?
- (๑๐) ๕ เป็นเศษอะไรของ ๑๕ ?
- (๑๑) ๒ เป็นเศษอะไรของ ๑๐ ?
- (๑๒) ถ้า มี ๓ $\frac{๑}{๕}$ ของ ช้าง ที่มี อยู่ จะ เป็น ช้าง เท่า ไหร่ ?
- (๑๓) ถ้า ลูก หิน ๒ ลูก เป็น $\frac{๑}{๕}$ ของ ที่มี อยู่, จะมี ลูก หิน ที่ ลูก ?
- (๑๔) เอาไม้ ลูก ๒๕ บาน มา ตัด ๑๕ อัน เอา ไป เสีย $\frac{๑}{๕}$ แล้ว ไป เอา อีก ๒ อัน แล้ว เอา ไป อีก $\frac{๑}{๕}$ ของ ที่ เหลือ อยู่ ยัง เหลือ อีก เท่า ไหร่ ?
- (๑๕) เอาไม้ ลูก ๒๕ บาน ตัด ๑๕ อัน เอา มา ตัด ไม้ อีก ครึ่ง เท่า นั้น แล้ว เอา มา อีก อัน หนึ่ง แล้ว เอา ไป เสีย $\frac{๑}{๕}$ ของ ที่มี อยู่ แล้ว เอา ไป อีก $\frac{๑}{๕}$ ของ ที่ ยัง เหลือ นั้น จะมี ไม้ เหลือ อีก เท่า ไหร่ ?
- (๑๖) จง เอา $\frac{๑}{๕}$ แห่ง ๕ โจทย์.

บทที่ ๗

วิธี สอน เกษ ๑๙

ลึบ แปด ๑๘.

$$๘ + ๑๐. \text{ ทวิ } ๑๐ + ๘ = ๑๘.$$

$$m + m + \dots = 0_{\text{res.}}$$

$$10 + 2 = 12.$$

(৬)

$$୧୫ + ୩ = ?$$

(19)

$$2 + 3 = ?$$

(၅)

$$4 + 90 = ?$$

$$7 + 10 = ?$$

$$4 + 3 = ?$$

$$64 + 4 = ?$$

$$n + n = ?$$

$$b + d = ?$$

മെ + ന = ?

$$6 + 98 = ?$$

୧୧ + ୯ = ?

৩৩ + ৫' = ?

(୧) (୨) (୩) (୪)
 ଘ + ? = ଗ. ଙ + ? = ଗ. ଞ + ? = ଗ. ? + ଙ = ଗ.
 ଛ + ? = ଗ. ଟ + ? = ଗ. ଠ + ? = ଗ. ? + ଠ = ଗ.
 ଝ + ? = ଗ. ଡ + ? = ଗ. ଣ + ? = ଗ. ? + ଣ = ଗ.
 ଢ + ? = ଗ. ଣ + ? = ଗ. ଶ + ? = ଗ. ? + ଶ = ଗ.

(୫) (୬) (୭) (୮)
 ଗ — ଙ = ? ଗ — ଠ = ? ଗ — ଡ = ? ଗ — ଟ = ?
 ଗ — ଟ = ? ଗ — ଞ = ? ଗ — ଣ = ? ଗ — ଛ = ?
 ଗ — ଛ = ? ଗ — ଝ = ? ଗ — ଞ = ? ଗ — ଟ = ?
 ଗ — ଟ = ? ଗ — ଙ = ? ଗ — ଶ = ? ଗ — ଷ = ?

(୯) (୧୦) (୧୧) (୧୨)
 ଗ = ଘ + ? ଗ — ଞ = ? ଗ — ଟ = ? ଗ ଶ = ?
 ଗ = ଠ + ? ଗ — ଣ = ? ଗ — ଡ = ? ଗ ଷ = ?
 ଗ = ଙ + ? ଗ — ଟ = ? ଗ — ଛ = ? ଗ ଷ = ?
 ଗ = ଟ + ? ଗ — ଞ = ? ଗ — ଣ = ? ଗ ଷ = ?
 ଗ = ଛ + ? ଗ — ଝ = ? ଗ — ଶ = ? ଗ ଷ = ?

(୧୩) (୧୪) (୧୫) (୧୬)
 ଘ + ଶ = ? ଙ + ଙ = ? ଗ ଷ ଟ = ? ଗ ଷ ଶ = ?
 ଣ + ଟ = ? ଘ + ଠ = ? ଗ ଷ ଟ = ? ଗ ଷ ଟ = ?
 ଝ + ଘ = ? ଝ + ଛ = ? ଗ ଷ ଶ = ? ଗ ଷ ଠ = ?

บทที่ ๗๔

วิธีสอนเลขเศษทศไป

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)
๑ × ๒ = ?	๔ × ๒ = ?	๒ × ๔ = ?	๓ × ๖ = ?
๒ × ๒ = ?	๑ × ๓ = ?	๓ × ๔ = ?	๑ × ๗ = ?
๓ × ๒ = ?	๒ × ๓ = ?	๔ × ๔ = ?	๒ × ๗ = ?
๔ × ๒ = ?	๓ × ๓ = ?	๑ × ๕ = ?	๑ × ๘ = ?
๕ × ๒ = ?	๔ × ๓ = ?	๒ × ๕ = ?	๒ × ๘ = ?
๖ × ๒ = ?	๕ × ๓ = ?	๓ × ๕ = ?	๑ × ๙ = ?
๗ × ๒ = ?	๖ × ๓ = ?	๑ × ๖ = ?	๒ × ๙ = ?
๘ × ๒ = ?	๑ × ๔ = ?	๒ × ๖ = ?	๑ × ๑๐ = ?

(๕)	(๖)	(๗)	(๘)
๖ × ๓ = ?	๔ × ๓ = ?	๗ × ๒ = ?	๓ × ๔ = ?
๔ × ๔ = ?	๓ × ๕ = ?	๘ × ๒ = ?	๓ × ๒ = ?
๒ × ๘ = ?	๒ × ๙ = ?	๓ × ๖ = ?	๕ × ๓ = ?
๙ × ๒ = ?	๖ × ๒ = ?	๒ × ๕ = ?	๒ × ๖ = ?

(๙)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)
๑๘ ÷ ๓ = ?	๑๖ ÷ ๔ = ?	๑๕ ÷ ๕ = ?	๑๒ ÷ ๖ = ?
๑๘ ÷ ๖ = ?	๑๖ ÷ ๒ = ?	๑๕ ÷ ๓ = ?	๑๒ ÷ ๓ = ?
๑๘ ÷ ๙ = ?	๑๖ ÷ ๘ = ?	๑๕ ÷ ๗ = ?	๑๒ ÷ ๒ = ?
๑๘ ÷ ๑๒ = ?	๑๖ ÷ ๓ = ?	๑๕ ÷ ๒ = ?	๑๕ ÷ ๕ = ?

(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)
๑๘ ÷ ๑ = ?	๑๘ ÷ ๕ = ?	๑๘ ÷ ๙ = ?	๑๘ ÷ ๑๓ = ?
๑๘ ÷ ๒ = ?	๑๘ ÷ ๖ = ?	๑๘ ÷ ๑๐ = ?	๑๘ ÷ ๑๔ = ?
๑๘ ÷ ๓ = ?	๑๘ ÷ ๗ = ?	๑๘ ÷ ๑๑ = ?	๑๘ ÷ ๑๕ = ?
๑๘ ÷ ๔ = ?	๑๘ ÷ ๘ = ?	๑๘ ÷ ๑๒ = ?	๑๘ ÷ ๑๖ = ?

(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)	(๒๐)
๕ + ๕ = ?	๕ + ๖ = ?	๗ + ๗ = ?	๖ + ๖ = ?
๕ + ๗ = ?	๕ + ๘ = ?	๗ + ๕ = ?	๖ + ๕ = ?
๕ + ๕ = ?	๕ + ๔ = ?	๗ + ๓ = ?	๖ + ๒ = ?

บทที่ ๗๕

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)
๗	๖	๕	๔	๖	๕	๔	๓	๖	๗
๓	๔	๕	๕	๓	๓	๔	๔	๖	๖
๗	๕	๑	๕	๗	๔	๔	๕	๖	๕

(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)	(๒๐)
๔	๔	๓	๖	๖	๗	๕	๗	๕	๔
๔	๕	๔	๖	๐	๗	๕	๖	๕	๗
๔	๔	๔	๒	๖	๒	๐	๐	๐	๖
๔	๕	๓	๓	๖	๒	๒	๕	๑	๑

- (๒๑) ๑๘ เป็น ? × ๔ ยัง ขาด เหลือ เท่า ไ้.
- (๒๒) ๑๘ เป็น ? × ๕ ยัง ขาด เหลือ เท่า ไ้.
- (๒๓) ๑๘ เป็น ? × ๒ ยัง ขาด เหลือ เท่า ไ้.
- (๒๔) ๑๘ เป็น ? × ๕ ยัง ขาด เหลือ เท่า ไ้.
- (๒๕) ๑๘ เป็น ? × ๓ ยัง ขาด เหลือ เท่า ไ้.
- (๒๖) ๑๘ เป็น ? × ๕ ยัง ขาด เหลือ เท่า ไ้.
- (๒๗) ๑๘ มากกว่า ๕ เท่า ไ้.
- (๒๘) ๑๘ มากกว่า ๑๑ เท่า ไ้.
- (๒๙) ๑๘ มากกว่า ๑๓ เท่า ไ้.
- (๓๐) ๑๘ มากกว่า ๑๕ เท่า ไ้.
- (๓๑) ๑๘ มากกว่า ๑๗ เท่า ไ้.
- (๓๒) ๑๘ มากกว่า ๑๖ เท่า ไ้.
- (๓๓) ๑๘ มากกว่า ๑๔ เท่า ไ้.

(๓๔) ๑๘ มากกว่า ๑๒ เท่า ไ้.

(๓๕) ๑๘ มากกว่า ๑๐ เท่า ไ้.

(๓๖) จง ผสม เลข ต่อไป นี้.

๖	๘	๘	๙	๗	๙	๕	๕	๗	๗
<u>๗</u>	<u>๗</u>	<u>๙</u>	<u>๙</u>	<u>๖</u>	<u>๕</u>	<u>๖</u>	<u>๙</u>	<u>๙</u>	<u>๗</u>

(๓๗) จง ผสม เลข ต่อไป นี้.

๘	๗	๖	๕	๔	๓	๙	๘	๘	๗
<u>๘</u>	<u>๕</u>	<u>๙</u>	<u>๘</u>	<u>๙</u>	<u>๘</u>	<u>๓</u>	<u>๖</u>	<u>๔</u>	<u>๔</u>

บท ที่ ๗๖

(รูป เครื่อง ชั่ง)

คำ นำ

วิธี สอน ให้ ใช้ ชั่ง สำหรับ ชั่ง ของ ต่าง ๆ

ครู ควร หา เครื่อง ชั่ง ต่าง ๆ เช่น ตาเต็ง, หรือ อย่าง อื่น มาให้ นักเรียน

หัด ชั่ง ของ ต่าง ๆ ที่ มีใน โรงเรียน หรือ ตาม
ที่ ครู จะ ให้ เช่น— ดินสอ, เข็ม, กรรไกร,
ทราย ชี้ เลื่อย ปูน ขาว เปน ต้น, แล สอน ให้
รู้จัก ชื่อ เครื่อง ต่าง ๆ ที่ ใช้ ชั่ง.

ครู จะ แนะนำ ให้ นักเรียน บอก ทุก อย่าง
ที่ เขา ได้ รู้ ถึง การ ชั่ง ของ ต่าง ๆ สอน มาตรฐาน ชั่ง ของ อย่าง ไทย ก่อน
คือ มาตรฐาน ชั่ง ของ แห่ง, แล เครื่อง ยา.

๒ ฟัด เปน อัฐ ๒ เฟื้อง เปน สลึง.

๒ อัฐ เปน ไพ ๔ สลึง เปน บาท.

๔ ไพ เปน เฟื้อง ๔ บาท เปน ตำลึง.

(๑) เครื่อง ใน รูป ข้าง บน นี้ ใช้ สำหรับ ทำ อะไร ?

(๒) ใน ห้อง เรียน มี ชั่ง หรือ ไม่ ?

(๓) จง เอา ชี้ เลื่อย มา ชั่ง ตู ปอนด์ หนึ่ง.

- (๔) จง ชี้แจง ว่า ที่ อวณส เปน ปอนต์ หนึ่ง.
- (๕) ใน $\frac{1}{2}$ ปอนต์ มี ที่ อวณส ?
- (๖) ใน $\frac{1}{4}$ ปอนต์ มี ที่ อวณส ?
- (๗) ๕ อวณส เปน ส่วน อะไร ของ ๑ ปอนต์.
- (๘) จง คน น้ำหนัก ของ ๆ ต่าง ๆ แล้ว เอา ขึ้น ชั่ง แล้ว จด ไว้ ตาม ตาราง ต่อไป นี้.

ชื่อ ของ	จำนวน ที่ คน	น้ำหนัก แท้	จำนวนที่ วัด.

คำ นำ อาจารย์ ควร จะมี ของ เอา ไว้ ชั่ง หลาย อย่าง เช่น ถั่ว ข้าว โกงหน้ แป้ง สาลี น้ำตาล ชี้ เลือย กับ ของ อื่น ๆ อีก ด้วย ครู ไม่ ต้อง คิด ว่า ที่ จะ ให้ นักเรียน หัด คน น้ำหนัก และ ชั่ง ของ ให้ ถูก นั้น เปน การ เสีย เวลา ครู ต้อง เลือก นักเรียน ให้ เปน ผู้ ขาย แล ผู้ ชั่ง ตาม อย่าง วัณ เขา ทำ กัน.

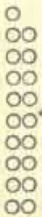
บท ที่ ๗๗

วิธี สอน เลข ๑๘ ต่อไป

- (๑) เอา ไม้ เล็ก ๆ ยาว ๑ นิ้ว มา ๑๘ อัน เรียง เปน รูป สี่เหลี่ยม จตุรัส ได้ ก็ รูป ?
- (๒) เรียง เปน รูป ๓ เหลี่ยม ได้ ก็ รูป ?
- (๓) เรียง เปน รูป สี่เหลี่ยม ด้าน สมนาน ให้ ยาว กว่า กว้าง เท่า หนึ่ง ได้ ก็ รูป ?

- (๔) จง เรียง เป็น รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน ให้ เส้น รอบ นอก ยาว ๑๘ นิ้ว,
 (๕) จง ทำ รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน ให้ เส้น รอบ รูป แล พื้นที่ เป็น ๑๘ นิ้ว
 จะได้ หรือ ไม่ ?
 (๖) โต๊ะ ตัว หนึ่ง ยาว ๖ ฟุต กว้าง ๓ ฟุต เป็น ที่ ฟุต ตรง เหลี่ยม.
 (๗) สวน ดอกไม้ ยาว ๔ ฟุต กว้าง ๒ ฟุต เป็น เนื้อ ที่ เท่า ไ้ ?
 (๘) ถนน แห่ง หนึ่ง ยาว ๑๘ ฟุต กว้าง ๑ ฟุต เป็น เนื้อ ที่ เท่า ไ้ ?
 (๙) จะ เรียง ไม้ ๑๘ อัน ให้ เป็น เส้น ขนาน ได้ กี่ คู่.
 (๑๐) จะ เรียง ไม้ ๑๘ อัน ให้ เป็น มุม ขว ได้ กี่ อัน ?
 (๑๑) ถ้า จะ เอา ไม้ ๑๘ อัน ทำ มุม ๔ มุม จะต้อง มี ไม้ ต่อ กัน กี่ คู่ ?
 (๑๒) ไม้ ลูกบาศก์ ๓ อัน มี กี่ หน้า ?
 (๑๓) ถ้า น้ำมัน แก๊ส ถัง หนึ่ง ราคา ๑๒ อัฐิ ควร ทา หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
 (๑๔) ถ้า ถ้วย ใบ หนึ่ง จู น้ำปลา จืด หนึ่ง จะ เอา น้ำปลา จาก ขวด จู ควร ทา
 หนึ่ง ใส่ ใน ถ้วย จืด ได้ กี่ หน ?
 (๑๕) มี อัฐิ อยู่ ๑๘ อัฐิ จะ ซื้อ น้ำปลา ราคา โพนท์ ละ ๓ อัฐิ ได้ กี่ โพนท์ ?
 (๑๖) ถ้า เนื้อ ปอนด์ หนึ่ง ราคา ๑๘ อัฐิ - ๑๑ ปอนด์ ราคา เท่า ไ้ ?

บทที่ ๗๘

สิบ เก้า. ๑๘. ๘ + ๑๐. หรือ ๑๐ + ๘ = ๑๘.

$$๑๐ + ๘ = ๑๘.$$

(๑)	(๒)	(๓)
๑๘ - ๑๔ = ?	๑๘ - ๑๗ = ?	๑๘ - ๘ = ?
๑๘ - ๑๑ = ?	๑๘ - ๓ = ?	๑๘ - ๕ = ?
๑๘ - ๘ = ?	๑๘ - ๑๐ = ?	๑๘ - ๗ = ?
๑๘ - ๔ = ?	๑๘ - ๑๒ = ?	๑๘ - ๑๓ = ?

(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)
๒	๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐
๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒
๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔
๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖
๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘
๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐
๑๔	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒
๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔
๑๘	๒๐	๒๒	๒๔	๒๖	๒๘	๓๐	๓๒	๓๔	๓๖

$$\begin{array}{l}
 \left. \begin{array}{l}
 (๑๔) \\
 + ๘ = ? \\
 \div ๘ = ? \\
 - ๘ = ? \\
 \times ๒ = ?
 \end{array} \right\} \begin{array}{l}
 (๑๕) \\
 + ๗ = ? \\
 \div ๕ = ? \\
 \times ๑ = ? \\
 - ๖ = ?
 \end{array} \left. \begin{array}{l}
 (๑๖) \\
 \times ๓ = ? \\
 \div ๖ = ? \\
 + ๑๒ = ? \\
 - ๔ = ?
 \end{array} \right\}
 \end{array}$$

(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)	(๒๐)
๖ × ๓ = ?	๓ × ๓ = ?	๖ × ๒ = ?	๑๖ ÷ ๘ = ?
๘ × ๒ = ?	๓ × ๕ = ?	๘ × ๒ = ?	๑๖ ÷ ๖ = ?
๔ × ๔ = ?	๗ × ๒ = ?	๔ × ๓ = ?	๑๖ ÷ ๓ = ?
๕ × ๖ = ?	๕ × ๓ = ?	๗ × ๑ = ?	๑๖ ÷ ๒ = ?

(๒๑)	(๒๒)	(๒๓)	(๒๔)	(๒๕)
๕) ๑๖.	๖) ๑๖.	๔) ๑๖.	๖) ๑๒.	๓) ๑๕.
๗) ๑๖.	๘) ๑๖.	๒) ๑๖.	๒) ๑๒.	๔) ๑๖.
๓) ๑๖.	๘) ๑๖.	๓) ๑๖.	๔) ๑๒.	๘) ๑๖.

บทที่ ๑๖

วิธีสอนเลข ๑๖ ต่อไป

- (๑) ๑๖ = ๖ × ๓ กับเศษ (—) ?
- (๒) ๑๖ = ๓ × ๕ กับเศษ (—) ?
- (๓) ๑๖ = ๔ × ๔ กับเศษ (—) ?
- (๔) ๑๖ = ๒ × ๘ กับเศษ (—) ?

- (๕) $๑๘ = ๙ \times ๒$ กับ เศษ (—) ?
 (๖) $๑๘ = ๓ \times ๖$ กับ เศษ (—) ?
 (๗) $๑๘ = \frac{๑๘}{๒}$ ของ ๑๘ กับ เศษ (—) ?
 (๘) $๑๘ = \frac{๑๘}{๓}$ ของ ๑๘ กับ เศษ (—) ?
 (๙) $๑๘ = \frac{๑๘}{๓}$ ของ ๑๘ กับ เศษ (—) ?
 (๑๐) $๑๘ = ๓ \times ๖$ กับ เศษ (—) ?
 (๑๑) $๑๘ = ๒ \times ๙$ กับ เศษ (—) ?

- (๑๒) ๑๘ มี ๖ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?
 (๑๓) ๑๘ มี ๙ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?
 (๑๔) ๑๘ มี ๓ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?
 (๑๕) ๑๘ มี ๗ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?
 (๑๖) ๑๘ มี ๑๑ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?
 (๑๗) ๑๘ มี ๑๔ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?
 (๑๘) ๑๘ มี ๑๕ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?
 (๑๙) ๑๘ มี ๑๘ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?
 (๒๐) ๑๘ มี ๒ อยู่ () ทน กับ เศษ (—) ?

ให้นักเรียน หา ชื่อ เต็ม ลง ใน ที่ว่างให้ถูก.

- (๒๑) (ไม่) ๘ อัน กับ (ไม่) ๘ อัน เปน () อัน ?
 (๒๒) () ๑๐ ผืน กับ () ๘ ผืน เปน () ผืน ?
 (๒๓) () ๗ — กับ () ๘ — เปน () — ?
 (๒๔) () ๑๘ — หาย เสีย ๘ เหลือ () — ?
 (๒๕) () ๑๘ — หัก เสีย ๗ เหลือ () — ?
 (๒๖) () ๑๗ — ลบ เสีย ๑๐ เหลือ () — ?
 (๒๗) () ๑๔ — หาร เสีย ๕ เหลือ () — ?
 (๒๘) () ๑๒ — ก็น เสีย ๗ เหลือ () — ?

(๒๙) $๑๘ + ? = ๑๙$? $๑๙ - ? = ๑๒$ $๑๕ + ? = ๑๙$.

(๓๐) $๑๔ + ? = ๑๙$? $๑๙ - ? = ๗$ $๑๓ + ? = ๑๙$.

(๓๑) $๑๖ + ? = ๑๙$? $๑๙ - ? = ๖$ $๘ + ? = ๑๙$.

(๓๒) $๑๒ + ? = ๑๙$? $๑๙ - ? = ๙$ $๙ + ? = ๑๙$.

(๓๓) $๔ = \frac{๑}{๒}$ ของ ? $๒ = \frac{๑}{๒}$ ของ ? $๓ = \frac{๑}{๔} = ?$

(๓๔) $๖ = \frac{๑}{๓}$ ของ ? $๔ = \frac{๑}{๔}$ ของ ? $๓ = \frac{๑}{๖} = ?$

บทที่ ๙๐

วิธีสอน เลข ๑๙ ต่อไป

(๑) เอาไม้เล็ก ๆ ยาว ๑ นิ้ว ๑๙ อัน เรียง เป็น รูป สี่ เหลี่ยม จัดไว้ได้
กี่ รูป ?

(๒) เรียง เป็น รูป สาม เหลี่ยม ได้ กี่ รูป ?

(๓) จง เรียง เป็น รูป สี่ เหลี่ยม จัดไว้ ๔ รูป รูป สาม เหลี่ยม ๑ รูป ยัง
มี ไม้ เหลือ กี่ อัน ?

(๔) รูป สี่ เหลี่ยม จัดไว้ ๔ รูป กับ รูป ๓ เหลี่ยม ๑ รูป มี กี่ ด้าน ?

(๕) เรียง เป็น รูป ๕ เหลี่ยม ได้ กี่ รูป ?

(๖) จง เรียง รูป ห้า เหลี่ยม ๓ รูป รูป สี่ เหลี่ยม จัดไว้ ๑ รูป มี ไม้
เหลือ กี่ อัน ?

(๗) รูป ๕ เหลี่ยม ๓ รูป กับ รูป สี่ เหลี่ยม ๑ รูป มี กี่ ด้าน ?

(๘) จง ขีด เส้น ๆ หนึ่ง ยาว ๑๙ ฟุต เส้น นี้ ยาว กว่า ๖ หลา เท่า ไหร่ ?

(๙) จง ขีด เส้น ๆ หนึ่ง ยาว ๑๙ นิ้ว เส้น นี้ ยาว กว่า ๑ $\frac{๑}{๒}$ ฟุต เท่า ไหร่ ?

(๑๐) ส้ม ๑๙ ผล มากกว่า ๑ โหล ครึ่ง กี่ ผล ?

(๑๑) ๑๙ วัน มากกว่า ๒ อาทิตย์ กี่ วัน ?

(๑๒) ๑๙ ขวานส์ มากกว่า ๑ ปอนด์ กี่ ขวานส์ ?

(๑๓) ๑๙ ควอท มากกว่า ๔ แกลลอน กี่ ควอท ?

- (๑๔) ๑๕ ไพนท์ มากกว่า ๔ ควอท์ ที่ ไพนท์ ?
 (๑๕) ๑๕ จิล มากกว่า ๔ ไพนท์ ที่ จิล ?
 (๑๖) ๑๕ เฟ็ค มากกว่า ๔ บุเชล์ ที่ เฟ็ค ?
 (๑๗) ๑๕ ควอท์ มากกว่า ๒ เฟ็ค ที่ ควอท์ ?
 (๑๘) ๑๕ เดือน มากกว่า ๑ ปี ที่ เดือน ?
 (๑๙) ๑๕ อัฐ มากกว่า สิบหนึ่ง เท่าไร ?
 (๒๐) หนึ่ง ไร่ประทาน น้ำ หนึ่ง ละ ๑ ไพนท์ ครอบคลุม ๒ อาทิตย์ จะ ล้น น้ำที่ ควอท์ ?
 (๒๑) สาย อายุ ๖ ขวบ พี่ แก่ กว่า เขา ๓ เท่า กับ ปี หนึ่ง พี่ อายุ เท่า ไหว ?
 (๒๒) ครู จง เขียน จำนวน อย่าง นี้ บน กระดาน แล้ว ให้ นัก เรียน บอก
 เลข เหลือ โดย เร็ว.

(๑๕) (๑๗) (๑๓) (๑๕) (๑๘) (๑๗) (๑๒) (๑๖) (๑๔)

๕ ๘ ๗ ๗ ๘ ๕ ๕ ๘ ๕

(๒๓) ใน ๕ ควอท์ กับ ๑ ไพนท์ มี () ไพนท์

บทที่ ๘๑

วิธี สอน เลข ๑๕ ต่อ ไป

ให้ครู แจก กระดาษ ต่าง อัฐ และ เงิน ให้ แก่ นักเรียน แล้ว เลือก
 คน หนึ่ง หรือ สอง คน เปน เจ้า ของ ร้าน แล ให้ นักเรียน อื่น ๆ มา ซื้อ ของ
 ตาม ใจหาย นี้ หรือ ซื้อ อะไร ตาม ชอบ ใจ เพื่อ นักเรียน จะได้ รู้ จัก
 นับ เงิน.

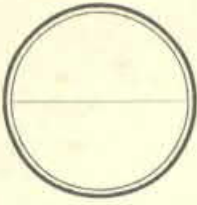
- (๑) ชาย หนึ่ง มี เงิน ๑๖ บาท ซื้อ ของ อย่าง หนึ่ง ล้น ๕ บาท ซื้อ
 อีก อย่าง หนึ่ง ล้น ๖ บาท เขา ยังมี เงิน เหลือ อยู่ ที่ บาท ?
 (๒) ถ้า น้ำตาล ปอนด์ หนึ่ง ราคา ๘ อัฐ ๒ ปอนด์ ราคา เท่า ไหว ?
 (๓) ถ้า เนื้อ ปอนด์ หนึ่ง ราคา ๘ อัฐ ๒ ปอนด์ ราคา เท่า ไหว ?
 (๔) ถ้า น้ำ อ้อย ควอท์ หนึ่ง ราคา ๖ อัฐ ๒ ควอท์ ราคา เท่า ไหว ?

- (๕) ถ้า เข้า สาร ถึง หนึ่ง ราคา ๓ บาท & ถึง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๖) ถ้า มี ราคา หกล, ๓ & บาท, & หกล ราคา เท่า ไ้ ?
- (๗) มะนาว ๔ ใบ ไฟ มี อัญ หนึ่ง จะ ซื้อ ได้ เท่า ไ้ ?
- (๘) แดงโม ผล ๓ & อัญ มี อัญ สลึง หนึ่ง จะ ซื้อ ได้ กี่ ผล ?
- (๙) ซื้อ ลูก กวาด ๕ ห่อ สิ้น ๑๐ อัญ ถ้า ซื้อ แด ๖ ห่อ จะ เปน สิ้น กี่ อัญ ?
- (๑๐) ถ้า มะพร้าว ผล หนึ่ง ราคา ๙ อัญ ซื้อ หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๑) ฟีน ร้อย ๓ สลึง & ร้อย ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๒) ถ้า ถ่าน ลูก หนึ่ง ราคา ๑๘ บาท $\frac{๑}{๓}$ ของ ลูก นั้น ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๓) ถ้า น้ำ ตาล ลูก หนึ่ง ราคา ๑๘ บาท $\frac{๑}{๕}$ ของ ลูก นั้น ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๔) แดงโม เลี้ยว ๓ ไฟ, ผล หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๕) ถ้า เนื้อ $\frac{๑}{๒}$ ปอนด์ ราคา ๓ อัญ ปอนด์ หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๖) ถ้า หกล หนึ่ง ราคา ๕ บาท $\frac{๑}{๕}$ ของ หกล ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๗) ถ้า ถ่าน ๑ ลูก ราคา ๖ บาท ลูก หนึ่ง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๘) ถ้า เนย แสง ๑ ปอนด์ ราคา ๑๒ อัญ $\frac{๑}{๕}$ ของ ปอนด์ ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๙) ถ้า ตัว บุเช็ด หนึ่ง ราคา ๔ บาท $\frac{๑}{๓}$ บุเช็ด ราคา เท่า ไ้ ?
- (๒๐) มี อัญ ๓ สลึง ซื้อ ได้ หนึ่ง หกล ถ้า มี สลึง หนึ่ง จะ ซื้อ ได้ เท่า ไ้ ?
- (๒๑) ถ้า แป้ง ลูก หนึ่ง ราคา ๖ บาท มี เงิน ๒ บาท ซื้อ แป้ง ได้ เท่า ไ้ ?

บท ที่ ๙๒

วิธีสอน วงกลม แล ส่วน ต่าง ๆ ของ วงกลม

จง เอา วง เขียน เขียน ส่วน ต่าง ๆ กัน แล้ว สอน สุนย์ กลาง เส้น
รอบ วง แล เส้น สุนย์ กลาง แล้ว ให้ นักเรียน เขียน รูป แล ชื่อ เหล่า นี้
ไว้ใน สมุด ให้ บอก สิ่ง ของ ต่าง ๆ ที่มี รูป วงกลม ใน ห้อง เขียน แล
ตาม ที่ เสนอ ที่ อื่น ด้วย.

- (๑) จง เขียน รูป นี้.
- (๒) รูป นี้ เรียก ว่า อะไร ?
- (๓) จง เขียน ชื่อ ลง.
- (๔) จง ขีด เส้น รอบ วง เรียก ว่า เส้น อะไร ?
- (๕) จง ขีด เส้น ที่ผ่า วงกลม ออก เท่า กัน เรียก ว่า เส้น อะไร ?
- (๖) เขียน วงกลม วงหนึ่ง แล้ว เขียน ชื่อ เส้น รอบ วง เส้น ศูนย์ กลาง ให้ ถูก.
- (๗) จง หา วงกลม สัก ๕ วง ใน ห้อง นี้.
- (๘) เย็น วัน นี้ เมื่อ กลับ บ้าน เดิน หา ของ กลม ๆ สัก ๕ อย่าง เมื่อ ถึง บ้าน แล้ว หา อีก ๕ อย่าง.
- (๙) จง เขียน รูป วงกลม บน กระดาษ แล้ว เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ไว้ ข้าง ๆ สอง รูป นี้ ต่าง กัน อย่างไร จง บอก มา.
- (๑๐) จง เอา ดิน มา ปั้น รูป ลูก ๑ รูป รูป กลม ๒ รูป ตัด รูป กลม ออก เป็น สอง ส่วน เท่า กัน ครั้ง หนึ่ง เรียก ว่า ซีก หนึ่ง.

- (๑๑) ก้อน ดิน ที่ ปั้น นั้น เหมือน รูป นี้ หรือ ไม่ ?
- (๑๒) ลูก ๑ บาท แล ลูก กลม ต่าง กัน อย่างไร ?
- (๑๓) ลูก ๑ บาท แล ลูก กลม เหมือน กัน อย่างไร ?
- (๑๔) จง ออก ชื่อ สิ่ง ที่ เป็น รูป กลม มี อะไร ใน ห้อง นี้บ้าง ที่เป็น รูป กลม ?
- (๑๕) จง คิด ดู ของ บาง สิ่ง ที่ มี รูป คล้าย ลูก ๑ บาท.
- (๑๖) จง คิด ดู ของ บาง สิ่ง ที่ เป็น รูป ลูก ๑ บาท.
- (๑๗) มี อะไร ใน ห้อง ที่ มี รูป คล้าย ครั้ง รูป กลม ?
- (๑๘) หน้า ของ รูป กลม ผิด กับ หน้า ลูก ๑ บาท อย่างไร ?

(၈)	(၉)	(၁၀)	(၁၁)	(၁၂)	(၁၃)	(၁၄)	(၁၅)	(၁၆)	(၁၇)
၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇
၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇
၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇

(၈၈)	(၈၉)	(၉၀)	(၉၁)	(၉၂)	(၉၃)	(၉၄)	(၉၅)	(၉၆)	(၉၇)
၈	၁	၁	၄	၄	၄	၁	၄	၁	၄
၁	၈	၁	၈	၄	၄	၁	၁	၁	၄
၄	၄	၄	၁	၁	၁	၈	၄	၄	၄

(100) (101) (102) (103) (104) (105) (106) (107) (108) (109) (110)
 ௧௦௦ ௧௦௧ ௧௦௨ ௧௦௩ ௧௦௪ ௧௦௫ ௧௦௬ ௧௦௭ ௧௦௮ ௧௦௯ ௧௧௦

(01)	(02)	(03)	(04)	(05)	(06)	(07)	(08)	(09)	(10)
0101	0102	0103	0104	0105	0106	0107	0108	0109	0110

[illegible]

(၄၈) (၄၉) (၅၀) (၅၁) (၅၂) (၅၃) (၅၄) (၅၅) (၅၆) (၅၇)

ဓမ္မ ဗုဒ္ဓ သဒ္ဓါ ဝိသုဒ္ဓိ ပရမီတာ ဝိပဿနာ သံဝေဂ နန္ဒရာ သမုပ္ပါယ် သမုပ္ပါယ်

(၁၅) (၁၆) (၁၇) (၁၈) (၁၉) (၂၀) (၂၁) (၂၂) (၂၃) (၂၄)

ပု. ၁ ပု. ၂ ပု. ၃ ပု. ၄ ပု. ၅ ပု. ၆ ပု. ၇ ပု. ၈ ပု. ၉

บทที่ ๘๔

วิธีสอนให้ตกหัด

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)
๕	๔	๗	๕	๘	๕	๑๑	๑๓	๑๒	๑๖
๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑

(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)	(๒๐)
๓	๗	๕	๖	๑๒	๑๒	๑๕	๑๐	๕	๑๕
๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑

(๒๑)	(๒๒)	(๒๓)	(๒๔)	(๒๕)	(๒๖)	(๒๗)	(๒๘)	(๒๙)	(๓๐)
๖	๕	๕	๑๑	๑๐	๑๓	๑๕	๑๓	๗	๘
๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑

(๓๑)	(๓๒)	(๓๓)	(๓๔)	(๓๕)	(๓๖)	(๓๗)	(๓๘)	(๓๙)	(๔๐)
๕	๘	๑๑	๘	๑๓	๑๑	๕	๑๑	๑๒	๑๒
๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑

(๔๑)	(๔๒)	(๔๓)	(๔๔)	(๔๕)	(๔๖)	(๔๗)	(๔๘)	(๔๙)	(๕๐)
๗	๑๐	๖	๑๓	๑๕	๑๕	๑๖	๑๒	๑๓	๑๕
๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑

(๕๑)	(๕๒)	(๕๓)	(๕๔)	(๕๕)	(๕๖)	(๕๗)	(๕๘)	(๕๙)	(๖๐)
๑๐	๕	๑๐	๑๐	๑๕	๑๐	๑๑	๑๒	๑๒	๑๖
๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑

(๖๑)	(๖๒)	(๖๓)	(๖๔)	(๖๕)	(๖๖)	(๖๗)	(๖๘)	(๖๙)	(๗๐)
๘	๑๑	๑๓	๑๕	๗	๑๕	๑๕	๑๖	๑๑	๑๕
๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑

(๗๑)	(๗๒)	(๗๓)	(๗๔)	(๗๕)	(๗๖)	(๗๗)	(๗๘)	(๗๙)	(๘๐)
๕	๖	๘	๗	๑๕	๑๖	๑๒	๑๕	๑๕	๑๒
๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑

ပုဒ် ပီ ၈၄

ဝိသိ စုပ္ပန် ကေ နံ ပါ

(၁)	(၂)	(၃)	(၄)
န + န = ?	ခ + ဂ = ?	ဈ + င = ?	ဆ + ဂ = ?
ဂ + ခ = ?	င + န = ?	ခ + န = ?	ဂ + န = ?
ဂ + န = ?	င + ဈ = ?	ခ + န = ?	ဈ + ဈ = ?
ခ + န = ?	င + ဈ = ?	င + ဂ = ?	င + ဂ = ?

(၅)	(၆)	(၇)	(၈)
န + င = ?	င + င = ?	င + န = ?	င + ဂ = ?
ဈ + ခ = ?	ဂ + င = ?	န + န = ?	န + င = ?
န + ခ = ?	ဂ + ခ = ?	ဈ + န = ?	န + ဈ = ?
ဂ + ဂ = ?	ခ + ခ = ?	န + န = ?	ဈ + ဈ = ?

(၉)	(၁၀)	(၁၁)	(၁၂)
န + န = ?	န + ဂ = ?	ဈ + န = ?	ဂ + န = ?
င + န = ?	ဈ + ဂ = ?	ဈ + န = ?	န + ဈ = ?
ခ + ဈ = ?	ဈ + ဂ = ?	င + ခ = ?	န + င = ?
င + ခ = ?	ခ + င = ?	င + င = ?	င + န = ?

(၁၃)	(၁၄)	(၁၅)	(၁၆)
ဈ - န = ?	န - င = ?	ဈ - ဈ = ?	ဂ - န = ?
န - ခ = ?	ဈ - င = ?	င - ခ = ?	ဂ - န = ?
ဈ - ဂ = ?	ဈ - ဈ = ?	င - န = ?	န - ဈ = ?
ဂ - င = ?	ဈ - င = ?	ခ - ဈ = ?	ဈ - င = ?

(၁၇)	(၁၈)	(၁၉)	(၂၀)
င - န = ?	ဂ - င = ?	ဈ - င = ?	န - င = ?
ဂ - ဈ = ?	န - ဂ = ?	န - န = ?	ဂ - န = ?
င - န = ?	န - ဂ = ?	ဂ - ဈ = ?	င - န = ?
ခ - ဈ = ?	ဈ - ခ = ?	ဈ - န = ?	င - ဈ = ?

บทที่ ๙๖

วิธีสอน เลข ๑๙ ต่อไป

- (๑) ถนน แห่งหนึ่ง มี นัก กิน เข้า อยู่ ๑๕ ตัว สุนัขจิ้งจอก มา นก ตกใจ
บิน ไป เสีย ๘ ตัว ยัง เหลือ นัก กิน เข้า อยู่ ที่ ตัว ?
- (๒) มี เรือ ๑๖ หลัง ไฟ ใหม่ เสีย ๗ หลัง เหลือ อีก ที่ หลัง ?
- (๓) เด็ก สอง คน วิ่ง จาก ที่ เดียว กัน คน หนึ่ง วิ่ง ไป ทาง เหนือ ๑๒
หลา, อีก คน หนึ่ง วิ่ง ไป ทาง ใต้ ๗ หลา จะ ไกล จาก กัน ที่ หลา ?
- (๔) ถ้า เด็ก ทั้ง สอง วิ่ง ไป ทาง เดียว กัน จะ ไกล จาก กัน เท่า ไ้ ?
- (๕) ฉัน ซื้อ นาฬิกา เรือ นหนึ่ง ราคา ๑๑ บาท ขาย ไป ราคา ๑๗ บาท ฉัน
ได้กำไร ที่ บาท ?
- (๖) กวาง ตัว หนึ่ง วิ่ง ได้ ชั่ว โมง หนึ่ง ๑๕ ไมล์ สุนัขจิ้งจอก วิ่ง ได้ ๑๘ ไมล์
สุนัขจิ้งจอก วิ่ง เร็ว กว่า กวาง ที่ ไมล์ ?
- (๗) ชาย คน หนึ่ง ซื้อ เป็น ราคา ๑๘ บาท ซื้อ สุนัขจิ้งจอก ตัว หนึ่ง ราคา น้อย
กว่า เป็น บาท หนึ่ง สุนัขจิ้งจอก ราคา เท่า ไ้ ?
- (๘) ชายคนหนึ่งซื้อฟางกองหนึ่งราคา ๑๖ บาท ขายไป ๑๘ บาท ได้กำไรเท่าใด?
- (๙) ต้อง การ ขุด จุ น้ำ ๑ ควอตที่ ขุด จึง จะ พอ ใส่ น้ำ ๑๘ โพนท์.
- (๑๐) จง เขียน โจทย์ ใช้ จำนวน ๑๘ ให้ ได้ หลาย โจทย์.
- (๑๑) ถ้า โต๊ะ ตัว หนึ่ง ยาว ๖ ฟุต กว้าง ๓ ฟุต รอบ โต๊ะ เป็น ที่ หลา ?
- (๑๒) ถ้า โต๊ะ ตัว หนึ่ง ยาว ๖ ฟุต กว้าง ๓ ฟุต จะ เป็น ที่ ฟุต ตาราง เหลี่ยม
ครึ่ง โต๊ะ จะ เป็น ที่ ฟุต ตาราง เหลี่ยม ? $\frac{๑}{๓}$ ของ โต๊ะ จะ เป็น เท่า
ใด $\frac{๑}{๓}$ ของ โต๊ะ จะ เป็น เท่า ไ้ ?
- (๑๓) มี เงิน $\frac{๓}{๔}$ บาท ให้ ไป เสีย $\frac{๑}{๔}$ จะมี เหลือ อีก เท่า ไ้ ?
- (๑๔) มี ขุน ๘ ผล หนึ่ง รับประทาน เสีย $\frac{๑}{๓}$ ยังมี เหลือ เท่า ไ้ ?
- (๑๕) มี ขุน ๒ ผล ฆ่า ออก ผล ละ ๓ ชิ้น แบ่ง ให้ แก่ เด็ก ๓ คน ๆ
ละ เท่า ๆ กัน คน หนึ่ง ได้ ที่ ชิ้น ?

ပုဒ်တို

$$၈၀ + ၈၀ = ၁၆၀$$

ပုဒ်တို ၁၆၀

၀၀
၀၀
၀၀
၀၀
၀၀
၀၀
၀၀
၀၀
၀၀
၀၀

ပုဒ်တို ၁၆၀

(၁)

$$၈ \times ၈ = ?$$

(၂)

$$၆ \times ၈ = ?$$

(၃)

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈၀ + ၈၀ = ၁၆၀$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈၀ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

(၄)

$$၈ \times ၈ = ?$$

(၅)

$$၈ \times ၈ = ?$$

(၆)

$$၈ \times ၈ = ?$$

(၇)

$$၈၀ \div ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈၀ \div ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈၀ \div ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈ \times ၈ = ?$$

$$၈၀ \div ၈ = ?$$

(၈)

$$၈၀ - ၈ = ?$$

(၉)

$$၈၀ - ၈ = ?$$

(၁၀)

$$၈၀ - ၈ = ?$$

(၁၁)

$$၈၀ - ၈ = ?$$

$$၈၀ - ၆ = ?$$

$$၈၀ - ၆ = ?$$

$$၈၀ - ၆ = ?$$

$$၈၀ - ၈၈ = ?$$

$$၈၀ - ၈၆ = ?$$

$$၈၀ - ၈၆ = ?$$

$$၈၀ - ၈၆ = ?$$

$$၈၀ - ၈၈ = ?$$

$$၈၀ - ၈၆ = ?$$

$$၈၀ - ၈၆ = ?$$

$$၈၀ - ၈၈ = ?$$

$$၈၀ - ၈၈ = ?$$

(၁၂)

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

(၁၃)

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

(၁၄)

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

(၁၅)

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

$$၈၆ + ? = ၈၀$$

(๑๖)	(๑๗)	(๑๘)	(๑๙)
๒๐ — ? = ๑๔ .	๒๐ — ๑๕ = ?	๑๓ + ๗ = ?	๑๒ + ๖ = ?
๒๐ — ? = ๙ .	๒๐ — ๑๑ = ?	๑๒ + ๘ = ?	๑๑ + ๘ = ?
๒๐ — ? = ๑๒ .	๒๐ — ๘ = ?	๑๑ + ๙ = ?	๑๖ + ๒ = ?
๒๐ — ? = ๑๖ .	๒๐ — ๑๓ = ?	๑๔ + ๖ = ?	๑๑ + ๗ = ?

บทที่ ๑๑
วิธีคูณเลข ๒๐ ทำไป

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)
๒) ๒๐.	๖) ๒๐.	๑๐) ๒๐.	๑๕) ๒๐.
๓) ๒๐.	๗) ๒๐.	๑๑) ๒๐.	๑๕) ๒๐.
๔) ๒๐.	๘) ๒๐.	๑๒) ๒๐.	๑๖) ๒๐.
๕) ๒๐.	๙) ๒๐.	๑๓) ๒๐.	๑๗) ๒๐.

(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)	(๑๐)	(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)
๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔
๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖
๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐

(๑๕)	(๑๖)
๕ + ๕ + ๕ + ๕ = ?	๕ + ๗ + ๕ + ๓ = ?
๕ + ๕ + ๕ + ๕ = ?	๕ + ๖ + ๕ + ๕ = ?
๓ + ๓ + ๓ + ๓ = ?	๗ + ๕ + ๕ + ๓ = ?
๖ + ๖ + ๖ + ๖ = ?	๒๐ + ๑ + ๕ + ๔ = ?
๒๐ + ๒๐ + ๒๐ + ๒๐ = ?	๒๐ + ๑ + ๐ + ๑ = ?

(๑๗) $๒๐ = ? \times ๔$

(๑๘) $๒๐ = ? \times ๒$

(๑๙) $๒๐ = ? \times ๓$ กับ เท่าใด

(๒๐) $๒๐ = ? \times ๖$ กับ เท่าใด

(๒๑) $๒๐ = ? \times ๕$

(๒๒) $๒๐ = ? \times ๑$

(๒๓) $๒๐ = ? \times ๔$ กับ เท่าใด

(๒๔) $๒๐ = ? \times ๗$ กับ เท่าใด

(๒๕) $๒๐ = ? \times ๘$ กับ เท่าใด?

บทที่ ๘๙

(๑) $๑ \times ๒ = ?$ (๒) $๒ \times ๒ = ?$ (๓) $๑๐ \times ๒ = ?$ (๔) $๔ \times ๓ = ?$

$๓ \times ๒ = ?$ $๘ \times ๒ = ?$ $๑๒ \times ๒ = ?$ $๖ \times ๓ = ?$

$๕ \times ๒ = ?$ $๑๐ \times ๒ = ?$ $๑ \times ๓ = ?$ $๘ \times ๓ = ?$

$๒ \times ๒ = ?$ $๗ \times ๒ = ?$ $๓ \times ๒ = ?$ $๕ \times ๒ = ?$

$๕ \times ๒ = ?$ $๘ \times ๒ = ?$ $๒ \times ๓ = ?$ $๗ \times ๓ = ?$

(๕) $๘ \times ๓ = ?$ (๖) $๔ \times ๔ = ?$ (๗) $๒ \times ๕ = ?$ (๘) $๑ \times ๖ = ?$

$๑๐ \times ๓ = ?$ $๖ \times ๔ = ?$ $๔ \times ๕ = ?$ $๓ \times ๖ = ?$

$๑ \times ๔ = ?$ $๕ \times ๔ = ?$ $๖ \times ๕ = ?$ $๕ \times ๖ = ?$

$๓ \times ๕ = ?$ $๗ \times ๕ = ?$ $๓ \times ๕ = ?$ $๒ \times ๖ = ?$

$๒ \times ๕ = ?$ $๑ \times ๔ = ?$ $๕ \times ๕ = ?$ $๔ \times ๖ = ?$

தென

(அ)	(ஆ)	(இ)	(ஈ)
௧ × ௮ = ?	௧ × ௩ = ?	௩ × ௬ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩ × ௮ = ?	௩ × ௩ = ?	௩ × ௬ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩ × ௮ = ?	௧ × ௬ = ?	௧ × ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩ × ௮ = ?	௩ × ௩ = ?	௩ × ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?

(எ)	(ஏ)	(ஐ)	(ஓ)
௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௬ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?

(ஔ)	(஖)	(ங)	(ஐ)
௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?
௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?	௩௩ ÷ ௩ = ?

புதிதான

(அ)	(ஆ)
௧ + ௮ + ௩ + ௩ = ?	௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?
௩ + ௮ + ௩ + ௩ = ?	௩ + ௮ + ௩ + ௩ = ?
௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?	௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?
௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?	௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?

(இ)	(ஈ)
௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?	௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?
௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?	௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?
௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?	௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?
௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?	௩ + ௩ + ௩ + ௩ = ?

(၄)

$$၄ + ၈ + ၈ + ၄ = ?$$

$$၈ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၈ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၈ + ၄ + ၈ + ၄ = ?$$

(၆)

$$၈ + ၄ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၆ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၄ + ၄ + ၄ + ၄ = ?$$

$$၈ + ၈ + ၄ + ၈ = ?$$

(၇)

$$၈ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၈ + ၄ + ၄ + ၄ = ?$$

$$၄ + ၄ + ၄ + ၄ = ?$$

$$၆ + ၆ + ၆ + ၆ = ?$$

(၈)

$$၄ + ၄ + ၄ + ၄ = ?$$

$$၄ + ၄ + ၄ + ၄ = ?$$

$$၆ + ၆ + ၆ + ၆ = ?$$

$$၈ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

(၉)

$$၄ + ၆ + ၄ + ၆ = ?$$

$$၆ + ၈ + ၆ + ၈ = ?$$

$$၈ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၈ + ၈ + ၄ + ၆ = ?$$

(၁၀)

$$၆ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၈ + ၆ + ၆ + ၈ = ?$$

$$၈ + ၄ + ၈ + ၄ = ?$$

$$၈ + ၄ + ၈ + ၆ = ?$$

(၁၁)

$$၈ + ၆ + ၄ + ၈ = ?$$

$$၆ + ၈ + ၈ + ၄ = ?$$

$$၈ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၄ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၄ + ၈ + ၄ + ၆ = ?$$

(၁၂)

$$၈ + ၈ + ၈ + ၆ = ?$$

$$၈ + ၈ + ၄ + ၄ = ?$$

$$၆ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၄ + ၈ + ၈ + ၈ = ?$$

$$၄ + ၈ + ၄ + ၆ = ?$$

บท ที่ ๔๑

วิธี สอน เลข ๒๐ ต่อ ไป

จง ทำ รูป สี่เหลี่ยม ตาม ขนาด ต่อ ไป นี้ แล้ว หา นิ้ว ตรง เหลี่ยม
และ ระบุ รอบ รูป ทุก โจทย์.

(๑) รูป กว้าง ๒ ยาว ๑๐ นิ้ว.

(๒) รูป กว้าง ๓ ยาว ๑๐ นิ้ว.

(๓) รูป กว้าง ๓ ยาว ๘ นิ้ว.

(๔) รูป กว้าง ๒ ยาว ๘ นิ้ว.

(๕) รูป กว้าง ๔ ยาว ๘ นิ้ว.

(๖) รูป กว้าง ๕ ยาว ๘ นิ้ว.

(๗) รูป กว้าง ๓ ยาว ๘ นิ้ว.

(๘) รูป กว้าง ๕ ยาว ๗ นิ้ว.

(๙) รูป กว้าง ๕ ยาว ๕ นิ้ว.

(๑๐) รูป กว้าง ๓ ยาว ๗ นิ้ว.

(๑๑) รูป กว้าง ๔ ยาว ๖ นิ้ว.

(๑๒) รูป กว้าง ๒ ยาว ๖ นิ้ว.

(๑๓) รูป กว้าง ๓ ยาว ๖ นิ้ว.

(๑๔) รูป กว้าง ๔ ยาว ๔ นิ้ว.

(๑๕) รูป กว้าง ๔ ยาว ๔ นิ้ว.

(๑๖) รูป กว้าง ๓ ยาว ๕ นิ้ว.

(๑๗) รูป กว้าง ๓ ยาว ๔ นิ้ว.

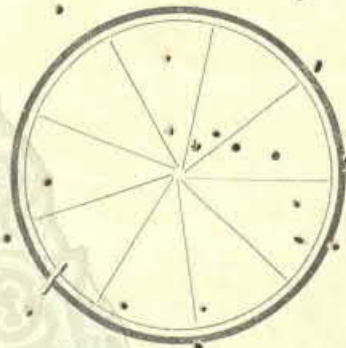
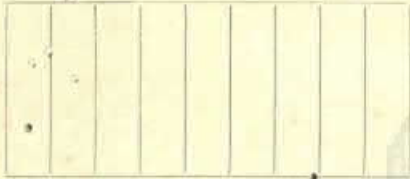
(๑๘) ตาม รูป ข้าง บน นี้ ให้ ครู ตาม นักเรียน ว่า มี รูป อะไร ที่ ช่อง ๆ หนึ่ง
มี ที่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม.

(๑๙) จง ขีด เส้น ผ่าน มุม ทาง ข้าง ซ้าย มา ขวา ใน รูป ที่ ๖ รูป.

(๒๐) จง ขีด เส้น ผ่าน มุม ทาง ขวา มา ข้าง ซ้าย ใน รูป ที่ ๖ รูป.

- (๒๒) จะ ต้อง การ รั้ว ยาว ที่ หลา ๑ มา กั้น สนาม ยาว ๔ หลา กว้าง ๖ หลา ?
 (๒๓) ใน รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ยาว กว้าง ๓ นิ้ว ยาว ๔ นิ้ว จะมี กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม.
 (๒๔) รูป ๕ นิ้ว ตรง เหลี่ยม เป็น กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ?
 (๒๕) ถ้า สวน ดอกไม้ สวน หนึ่ง กว้าง ๔ ยาว ๘ ฟุต รอบ สวน นั้น เป็น กี่ ฟุต ?

บท ที่ ๔๒
 วิธี สอน เศษ ส่วน กำ

- (๑) ได้ แบ่ง รูป ออก เป็น กี่ ส่วน ?
 (๒) ส่วน หนึ่ง เรียกว่า อะไร ?
 (๓) จง ชี้ $\frac{1}{2}$ ของ วงกลม, $\frac{1}{2}$ ของ รูปสี่เหลี่ยม ด้าน ยาว กว้าง ๓ นิ้ว, กับ $\frac{1}{2}$ ของ รูป ๔ เหลี่ยม.
 (๔) จง ขีด เส้น หนึ่ง ยาว ๔ นิ้ว แล้ว แบ่ง ออก เป็น ๔ ส่วน ให้ เท่า กัน.
 (๕) จง ชี้ $\frac{3}{4}$ ของ เส้น นี้.
 (๖) จง เขียน รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ยาว ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๑ นิ้ว, แล้ว ขีด เส้น $\frac{1}{2}$ ของ รูป นี้.
 (๗) จง เขียน รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ยาว ยาว ๖ นิ้ว กว้าง ๓ นิ้ว, ขีด เส้น $\frac{1}{2}$ ของ รูป นี้.
 (๘) $\frac{1}{2}$ ของ ๔ เป็น เท่า ไหร่ ? $\frac{1}{2}$ ของ ๑๘ เป็น เท่า ไหร่ ? $\frac{1}{2}$ ของ ๒๒ = ?

- (๙) $\frac{๔}{๕}$ ของ ๙ = ? $\frac{๒}{๓}$ ของ ๑๘ = ? $\frac{๒}{๓}$ ของ ๒๗ = ?
 (๑๐) $\frac{๓}{๕}$ ของ ๙ = ? $\frac{๓}{๕}$ ของ ๑๘ = ? $\frac{๓}{๕}$ ของ ๒๗ = ?
 (๑๑) จง แบ่ง วงกลม ให้ เห็น ว่า $\frac{๑}{๓}$ เท่า กับ $\frac{๒}{๖}$
 (๑๒) $\frac{๑}{๕}$ ของ ๙ กับ $\frac{๑}{๓}$ ของ ๙ ไหน จะ มากกว่า กัน ?
 (๑๓) $\frac{๒}{๕}$ ของ ๙ กับ $\frac{๑}{๕}$ ของ ๙ ไหน จะ มากกว่า กัน ?
 (๑๔) $\frac{๑}{๕}$ ของ ๙ กับ $\frac{๑}{๖}$ ของ ๑๒ ไหน จะ มากกว่า กัน ?
 (๑๕) มี สัปรส ผล หนึ่ง ถ้า ผ่า ออก ๙ ส่วน จะต้อง เป็น เศษ อะไร ?
 (๑๖) ถ้า ให้ เพื่อน เสีย $\frac{๒}{๕}$ จะมี เหลือ เศษ เท่า ไหร่ ?
 (๑๗) จง แบ่ง วงกลม ให้ เห็น ว่า $\frac{๑}{๓}$ เท่า กับ $\frac{๒}{๖}$

(๑๘)	$\frac{๒}{๕} + \frac{๒}{๕} = \frac{๔}{๕}$	$\frac{๒}{๕} = \frac{๒}{๕}$	$\frac{๒}{๕} + \frac{๑}{๕} = \frac{๓}{๕}$
(๑๙)	$\frac{๒}{๕} + \frac{๑}{๕} = \frac{๓}{๕}$	$\frac{๒}{๕} = \frac{๒}{๕}$	$\frac{๒}{๕} + \frac{๒}{๕} = \frac{๔}{๕}$
(๒๐)	$\frac{๒}{๕} + \frac{๒}{๕} = \frac{๔}{๕}$	$\frac{๒}{๕} = \frac{๒}{๕}$	$\frac{๒}{๕} + \frac{๒}{๕} = \frac{๔}{๕}$
(๒๑)	$\frac{๒}{๕} + \frac{๒}{๕} = \frac{๔}{๕}$	$\frac{๒}{๕} = \frac{๒}{๕}$	$\frac{๒}{๕} + \frac{๑}{๕} = \frac{๓}{๕}$
(๒๒)	$\frac{๒}{๕} + \frac{๑}{๕} = \frac{๓}{๕}$	$\frac{๒}{๕} = \frac{๒}{๕}$	$\frac{๒}{๕} + \frac{๒}{๕} = \frac{๔}{๕}$

บทที่ ๙๓

วิธีสอน ให้ เรียง ไม้ ลูก บาด

- (๑) จง เอา ไม้ มา เรียง เป็น รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ยาว ๔ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว
 ใน แถว หนึ่ง มี ไม้ ลูก บาด ที่ อัน แด มี ที่ แดง?
 (๒) จง เอา ไม้ ลูก บาด วาง บน ชั้น ที่ หนึ่ง อีก ชั้น หนึ่ง ชั้น นี้ มี ไม้
 ลูก บาด ที่ อัน?

- (๓) วาง ขั้วบน ลง อีก ขั้วบน หนึ่ง เดี่ยว นี้ เป็น รูป อะไร? (ปริซึม)
- (๔) มี ที่ ขั้วบน หนึ่ง มี ไม่ ลุก ภาต ที่ อัน?
- (๕) ทั้ง รูป มี ไม่ ลุก ภาต ที่ อัน?
- (๖) เรียง ไม่ ลุก ภาต ให้ เป็น รูป ลุก ภาต ด้าน ละ ๔ อัน ใน รูป นี้ มี ไม่ กิ อัน?
- (๗) เรียง ลุก ภาต ให้ เป็น รูป ปริซึม ยาว ๖ นิ้ว กว้าง ๓ นิ้ว รูป นี้ เป็น รูป ลุก ภาต หรือ ไม่? แล เพราะ เหตุ ไດ?
- (๘) จง เรียง ลุก ภาต ให้ เป็น รูป ลุก ภาต ยาว ๘ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว สูง ๓ นิ้ว เรียง ไม่ ไร ที่ ขั้วบน? ขั้วบน หนึ่ง มี ที่ แดง ๆ หนึ่ง มี ที่ อัน?
- (๙) จง ทำให้ เหมือน กัน ต่อ ไป รูป กว้าง ๔ นิ้ว ยาว ๕ นิ้ว สูง ๖ นิ้ว.
- (๑๐) รูป สูง ๕ นิ้ว กว้าง ๕ นิ้ว ยาว ๕ นิ้ว.
- (๑๑) รูป ยาว ๕ นิ้ว กว้าง ๕ นิ้ว สูง ๖ นิ้ว.
- (๑๒) รูป ยาว ๖ กว้าง ๓ สูง ๘ นิ้ว.
- (๑๓) รูป ยาว ๖ กว้าง ๔ สูง ๖ นิ้ว.
- (๑๔) รูป ยาว ๖ กว้าง ๖ สูง ๖ นิ้ว.

บท ที่ ๙๔

วิธี สอน ให้ นับ เวลา ต่อ ไป

- ๖๐ วินาที เป็น นาที หนึ่ง.
- ๖๐ นาที เป็น โมง.
- ๑๒ โมง เป็น วัน ๗ วัน เป็น อาทิตย์ ๕๒ อาทิตย์ เป็น ปี.
- ๑๒ ชั่วโมง เป็น ค่ำ
- ๒๕ วัน เป็น เดือน ขาด
- ๓๐ วัน เป็น เดือน เต็ม
- ๑๒ เดือน เป็น ปี

๑๓ เดือน เบน ปี อธิกมาส

- (๑) ถ้า นอน หลับ เสีย $\frac{๑}{๓}$ ของ ๒๔ ชั่วโมง จะ หลับ ไป กี่ โมง?
- (๒) เขียน หนังสือ ใน โรงเรียน ก่อน เที่ยง กี่ ชั่วโมง?
- (๓) วัน หนึ่ง เขียน หนังสือ กี่ ชั่วโมง?
- (๔) ชื่อ เดือน ที่ มี ยน ลง ท้าย หมายถึง ความ ว่า อะไร? ใน ชื่อ เดือน หนึ่ง
หมด มี คำ ยน ลง ท้าย กี่ เดือน?
- (๕) จง เขียน ชื่อ เดือน ตาม ลำดับ แล้ว เขียน จำนวน วัน ใน เดือน
หนึ่ง เหล่า นั้น.
- (๖) เดือน นี้ เดือน อะไร? มี กี่ วัน?
- (๗) ทำการ ๔๘ ชั่วโมง จะ เป็น กี่ อาทิตย์?
- (๘) ตั้ง แต่ วัน ที่ ๑๑ เดือน มิถุนายน จนถึง วันที่ ๕ เดือน กรกฎาคม มี
กี่ วัน?
- (๙) ตั้ง แต่ วันที่ ๒๕ เดือน กันยายน จนถึง วันที่ ๒๕ เดือน ตุลาคม มี
กี่ วัน?
- (๑๐) ครู ต้อง อธิบาย เดือน กุมภาพันธ์ ที่ มี ๒๘ หรือ ๒๙ วัน ให้
นักเรียน เข้าใจ.
- (๑๑) ปี ที่ เดือน กุมภาพันธ์ มี ๒๙ วัน เรียก ว่า ปี อะไร?

บท ที่ ๙๕

(ก) ๔ ๗ ๕ ๓ ๕ ๙ ๖ ๘ ๒ ๗ ๔ ๒ (ก)

(ข) ๖ ๔ ๗ ๕ ๗ ๘ ๕ ๓ ๙ ๔ ๖ ๘ (ข)

(ค) ๖ ๘ ๖ ๕ ๗ ๘ ๘ ๗ ๘ ๕ ๗ ๘ (ค)

(ง) ๕ ๔ ๘ ๙ ๕ ๔ ๓ ๙ ๑ ๙ ๘ ๕ (ง)

(จ) ๒ ๓ ๔ ๖ ๗ ๘ ๗ ๒ ๗ ๖ ๕ (จ)

(ฉ) ๕ ๕ ๖ ๙ ๑ ๗ ๑ ๙ ๑ ๘ ๙ (ฉ)

(๖) ๑ ๒ ๓ ๔ ๖ ๑ ๗ ๘ ๙ ๖ ๕ ๔ (๖)

(๗) ๔ ๕ ๖ ๘ ๙ ๑ ๓ ๔ ๓ ๙ ๑ ๗ (๗)

(๘) ๓ ๔ ๕ ๖ ๓ ๔ ๙ ๗ ๒ ๘ ๙ ๑ (๘)

(๙) ๔ ๕ ๕ ๔ ๕ ๙ ๑ ๒ ๓ ๙ ๑ ๒ (๙)

(๑๐) ๘ ๗ ๔ ๓ ๑ ๘ ๔ ๖ ๗ ๘ ๗ ๕ (๑๐)

(๑๑) ๗ ๕ ๖ ๘ ๙ ๑ ๒ ๔ ๘ ๘ ๖ ๓ (๑๑)

(๑) ผสม แฉก (ก) กับ (ข) .

(๒) ผสม แฉก ก, ข; กับ ค, ข; ค, กับ ง,

(๓) ผสม แฉก ไหน ๆ ด้วย กัน ก็ ได้ ๔ แฉก เท่า นั้น :

(๔) เอา ๒ มา คูณ ทุก ๆ แฉก.

(๕) เอา ๓ มา คูณ ทุก ๆ แฉก.

(๖) ผสม แฉก ก, กับ ข, แล้ว เอา แฉก ค, มา ลบ จาก ผล บวก.

(๗) ผสม ข, กับ ค, แล้ว เอา ง, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๘) ผสม ค, กับ ง, แล้ว เอา จ, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๙) ผสม ง, กับ จ, แล้ว เอา ฉ, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๑๐) ผสม จ, กับ ฉ, แล้ว เอา ช, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๑๑) ผสม ก, กับ ข, แล้ว เอา ข, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๑๒) ผสม ค, กับ ง, แล้ว เอา ก, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๑๓) ผสม ค, กับ ง, แล้ว เอา ข, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๑๔) ผสม ต, กับ ฉ, แล้ว เอา ก, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๑๕) ผสม ต, กับ น, แล้ว เอา ต, มา ลบ จาก ผล ที่ บวก ได้.

(๑๖) เอา ๒ มา คูณ แฉก ค, แล้ว เอา แฉก ข, มา ลบ จาก ผล ที่ คูณ ได้.

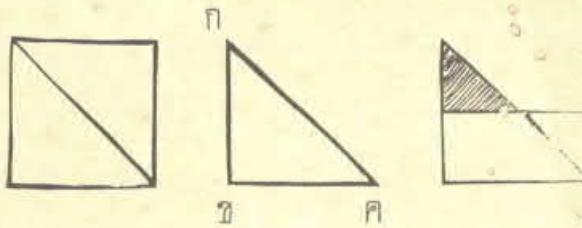
(๑๗) เอา ๓ มา คูณ แฉก ค, แล้ว เอา ผล บวก ขณิก, กับ ข มา ลบ จาก ผล ที่ คูณ ได้.

(๑๘) เอา ๒ มา คูณ แฉก ค, แล้ว เอา ง, มา ลบ จาก ผล ที่ คูณ ได้.

(๑๙) เอา ๓ มา คูณ แฉก ข, แล้ว เอา ก, มา ลบ จาก ผล ที่ คูณ ได้.

บท ที่ ๔๔

วิธี สอน พื้นที่ ของ รูป สามเหลี่ยม มุมฉาก

- (๑) ให้นักเรียน ทุกคน ตัด กระดาษ รูป สี่เหลี่ยม จตุรัส สี อัน, รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน ๔ อัน ให้ รูป สี่เหลี่ยม จตุรัส กว้าง ยาว ๔ นิ้ว และ รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน กว้าง ๔ ยาว ๖ นิ้ว.
- (๒) จง หยิบ รูป สี่เหลี่ยม จตุรัส อัน หนึ่ง ลาก เส้น ผ่าน มุม แล้ว เอา ตะเกียบ ตัด สาม เส้น - เส้น นี้ ได้ แบ่ง รูป ออก เป็น อะไร? เอา รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน มา ทำ อย่าง เดียว กัน.
- (๓) รูป สาม เหลี่ยม นี้ เป็น ส่วน อะไร ของ รูป สี่เหลี่ยม จตุรัส?
- (๔) เอา รูป สี่เหลี่ยม มา อย่าง ละ อัน แล้ว ทำ ตู่ว่า มี กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม.
- (๕) ถ้า รูป สาม เหลี่ยม มุมฉาก เป็น $\frac{๑}{๒}$ ของ รูป สี่เหลี่ยม จตุรัส และ รูป สี่เหลี่ยม นี้ มี ๑๖ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ใน รูป สาม เหลี่ยม มุมฉาก จะ มี กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม?
- (๖) เอา รูป สาม เหลี่ยม มุมฉาก มา อัน หนึ่ง วาง บน ตู้อตาม แบบ ที่ ๒ แล้ว เอา ก พับ ลง บน ข วัด ให้ เสมอ กัน แล้ว ตัด ตาม รอย ที่ วัด เอา แผ่น ที่ ตัด วาง ไว้ ตาม แบบ ที่ ๓ จะ เป็น รูป อะไร?
- (๗) เอา รูป สาม เหลี่ยม มุมฉาก ซ้อน บน รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน ด้าน ยาว ผิด กัน หรือ ไม่, ด้าน กว้าง ผิด กัน หรือ ไม่.
- (๘) รูป สาม เหลี่ยม มุมฉาก เท่า กัน ๒ รูป รวม เป็น รูป อะไร รูป หนึ่ง?
- (๙) เอา รูป สาม เหลี่ยม มุมฉาก เรียง ไว้ ให้ เป็น รูป สี่เหลี่ยม จตุรัส ๔ รูป และ รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน ๔ รูป.

- (๑๐) จง เปลี่ยน รูป สาม เหลี่ยม มุม ฉาก ให้ เป็น รูป อะไร ได้?
 (๑๑) จง เอา รูป สาม เหลี่ยม มุม ฉาก ๔ รูป เปลี่ยน ให้ เป็น รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน ๔ รูป.
 (๑๒) รูป สาม เหลี่ยม มุม ฉาก มี ด้าน ยาว ๖ นิ้ว กว้าง ๖ นิ้ว จง เปลี่ยน ให้ เป็น รูป สี่เหลี่ยม ด้าน ขนาน, หน้า นั้น เป็น กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม?

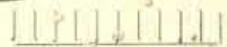
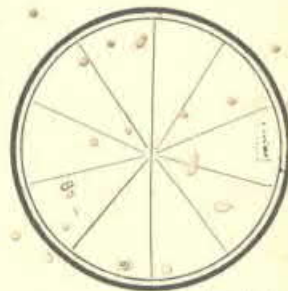
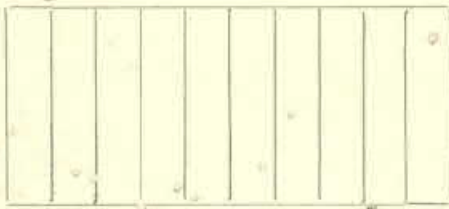
บท ที่ ๙๗ วิธี สอน เรื่อง มุม ต่าง ๆ

- (๑) จง เขียน วงกลม บน กระดาษ.
 (๒) จง ขีด เส้น สี่เหลี่ยม กลาง ของ วง นี้.
 (๓) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม จัตุรัส กว้าง ยาว ๕ นิ้ว.
 (๔) จง ขีด เส้น แบ่ง มุม ของ รูป นี้.
 (๕) ใส่ ไม้ รอบ รูป ยาว เท่าใด?
 (๖) รูป นี้ มี กี่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม?
 (๗) จง ขีด เส้น ขนาน คู่ หนึ่ง.
 (๘) จง ขีด เส้น ต่อ กัน ได้ มุม คู่ หนึ่ง.
 (๙) จง ขีด เส้น ระดับ สอง คู่.
 (๑๐) จง ขีด เส้น ตั้ง ได้ จาก ๒ คู่.
 (๑๑) จง ขีด เส้น ตั้ง ๒ คู่.
 (๑๒) จง ทำ มุม จั่ว มุม หนึ่ง.
 (๑๓) จง ทำ มุม ฉาก มุม หนึ่ง.
 (๑๔) จง ทำ มุม ขง มุม หนึ่ง.
 (๑๕) จง ทำ รูป สาม เหลี่ยม ๑ รูป ให้ มี แต่ มุม จั่ว เท่า นั้น.
 (๑๖) จง ทำ รูป สาม เหลี่ยม ๑ รูป ให้ มี มุม ฉาก มุม หนึ่ง.
 (๑๗) จง ทำ รูป สาม เหลี่ยม ๑ รูป ให้ มี มุม ขง มุม หนึ่ง.

- (๑๘) จง เขียน มาตรา สำหรับ ดวง ของ เหล็ก.
- (๑๙) จง เขียน มาตรา สำหรับ ดวง ของ แห้ง.
- (๒๐) จง เขียน มาตรา สำหรับ ตุ เวลา.
- (๒๑) จง เขียน มาตรา เงิน ไทย.
- (๒๒) จง เขียน ชื่อ เดือน ใน ฤดูแล้ง.
- (๒๓) จง เขียน ชื่อ เดือน ใน ฤดูฝน.
- (๒๔) จง เขียน ราย ชื่อ วัน ทั้ง หมด.
- (๒๕) จง เขียน เลข ที่ ตั้งแต่ ๑ ถึง ๓๐.
- (๒๖) จง เขียน เลข คู่ ตั้งแต่ ๑ ถึง ๓๐.
- (๒๗) จง เขียน เลข โรมัน ตั้งแต่ ๑ ถึง ๒๐.
- (๒๘) ถ้า ไม่ ถูก บาท ด้าน หนึ่ง มี ๔ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ทั้ง ๖ หน้า มี ที่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม ?

บทที่ ๙๘

วิธีสอนเศษส่วนสิบ

- (๑) ได้ แบ่ง รูป หนึ่ง ๆ ข้าง บน นี้ ออก เป็น กี่ ส่วน ?
- (๒) ส่วน หนึ่ง เรียกว่า อะไร ?
- (๓) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน กว้าง ๑ นิ้ว ยาว ๑๐ นิ้ว แบ่ง ออก เป็น ๑๐ ส่วน.

(๔) จง เขียน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ยาว ๕ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว แบ่ง ออก
เป็น ๑๐ ส่วน.

(๕) จง วัด เส้น หนึ่ง ยาว ๑๐ นิ้ว ลบ เสีย $\frac{๑}{๑๐}$

(๖) จง วัด เส้น หนึ่ง ยาว ๒๐ นิ้ว ลบ เสีย $\frac{๑}{๑๐}$

(๗) จง วัด เชือก เส้น หนึ่ง ยาว ๓๐ นิ้ว ตัด ออก เสีย $\frac{๑}{๑๐}$

(๘) ถ้า จะ แบ่ง ส้ม ไอ้ ให้ แก่ เด็ก ๑๐ คน ๆ ละ เท่า ๆ กัน จะได้ คั้น
ละ เคษ อะไร ส่วน อะไร ?

(๙) $\frac{๑}{๑๐}$ กับ $\frac{๒}{๑๐}$ เป็น เท่า ไດ ?

(๑๐) $\frac{๒}{๑๐}$ กับ $\frac{๑}{๕}$ ของ ส้ม ผล หนึ่ง ไหน จะ ใหญ่ กว่า กัน ?

(๑๑) $\frac{๑}{๑๐}$ กับ $\frac{๕}{๑๐}$ ของ ส้ม ผล หนึ่ง ไหน จะ ใหญ่ กว่า กัน ?

(๑๒) $\frac{๒}{๕}$ กับ $\frac{๒}{๑๐}$ ไหน จะ ใหญ่ กว่า กัน จง ทำ รูป ให้ เห็น.

(๑๓) ถ้า ชาย คน หนึ่ง แจก ๒๐ อังคุ ให้ แก่ เด็ก ๑๐ คน จะได้ คน ละ เท่า ไດ ?

(๑๔) จง วัด เส้น ๒๐ เส้น บัน กระดาน ทำ ให้ $\frac{๕}{๑๐}$ ของ เส้น เหล่า นี้ เป็น เส้น
ดิ่ง นอก จาก นั้น เป็น เส้น รัศมี จะมี เส้น ดิ่ง ที่ เส้น ?

(๑๕) เด็ก ชาย คน หนึ่ง มี ส้ม เขียว หวาน ๑๐ ผล เขา ให้ เพื่อน เสีย $\frac{๒}{๑๐}$
ของ ที่ เขา มี อยู่ ยัง เหลือ เท่า ไດ ?

(๑๖) มี ไม้ เล็ก ๆ ๓๐ อัน ให้ เพื่อน ๕ คน ๆ ละ เท่า ๆ กัน จน หมด
ไป $\frac{๕}{๑๐}$ ของ ที่ มี อยู่ ยัง มี ไม้ เหลือ เท่า ไດ ?

(๑๗) จาก ไม้ ๓๐ อัน เขา ไป เสีย $\frac{๑}{๑๐}$ แล้ว เขา ไป อีก $\frac{๑}{๑๐}$ ของ ที่ เหลือ
อยู่, เขา ออก เสีย อีก $\frac{๑}{๑๐}$, เขา ออก อีก $\frac{๑}{๑๐}$, เขา ออก
อีก $\frac{๑}{๑๐}$ ยัง มี ไม้ เหลือ ที่ อัน ?

(๑๘) มี แดง ไม้ ๒๐ ชิ้น ให้ เด็ก ๒ คน เท่า ๆ กัน จน หมด ไป $\frac{๓}{๑๐}$ ของ ที่
มี อยู่ เด็ก จะได้ คน ละ ที่ ชิ้น ?

บทที่ ๑๔

วิธีสอนเลข ๒๐ ต่อไป

- (๑) ถ้า น้ำตาล ๑ ลูก ราคา ๖ บาท ครั้ง ลูก จะ เป็น ราคา เท่า ไหว ?
๓ ลูก ราคา เท่า ไหว ?
- (๒) นาย เล็ก มี เงิน อยู่ใน แบงก์ ๒๔ บาท นาย สี่ มี เท่า $\frac{๑}{๓}$ ของ
นาย เล็ก นาย สี่ มี เท่า ไหว ? ถ้า นาย เล็ก ถอน มา เสีย ๘ บาท
แล้ว นาย สี่ เอา ฝาก ไว้ อีก ๘ บาท ทั้ง สอง คน จะ มี เงิน ใน แบงก์
คน ละ เท่า ไหว ?
- (๓) ขีด เส้น ตั้ง บน กระดาน ๗ เส้น ให้ ท่าง กัน เส้น ละ ๒ นิ้ว เส้น
ต้น และ เส้น ปลาย จะ ท่าง กัน เท่า ไหว ?
- (๔) ซื้อ น้ำ ส้ม แกลลอน หนึ่ง ราคา ๒๐ อัฐ เอา ไป ขาย คอท ละ ๖ อัฐ
จะ ได้ ทำ ไหว เท่า ไหว ?
- (๕) มี ส้ม ๖ โหล ให้ ฝู เสีย ๗ ผล เหลือ นั้น ขาย ผล ละ ๓ อัฐ จะ
ได้ กี่ อัฐ ?
- (๖) ถ้า เสีย ๑๐ เล่ม ราคา ๒๐ บาท ๘ เล่ม ราคา เท่า ไหว ?
- (๗) ถ้า บิดา ซื้อ เสื่อ ๓ ตัน ต้อง เสีย เงิน ๒๗ บาท ถ้า จะ ซื้อ แต่
๒ ตัน ต้อง ให้ เงิน เขา เท่า ไหว ?
- (๘) เข็ม หมด ราคา ๔๘ และ ๕๖ ถ้า ซื้อ มา ๓ เข็ม จะ เป็น กี่ อัฐ ?
- (๙) รั้ว ๓๐ หลา ละ ๓ อัฐ ๑๐ หลา จะ เป็น กี่ อัฐ ?
- (๑๐) ผสม $\frac{๑}{๓}$ ของ ๒๑ เข้า กับ ๒๑ แล้ว เอา $\frac{๑}{๕}$ ของ ๒๔ มา หาย แล้ว
เอา $\frac{๑}{๕}$ ของ ๒๕ มา ลบ เอา $\frac{๑}{๓}$ ของ ๓๐ มา คูณ เลข เหลือ ได้
ผล เท่า ไหว ?
- (๑๑) ๒๕ อัฐ เป็น สลึง กี่ กี่ อัฐ ?
- (๑๒) ถ้า มี อัฐ ๒๕ อัฐ ซื้อ ลูก บอล เสีย ๑๐ อัฐ ซื้อ ไม่ สำหรับ ตี เสีย ๘ อัฐ
ยัง เหลือ อัฐ เท่า ไหว ?

(๑๓) จะ ต้อง เท น้ำ ที่ ครอบ ใส่ กุ่ม ไบ หนึ่ง ที่ จุ ๔ แกลลอน.

(๑๔) จง หา ตัว เลข เดิม ใน ที่ วาง ต่อ ไป นี้.

(๓)	(๔)	(๕)	(๗)	(๔)	(๗)	(๕)	(๖)	(๘)	(๓)
๖	๗	๖	๗	๒	๘	๕	๖	๕	๖
๓	๖	๘	๘	๕	๖	๕	๘	๗	๔
?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
๑๕	๒๐	๒๑	๓๐	๒๒	๒๔	๓๐	๒๕	๒๔	๑๖

(๑๕) ชาย ๔ คน ทำ การ เสรีจุ ใน ๖ วัน ถ้า คน เดียว ทำ ที่ วัน จี่ง จะ เสรีจ ?

(๑๖) เด็ก คน หนึ่ง มี ขี่ สลึง หนึ่ง อีก คน หนึ่ง มี เพียง สอง ไพ คน ที่ ๑ ไขว้ ไป ที่ ขี่ สิ่ง จะ เหลือ เท่า คน ที่ ๒ ?

บท ที่ ๑๐๐

วิธี สอน เลข ๒๐ ต่อ ไป

(๑) เอา หีบ ยาว ๖ นิ้ว กว้าง ๔ นิ้ว สูง ๓ นิ้ว ให้ นัก เรียน วัด แล้ว เอา ไม้ ลูก บาด ๑ นิ้ว มา วาง ให้ เท่า หีบ ไบ นี้ จั้ น หนึ่ง ต้อง ไขว้ ไม้ ลูก บาด ที่ อัน ?

(๒) จง หา นิ้ว ตรง เหลี่ยม แล พื้น ที่ รอบ สวน ดอก ไม้ ยาว ๘ ฟุต กว้าง ๑ หลา.

(๓) สอง ปี มี ที่ เดือน ?

(๔) ๒๔ ครอบ มี ที่ เพ็ค

(๕) ๒๑ ฟุต มี ที่ หลา ?

(๖) ของ ๒ โหล มี ที่ อัน ?

(๗) จำนวน ๑๐ เป็น จำนวน คู่ หรือ คี่ จะ เดิม เข้า อีก ที่ อัน จี่ง จะ เป็น จำนวน คี่ ?

(๘) ๑๘ อวาล์ เป็น ที่ ปอนด์ ?

(๙) ๑๐ มี เศษ ส่วน ๘ เท่า ไ้ ?

- (๑๐) จง เอา กระดาษ ตัด รูป สาม เหลี่ยม มุม ฉาก ด้าน ยาว ๕ นิ้ว สูง ๔ นิ้ว จะ มี ที่ นิ้ว ตรง เหลี่ยม?
- (๑๑) ถ้า ตัว ครอบ ห้าง ราคา ๑๒ บาท เพ็ค ห้าง ราคา เท่า ไ้ ?
- (๑๒) ๒๔ ครอบ มี ที่ แก๊สตัน ?
- (๑๓) ๑๐ ครอบ มี ที่ โพนท์ ?
- (๑๔) จง เลื่อน เข็ม นาฬิกา ให้ ชี้ บ่าย ๒ โมง ๑๕ นาที.
- (๑๕) จง คน ดู ว่า สูง เท่า ไ้ แล้ว วัด ดู.
- (๑๖) จง คน ถอน ดู ว่า ถ้าง เท่า ไ้ แล้ว วัด ดู.
- (๑๗) จง ออก ร่าย ชื่อ เดือน ครึ่ง ปี.
- (๑๘) จง เขียน ชื่อ เดือน ต่อ ไป อีก ครึ่ง ปี.
- (๑๙) จะ เล่น ข่าย ของ อีก ครู เลือก ให้ นักเรียน เปน เจ้า ของ รำน ที่ ละ คน เพื่อ จะ ให้ เขา คิด เงิน ให้ ถูก.

13

